

Informe dels resultats per a Catalunya

Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021

**Canal Salut
> Drogues**
Drogues.gencat

Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

S/Sistema de
Salut de Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Alguns drets reservats

© 2022, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#).

Edita:

Agència de Salut Pública de Catalunya
Subdirecció General de Drogodependències

Primera edició:

Barcelona, març de 2022

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Disseny de plantilla accessible 1.03:

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa

Sumari

1.	Introducció	5
2.	Objectius.....	6
2.1	Objectiu general	6
2.2	Objectius específics.....	6
3.	Metodologia	7
3.1	Població de referència i marc mostral	7
3.2	Mostra.....	7
3.3	Qüestionari i treball de camp.....	9
3.4	Anàlisi	10
4.	Resultats: consum de drogues	11
4.1	Extensió del consum de drogues	11
4.2	Edat mitjana d'inici del consum	16
4.3	Diferències en el consum segons el sexe	17
4.4	Diferències en el consum segons l'edat.....	21
4.5	Diferències en el consum per sexe i edat	25
4.6	Consum de tabac	29
4.7	Consum de cigarretes electròniques	33
4.8	Consum d'alcohol	36
4.9	Consum de begudes energètiques	49
4.10	Consum d'hipnosedants	51
4.11	Consum de cànnabis.....	57
4.12	Consum de cocaïna.....	67
4.13	Consum d'èxtasi	72
4.14	Consum d'amfetamines/ <i>speed</i>	74
4.15	Consum d'al·lucinògens	77
4.16	Consum d'heroïna	80

4.17	Consum d'inhalants	82
4.18	Consum de GHB o èxtasi líquid	84
4.19	Consum d'esteroides anabolitzants	86
4.20	Consum d'analgèsics opioides (ús no mèdic)	88
4.21	Ús de substàncies estimulants per millorar el rendiment en l'estudi.....	89
4.22	Consum de noves substàncies psicoactives	91
4.23	Policonsum de substàncies psicoactives	97
4.24	Risc percebut davant diverses conductes de consum	102
4.25	Disponibilitat percebuda	109
4.26	Informació rebuda sobre el consum de drogues.....	114
4.27	Consum de drogues entre el grup d'iguals.....	116
4.28	Valoració de la importància de les accions per intentar resoldre el problema de les drogues il·legals.....	119
5.	Resultats: Addiccions comportamentals	120
5.1	Ús compulsiu d'Internet.....	120
5.2	Joc amb diners a Internet i presencial (fora d'Internet). Joc problemàtic	122
5.3	Ús de videojocs. Trastorn per ús de videojocs.....	136
6.	Conclusions	143

Introducció

1

L'any 2021 es va dur a terme una nova enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES), que s'emmarca en la sèrie d'enquestes que s'han fet a l'Estat espanyol amb caràcter biennal des del 1994, amb l'objectiu de conèixer la situació i les tendències del consum de drogues i altres addiccions entre els estudiants de 14 a 18 anys que cursen l'educació secundària.

Les enquestes les ha finançat i promogut la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues (DGPNSD) i hi han col·laborat els governs de les comunitats autònomes (plans autonòmics sobre drogues i conselleries d'educació) i el Ministeri d'Educació i Formació Professional.

La metodologia és similar a la que s'ha utilitzat en altres països de la Unió Europea i els Estats Units, la qual cosa permet fer comparacions internacionals.

En aquest informe es presenten les dades obtingudes a partir de la mostra de centres educatius seleccionats a Catalunya.

Objectius

2

2.1 Objectiu general

L'objectiu general d'aquestes enquestes és conèixer la situació i les tendències del consum de drogues i altres addiccions de les persones entrevistades per tal d'obtenir informació útil per dissenyar i avaluar polítiques dirigides a prevenir el consum de drogues i altres addiccions i els problemes que s'hi associen, adreçades sobretot a l'àmbit familiar i/o escolar. Aquesta informació complementa la que s'aconsegueix a través d'altres enquestes i indicadors epidemiològics.

A partir d'aquest objectiu general s'estableixen els objectius específics següents.

2.2 Objectius específics

- a) Conèixer la prevalença del consum de les diferents substàncies psicoactives i d'altres addiccions.
- b) Conèixer les característiques socials i demogràfiques més importants dels consumidors.
- c) Conèixer-ne alguns hàbits de consum rellevants.
- d) Estimar les opinions, els coneixements, les percepcions i les actituds envers determinats aspectes relacionats amb el consum de drogues (disponibilitat percebuda, risc percebut davant de diverses conductes de consum) i alguns factors relacionats amb el consum i altres addiccions.
- e) Estimar el grau d'exposició i receptivitat dels estudiants a determinades intervencions.

Metodologia

3

3.1 Població de referència i marc mostral

La població de referència van ser els estudiants de 14 a 18 anys que cursaven estudis d'educació secundària a l'Estat espanyol.

La base o marc mostral utilitzat per seleccionar la mostra va ser la població matriculada en centres educatius a tercer i quart d'educació secundària obligatòria (ESO), primer i segon de batxillerat, primer i segon curs de cicles de formació professional bàsica i cicles formatius de grau mitjà (CFGM) de formació professional. Aquest marc va condicionar la distribució de la mostra per edat. De fet, van quedar fora del marc diversos grups, com per exemple: els alumnes de 14 anys que cursaven educació primària, els de 18 anys que cursaven educació universitària, els estudiants de 14 a 18 anys que no van assistir a classe el dia i l'hora en què es va emplenar el qüestionari (absents) i els estudiants d'educació de règim general inclosos en programes de garantia social i a distància, d'educació de règim nocturn i d'educació de règim especial.

És bastant probable que el biaix introduït per l'absentisme i per la proporció de joves de 14 a 18 anys fora del marc hagi estat relativament constant al llarg del temps, per la qual cosa la repercussió d'aquest biaix en les tendències i els canvis temporals de la prevalença i els patrons de consum de drogues i altres addiccions segurament és petita.

3.2 Mostra

Es va utilitzar un mostratge en dues etapes per conglomerats i es van seleccionar aleatòriament els centres educatius com a unitats de primera etapa, i les aules, com a unitats de segona etapa. Posteriorment, es van incloure en la mostra tots els estudiants de les aules seleccionades.

La selecció dels centres es va fer a partir de les llistes de centres docents del Ministeri d'Educació i Formació Professional. Per seleccionar els centres, es va estratificar prèviament el marc mostral segons la comunitat autònoma (disset estrats més dos estrats corresponents a Ceuta i Melilla), la titularitat jurídica del centre (dos estrats corresponents a centres públics i privats) i el tipus d'ensenyament que impartien (quatre estrats: educació secundària obligatòria, batxillerat, cicles de formació professional bàsica i cicles formatius de grau mitjà de formació professional). Tots els centres de cada estrat van tenir la mateixa probabilitat de figurar a la mostra, independentment de la seva dimensió.

Les aules es van seleccionar una vegada els centres educatius van haver lliurat la llista d'aules o grups d'alumnes dels cursos d'interès. La selecció d'aules es va fer de manera que tinguessin la mateixa probabilitat de ser escollides entre el conjunt d'aules del centre. En principi, es van seleccionar dues aules a cada centre.

A l'enquesta de l'any 2021 es va estudiar una mostra de 22.321 estudiants de 531 centres educatius i 1.324 aules.

A Catalunya, l'any 2021, la mostra efectiva obtinguda va ser de 2.493 estudiants de 55 centres educatius i 113 aules. A la taula 1 hi figura la distribució dels estudiants de 14 a 18 anys de la mostra per a Catalunya segons la titularitat del centre, l'edat, el sexe i el tipus d'estudis.

Taula 1. Distribució dels estudiants de 14 a 18 anys de la mostra per a Catalunya segons la titularitat del centre, l'edat, el sexe i el tipus d'estudis. Catalunya, 2021

		Nombre d'estudiants	Percentatge
Titularitat del centre	Pública	1.503	60,3
	Privada	990	39,7
Edat	14 anys	484	19,4
	15 anys	685	27,5
	16 anys	649	26,0
	17 anys	522	20,9
	18 anys	153	6,1
Sexe	Masculí	1.243	49,9
	Femení	1.250	50,1
Tipus d'estudis	ESO	1.410	56,5
	Batxillerat	822	33,0
	Cicles formatius de grau mitjà	261	10,5
Total		2.493	100,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

3.3 Qüestionari i treball de camp

Es va fer servir un qüestionari d'autocompleció, estandarditzat i anònim, semblant al d'altres enquestes fetes a Europa i als Estats Units.

El qüestionari recollia els objectius plantejats anteriorment i, entre d'altres, incloïa preguntes sobre característiques socials i demogràfiques, aspectes relacionats amb l'oci, el consum de drogues, la percepció de risc en relació amb diferents conductes de consum de drogues, la disponibilitat percebuda de les diverses substàncies psicoactives, alguns problemes socials o de salut, la informació rebuda i les intervencions preventives sobre drogues, el consum de drogues per part dels amics i els companys i l'actitud dels pares respecte del consum de drogues. També hi havia un mòdul sobre noves substàncies psicoactives, un altre sobre el consum problemàtic de cànnabis, mesurat a través de l'escala CAST (Cannabis Abuse Screening Test), un altre sobre l'ús compulsiu d'Internet, mesurat mitjançant l'escala CIUS (The Compulsive Internet Use Scale), un altre sobre joc amb diners a Internet i presencial, i joc problemàtic, mesurat a través de l'escala Lie/Bet, i un mòdul sobre l'ús de videojocs i un possible trastorn per ús de videojocs, avaluat mitjançant els criteris diagnòstics del DSM-5.

Per tal de tenir en compte les llengües de les diverses comunitats autònomes, es van emprar versions del qüestionari en castellà, gallec, basc i català.

El qüestionari, que, com ja s'ha esmentat, era estandarditzat, anònim i d'autocompleció, el van emplenar per escrit (paper i llapis) tots els estudiants de les aules seleccionades durant una classe normal (45-60 minuts).

En aquesta enquesta, el període de recollida d'informació es va fer des del 8 de març fins al 18 de maig del 2021.

En general, la col·laboració dels centres educatius va ser bona. En aquesta enquesta, malgrat la situació per la pandèmia per COVID-19, el 88,7% dels centres seleccionats inicialment van participar-hi. Tenint en compte els qüestionaris recollits i els anul·lats, perquè estaven en blanc o per falta de serietat, es va obtenir una taxa de resposta de l'alumnat del 97,6%.

Durant el període 1994-1998, de la selecció de la mostra i el treball de camp se'n va encarregar l'empresa CUANTER, SA; durant el període 2000-2008, IPD, SA; l'any 2010, l'Institut SONDAXE; els anys 2012 i 2014, Análisis e Investigación, SL; l'any 2016, Investigación, Planificación y Desarrollo SA, i els anys 2018 i 2021 Análisis e Investigación, SL.

3.4 Anàlisi

Es van ponderar els resultats per comunitat autònoma (dinou estrats), titularitat del centre (dos estrats: públic o privat) i tipus d'estudis (quatre estrats: ESO —tercer o quart—, batxillerat, cicles de formació professional bàsica i cicles formatius de grau mitjà de formació professional) per ajustar la proporcionalitat de la mostra respecte de l'univers.

Cal remarcar que la mostra està dissenyada per obtenir resultats amb una precisió acceptable per estimar les prevalences del consum de drogues en el conjunt de l'Estat, però no sempre per a les comunitats autònomes per separat. Per tant, excepte en el cas de l'alcohol, el tabac, el cànnabis i els hipnosedants, les prevalences estimades per a les comunitats autònomes tenen uns intervals de confiança massa amplis, sobretot a les comunitats amb menys població, la qual cosa significa que estan molt afectades per l'atzar i que, en representar-se les sèries temporals, es poden generar dents de serra i línies de tendència enganyoses.

No obstant això, com que a Catalunya algunes de les substàncies psicoactives tendeixen a seguir una evolució semblant a la que s'observa en el conjunt de l'Estat, pot resultar útil que es mostrin els resultats obtinguts a l'apartat següent.

Resultats: consum de drogues

4

4.1 Extensió del consum de drogues

L'alcohol va ser la substància psicoactiva més consumida entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys. El 74,0% havia consumit begudes alcohòliques alguna vegada a la vida, i 5 de cada 10 estudiants (51,5%) van admetre que havien pres alcohol recentment, en els últims trenta dies (taula 2).

La segona droga amb una prevalença més alta de consum va ser el tabac. El 40,2% havia fumat tabac alguna vegada a la vida i el 24,9% va afirmar que n'havia consumit en els trenta dies previs a la compleció de l'enquesta. Aproximadament, un terç dels estudiants que havien fumat tabac l'últim mes ho havien fet diàriament; la prevalença del consum diari de tabac que es va observar va ser del 8,9% (taula 2).

El cànnabis va ser la tercera droga més consumida entre els estudiants de 14 a 18 anys i la substància il·legal amb unes prevalences del consum més altes. Aproximadament 3 de cada 10 estudiants (32,3%) van admetre que havien consumit cànnabis alguna vegada a la vida, mentre que els que en van consumir en els últims trenta dies van representar el 17,4% dels alumnes (taula 2).

Els hipnosedants (tranquil·litzants/sedants i/o somnífers) van ser la quarta substància psicoactiva més consumida. El percentatge d'estudiants que havia consumit alguna vegada a la vida aquestes substàncies (sense fer consideracions respecte de l'existència de prescripció o recepta mèdica o no) va ser del 20,3%, i el dels que n'havien consumit algun cop a la vida sense recepta mèdica, de l'11,0%. El percentatge dels que n'havien consumit en els últims trenta dies va ser del 7,9% i del 3,9%, respectivament (taula 2).

Des de l'any 2010 la prevalença del consum de cocaïna (en pols i/o base) alguna vegada a la vida se situa per sota del 4,2%. L'any 2018 la prevalença del consum de cocaïna alguna vegada a la vida va ser del 2,6% i l'any 2021 del 3,8%. D'altra banda, la prevalença del consum d'èxtasi alguna vegada a la vida va ser del 3,1%. Per a aquest mateix període de temps, la resta de substàncies analitzades (amfetamines/speed, al·lucinògens, heroïna, inhalants, GHB, esteroides anabolitzants, analgèsics opioides) van registrar prevalences del consum inferiors al 2,0% (taula 2).

En conclusió, com en enquestes anteriors, l'any 2021 les drogues més consumides pels estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys van ser, en aquest ordre, l'alcohol, el tabac, el cànnabis, els hipnosedants i, a molta més distància, la cocaïna i l'èxtasi (taula 2).

Prenent com a referència el consum de drogues durant els darrers dotze mesos previs a l'enquesta, es va observar que l'any 2021, en relació amb l'any 2018, el consum de tabac, d'alcohol i de cànnabis va experimentar una reducció bastant important. El consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) i el d'hipnosedants sense recepta es va mantenir estable. El consum de la resta de drogues va experimentar un lleuger augment (com la cocaïna, el GHB i els esteroides anabolitzants), un petit descens (com els analgèsics opioïdes i els al·lucinògens) o es van mantenir estables (com l'èxtasi, les amfetamines/speed, l'heroïna i els inhalants) en la freqüència de consum (taula 2).

Taula 2. Evolució de les prevalences del consum de drogues entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Alguna vegada a la vida	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2021
Tabac	67,0	68,7	67,1	67,1	63,1	65,2	53,0	51,0	45,1	45,5	45,5	39,8	46,6	40,2
Alcohol	86,2	83,6	83,4	76,7	71,1	77,1	82,5	80,0	76,8	79,8	78,9	71,6	79,1	74,0
Cànnabis	26,8	33,7	33,4	37,6	42,3	47,2	45,8	39,5	39,0	35,5	37,1	34,9	39,4	32,3
Hipnosedants ⁽¹⁾	**	**	**	**	**	**	16,3	20,0	20,3	17,6	18,6	20,4	21,1	20,3
Hipnosedants ⁽²⁾	6,8	6,5	7,4	7,4	7,3	7,4	10,1	10,5	12,1	7,9	9,3	9,3	11,0	11,0
Cocaïna (en pols i/o base)	2,4	4,5	6,8	6,0	6,7	8,7	6,9	5,2	3,8	3,9	4,1	3,0	2,6	3,8
Analgèsics opioïdes ⁽³⁾	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	2,4	1,8
Èxtasi	4,4	8,4	5,0	6,2	5,5	4,7	3,7	2,8	2,4	3,4	1,3	2,3	2,7	3,1
Amfetamines/speed	5,0	7,5	5,9	3,0	3,8	4,4	3,7	3,0	2,1	2,1	1,8	1,9	1,5	1,5
Al·lucinògens	6,3	9,5	5,1	4,6	3,7	5,5	5,3	3,4	3,3	3,3	1,8	1,7	1,9	1,7
Heroïna	0,3	0,4	0,7	0,3	0,4	0,6	1,1	0,7	1,3	1,0	0,7	0,8	0,6	0,7
Inhalants	3,2	5,3	5,0	4,5	3,8	4,2	3,7	2,3	2,5	1,9	1,0	1,1	1,4	1,5
GHB (èxtasi líquid)	**	**	**	**	**	**	1,9	0,7	1,5	1,6	1,1	0,7	0,6	0,6
Esteroides anabolitzants	**	**	**	**	**	**	**	**	**	0,7	0,4	0,7	0,3	0,8

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioïdes.

(**) A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1994-2016, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 2. Evolució de les prevalències del consum de drogues entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021 (continuació)

Alguna vegada en els darrers 12 mesos	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2021
Tabac	**	**	**	**	**	**	39,8	43,3	36,2	37,0	37,7	35,6	40,7	32,7
Alcohol	85,4	81,8	79,9	76,0	70,2	76,8	79,0	70,1	67,2	77,2	77,0	69,9	76,7	70,6
Cànnabis	23,8	31,0	29,6	32,3	37,4	41,8	39,0	34,7	32,2	28,5	33,7	28,3	33,2	25,6
Hipnosedants ⁽¹⁾	**	**	**	**	**	**	9,7	11,4	11,4	11,1	12,5	12,8	14,0	13,8
Hipnosedants ⁽²⁾	4,5	4,9	5,3	5,3	5,1	5,2	6,4	5,9	7,4	5,3	6,3	6,0	7,7	7,7
Cocaïna (en pols i/o base)	1,4	3,9	5,9	4,2	5,0	6,8	4,7	3,3	2,3	2,6	2,9	2,4	2,2	2,6
Analgèsics opioides ⁽³⁾	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	1,7
Èxtasi	4,1	6,7	3,7	5,1	4,0	2,2	2,8	2,0	1,7	2,5	1,0	1,7	1,9	1,9
Amfetamines/speed	4,1	6,2	4,0	2,3	2,7	3,2	3,0	2,0	1,1	1,5	1,3	1,4	1,0	0,9
Al·lucinògens	5,6	7,6	3,7	3,6	2,8	3,7	3,6	2,3	1,7	2,1	1,2	1,2	1,3	1,0
Heroïna	0,2	0,3	0,4	0,2	0,2	0,5	0,9	0,5	1,0	0,7	0,4	0,8	0,5	0,5
Inhalants	2,1	3,6	2,7	2,9	2,8	2,8	2,3	1,6	1,4	1,2	0,9	0,7	0,9	1,0
GHB (èxtasi líquid)	**	**	**	**	**	**	1,5	0,6	0,9	1,3	0,8	0,5	0,4	0,6
Esteroides anabolitzants	**	**	**	**	**	**	**	**	**	0,4	0,3	0,5	0,2	0,6

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

(**) A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1994-2016, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 2. Evolució de les prevalències del consum de drogues entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021 (continuació)

Alguna vegada en els darrers 30 dies	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2021
Tabac	31,0	34,8	32,6	34,1	29,5	31,3	30,9	37,3	29,0	28,1	30,8	26,9	31,2	24,9
Alcohol	78,3	64,7	61,0	59,5	49,2	60,6	61,5	55,1	56,4	68,5	68,0	61,9	60,4	51,5
Cànnabis	17,1	21,5	22,1	22,3	26,8	30,4	25,1	23,1	21,3	17,0	23,4	20,3	23,1	17,4
Hipnosedants ⁽¹⁾	**	**	**	**	**	**	4,9	6,1	5,6	6,8	7,1	7,0	7,4	7,9
Hipnosedants ⁽²⁾	2,8	2,7	2,6	2,4	2,6	2,7	3,5	3,1	3,3	3,3	3,5	3,1	3,2	3,9
Cocaïna (en pols i/o base)	0,8	1,9	3,5	2,0	2,7	3,4	2,7	1,5	1,3	1,5	1,9	0,9	0,7	0,9
Analgèsics opioides ⁽³⁾	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	0,6	0,3
Èxtasi	2,6	3,8	2,3	2,5	1,3	1,1	1,5	1,3	1,1	1,7	0,4	0,6	0,8	0,7
Amfetamines/speed	2,7	3,5	2,1	1,1	1,5	1,8	1,6	1,2	0,8	1,1	0,4	0,7	0,5	0,6
Al·lucinògens	3,2	3,6	2,0	1,6	1,2	2,0	2,0	1,0	0,8	1,1	0,4	0,5	0,3	0,6
Heroïna	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,5	0,8	0,3	0,7	0,6	0,2	0,5	0,2	0,3
Inhalants	1,1	1,9	1,7	2,0	1,2	1,4	1,5	0,8	0,9	0,9	0,5	0,4	0,4	0,4
GHB (èxtasi líquid)	**	**	**	**	**	**	1,0	0,3	0,6	1,0	0,4	0,4	0,2	0,4
Esteroides anabolitzants	**	**	**	**	**	**	**	**	**	0,3	0,2	0,3	0,2	0,4

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

(**) A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1994-2016, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 2. Evolució de les prevalències del consum de drogues entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021 (continuació)

Consum diari en els darrers 30 dies	1994	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2021
Tabac	25,0	26,3	23,8	24,3	21,8	23,0	15,8	15,8	13,9	12,4	11,0	9,2	11,7	8,9
Alcohol	**	**	**	**	**	**	1,9	2,1	4,9	2,1	1,3	1,5	0,8	0,8
Cànnabis	**	2,1	2,1	3,6	5,1	7,4	3,8	2,5	2,9	2,8	1,9	2,6	2,7	1,4
Hipnosedants ⁽¹⁾	**	**	**	**	**	**	0,6	0,7	0,7	1,4	0,9	3,4	3,4	4,2
Hipnosedants ⁽²⁾	**	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1	0,3	0,3	0,2	1,3	1,1	1,8
Cocaïna (en pols i/o base)	**	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3	0,2	0,1	0,4	0,3	0,3	0,3	**	**
Analgèsics opioides ⁽³⁾	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Èxtasi	**	0,2	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,3	0,1	**	**	**	**
Amfetamines/speed	**	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	**	**	**	**
Al·lucinògens	**	0,2	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	**	**	**	**
Heroïna	**	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	**	**	**	**
Inhalants	**	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	**	**	**	**
GHB (èxtasi líquid)	**	**	**	**	**	**	0,1	0,2	0,2	0,1	**	**	**	**
Esteroides anabolitzants	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

(**) A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1994-2021, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.2 Edat mitjana d'inici del consum

Els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys van començar a consumir drogues a una edat primerenca.

Les substàncies que es van començar a consumir més aviat van ser els esteroides anabolitzants, els hipnosedants (amb recepta mèdica o sense), el tabac i l'alcohol. Les edats mitjanes d'inici de consum d'aquestes drogues es van situar entre els 13,0 i els 13,9 anys. Els van seguir l'heroïna, els hipnosedants sense recepta, el GHB, els inhalants i el cànnabis (amb unes edats mitjanes d'inici entre els 14,1 i els 14,7 anys). Les amfetamines/speed, els analgèsics opioïdes, els al·lucinògens, la cocaïna i l'èxtasi van ser les substàncies que es van començar a consumir a una edat més tardana, amb unes edats mitjanes d'inici entre els 15,0 i els 15,5 anys (taula 3).

L'edat mitjana d'inici de consum diari de tabac va ser de 14,7 anys i la de consum setmanal d'alcohol de 14,8 anys (taula 3).

Taula 3. Edat mitjana d'inici del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (edat mitjana en anys). Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Esteroides anabolitzants	13,2	12,0	13,0
Hipnosedants ⁽¹⁾	13,7	13,9	13,8
Tabac	13,9	13,9	13,9
Alcohol	13,9	13,9	13,9
Heroïna	12,6	15,9	14,1
Hipnosedants ⁽²⁾	13,9	14,3	14,2
GHB (èxtasi líquid)	14,2	14,0	14,2
Inhalants	14,7	14,3	14,6
Cànnabis	14,7	14,8	14,7
Amfetamines/speed	14,8	15,2	15,0
Analgèsics opioïdes ⁽³⁾	15,2	14,8	15,1
Al·lucinògens	15,4	15,3	15,4
Cocaïna (en pols i/o base)	15,4	15,4	15,4
Èxtasi	15,6	15,3	15,5
Tabac (consum diari)	14,8	14,6	14,7
Alcohol (consum setmanal)	14,8	14,9	14,8

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioïdes.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.3 Diferències en el consum segons el sexe

L'extensió del consum de drogues entre els estudiants de 14 a 18 anys va variar segons el sexe. Les noies van consumir més freqüentment tabac i alcohol, excepte en el cas del consum diari d'aquesta substància; i els nois, més freqüentment totes les drogues il·legals, els analgèsics opioides i els esteroides anabolitzants. No obstant això, cal assenyalar que, en aquesta enquesta, la prevalença del consum de cànnabis va ser lleugerament superior en les noies en tots els trams temporals, excepte en el cas del consum diari durant els darrers trenta dies. El consum d'hipnosedants, com ha passat en enquestes anteriors, va ser més freqüent en el cas de les noies (taula 4).

Taula 4. Prevalences del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe (%). Catalunya, 2021

Alguna vegada a la vida	Homes	Dones	Tots dos sexes
Tabac	38,1	42,2	40,2
Alcohol	71,6	76,4	74,0
Cànnabis	31,8	32,8	32,3
Hipnosedants ⁽¹⁾	15,8	24,9	20,3
Hipnosedants ⁽²⁾	8,2	13,8	11,0
Cocaïna (en pols i/o base)	5,2	2,4	3,8
Analgèsics opioides ⁽³⁾	2,5	1,2	1,8
Èxtasi	3,6	2,5	3,1
Amfetamines/speed	2,3	0,8	1,5
Al·lucinògens	2,4	0,9	1,7
Heroïna	1,1	0,3	0,7
Inhalants	1,8	1,1	1,5
GHB (èxtasi líquid)	1,0	0,2	0,6
Esteroides anabolitzants	1,4	0,3	0,8

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 4. Prevalences del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe (%). Catalunya, 2021 (continuació)

Alguna vegada els darrers 12 mesos	Homes	Dones	Tots dos sexes
Tabac	29,5	35,9	32,7
Alcohol	67,5	73,7	70,6
Cànnabis	24,7	26,5	25,6
Hipnosedants ⁽¹⁾	10,2	17,4	13,8
Hipnosedants ⁽²⁾	5,2	10,3	7,7
Cocaïna (en pols i/o base)	3,4	1,8	2,6
Analgèsics opioides ⁽³⁾	1,0	0,4	0,7
Èxtasi	2,5	1,2	1,9
Amfetamines/speed	1,5	0,3	0,9
Al·lucinògens	1,4	0,6	1,0
Heroïna	0,7	0,3	0,5
Inhalants	1,2	0,7	1,0
GHB (èxtasi líquid)	1,0	0,2	0,6
Esteroides anabolitzants	1,0	0,1	0,6

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 4. Prevalències del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe (%). Catalunya, 2021 (continuació)

Alguna vegada els darrers 30 dies	Homes	Dones	Tots dos sexes
Tabac	22,6	27,1	24,9
Alcohol	50,7	52,4	51,5
Cànnabis	17,2	17,5	17,4
Hipnosedants ⁽¹⁾	5,7	10,1	7,9
Hipnosedants ⁽²⁾	2,7	5,2	3,9
Cocaïna (en pols i/o base)	1,2	0,5	0,9
Analgèsics opioides ⁽³⁾	0,5	0,2	0,3
Èxtasi	1,1	0,3	0,7
Amfetamines/speed	1,0	0,2	0,6
Al·lucinògens	0,9	0,4	0,6
Heroïna	0,5	0,1	0,3
Inhalants	0,7	0,2	0,4
GHB (èxtasi líquid)	0,6	0,2	0,4
Esteroides anabolitzants	0,8	0,0	0,4

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 4. Prevalences del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe (%). Catalunya, 2021 (continuació)

Consum diari en els darrers 30 dies	Homes	Dones	Tots dos sexes
Tabac	7,8	10,0	8,9
Alcohol	1,1	0,4	0,8
Cànnabis	2,1	0,6	1,4
Hipnosedants ⁽¹⁾	3,7	4,6	4,2
Hipnosedants ⁽²⁾	1,4	2,2	1,8
Cocaïna (en pols i/o base)	**	**	**
Analgèsics opioides ⁽³⁾	**	**	**
Èxtasi	**	**	**
Amfetamines/ <i>speed</i>	**	**	**
Al·lucinògens	**	**	**
Heroïna	**	**	**
Inhalants	**	**	**
GHB (èxtasi líquid)	**	**	**
Esteroides anabolitzants	**	**	**

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

(**) A causa de les preguntes del qüestionari de l'enquesta ESTUDES 2021, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.4 Diferències en el consum segons l'edat

L'edat és una variable que va influir en l'extensió del consum de drogues en aquesta població. En general, el percentatge de persones consumidores de les drogues amb prevalències més altes de consum (alcohol, tabac, cànnabis i hipnosedants amb recepta mèdica o sense, o només sense recepta mèdica) tendien a augmentar amb l'edat i, habitualment, assolien el màxim entre els estudiants de 18 anys (taula 5).

Taula 5. Prevalències del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021

Alguna vegada a la vida	Edat (anys)				
	14	15	16	17	18
Tabac	25,0	35,0	42,9	51,5	54,1
Alcohol	55,2	69,7	79,3	84,7	86,4
Cànnabis	15,9	24,0	35,7	46,2	51,0
Hipnosedants ⁽¹⁾	18,4	18,1	21,5	21,3	26,4
Hipnosedants ⁽²⁾	8,3	8,9	11,1	13,6	16,8
Cocaïna (en pols i/o base)	3,0	2,3	3,0	5,3	9,3
Analgèsics opioides ⁽³⁾	0,0	1,1	1,9	3,0	4,7
Èxtasi	1,0	1,7	3,1	5,0	7,0
Amfetamines/speed	0,4	0,6	1,8	2,9	1,9
Al·lucinògens	0,7	0,6	1,4	3,4	3,5
Heroïna	0,3	0,2	1,1	1,4	0,0
Inhalants	0,6	1,4	1,4	2,1	2,3
GHB (èxtasi líquid)	0,0	0,0	0,8	1,1	2,0
Esteroides anabolitzants	0,7	0,0	1,4	1,4	0,0

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 5. Prevalences del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021 (continuació)

Alguna vegada els darrers 12 mesos	Edat (anys)				
	14	15	16	17	18
Tabac	21,7	28,4	35,0	40,9	43,4
Alcohol	53,0	65,9	75,8	81,2	83,5
Cànnabis	12,0	19,4	28,9	35,9	40,2
Hipnosedants ⁽¹⁾	11,9	12,3	14,4	14,6	20,0
Hipnosedants ⁽²⁾	6,1	6,8	7,0	9,1	13,9
Cocaïna (en pols i/o base)	1,4	1,3	2,5	4,7	5,1
Analgèsics opioides ⁽³⁾	0,0	0,7	0,7	1,2	0,8
Èxtasi	0,6	1,0	2,0	3,4	2,7
Amfetamines/speed	0,3	0,5	0,9	1,7	1,6
Al·lucinògens	0,4	0,5	0,8	2,3	0,8
Heroïna	0,0	0,2	0,8	1,1	0,0
Inhalants	0,3	0,7	0,9	1,7	1,2
GHB (èxtasi líquid)	0,0	0,0	0,8	1,1	1,2
Esteroides anabolitzants	0,3	0,0	1,0	1,1	0,0

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 5. Prevalences del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021 (continuació)

Alguna vegada els darrers 30 dies	Edat (anys)				
	14	15	16	17	18
Tabac	16,0	20,2	27,1	31,6	36,8
Alcohol	36,9	46,6	52,9	63,5	67,2
Cànnabis	9,7	11,9	18,6	25,2	29,6
Hipnosedants ⁽¹⁾	6,8	7,5	7,3	8,8	11,8
Hipnosedants ⁽²⁾	3,5	3,8	3,2	4,6	6,7
Cocaïna (en pols i/o base)	0,4	0,1	1,0	1,6	1,6
Analgèsics opioides ⁽³⁾	0,0	0,5	0,3	0,5	0,0
Èxtasi	0,4	0,2	0,8	1,5	0,8
Amfetamines/speed	0,3	0,2	0,5	1,2	0,8
Al·lucinògens	0,3	0,0	0,7	1,4	0,8
Heroïna	0,0	0,2	0,5	0,5	0,0
Inhalants	0,3	0,0	0,4	0,6	1,2
GHB (èxtasi líquid)	0,0	0,0	0,7	0,7	0,4
Esteroides anabolitzants	0,0	0,0	0,6	1,0	0,0

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 5. Prevalences del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021 (continuació)

Consum diari en els darrers 30 dies	Edat (anys)				
	14	15	16	17	18
Tabac	4,5	5,0	10,2	13,0	17,7
Alcohol	0,0	0,4	0,7	1,3	2,6
Cànnabis	0,0	0,6	1,3	2,3	5,0
Hipnosedants ⁽¹⁾	3,6	3,4	4,6	4,7	5,1
Hipnosedants ⁽²⁾	1,6	1,4	2,0	1,9	2,4
Cocaïna (en pols i/o base)	**	**	**	**	**
Analgèsics opioides ⁽³⁾	**	**	**	**	**
Èxtasi	**	**	**	**	**
Amfetamines/speed	**	**	**	**	**
Al·lucinògens	**	**	**	**	**
Heroïna	**	**	**	**	**
Inhalants	**	**	**	**	**
GHB (èxtasi líquid)	**	**	**	**	**
Esteroides anabolitzants	**	**	**	**	**

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

(**) A causa de les preguntes del qüestionari de l'enquesta ESTUDES 2021, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.5 Diferències en el consum per sexe i edat

A la taula 6 es mostren les diferents prevalències del consum de substàncies psicoactives per sexe i edat.

Taula 6. Prevalències del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, per sexe i edat (%). Catalunya, 2021

Alguna vegada a la vida	H	H	H	H	H	D	D	D	D	D
	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Tabac	19,6	32,6	44,4	48,7	50,3	30,9	37,2	41,5	54,8	59,1
Alcohol	49,5	66,9	79,3	83,4	83,1	61,6	72,2	79,6	86,5	90,1
Cànnabis	12,9	22,3	37,9	46,0	48,0	19,0	25,8	33,6	46,2	55,0
Hipnosedants ⁽¹⁾	11,9	15,1	15,6	18,0	21,8	25,5	20,7	26,6	25,3	32,7
Hipnosedants ⁽²⁾	5,2	6,9	6,9	11,0	15,3	11,6	10,8	14,6	16,7	19,8
Cocaïna (en pols i/o base)	4,1	2,8	3,5	7,7	12,8	1,8	2,0	2,5	2,6	4,6
Analgèsics opioides ⁽³⁾	0,0	1,5	2,2	4,7	5,4	0,0	0,8	1,7	1,3	3,7
Èxtasi	1,1	1,8	4,3	5,6	6,8	0,9	1,6	2,2	4,2	7,3
Amfetamines/speed	0,5	1,1	3,1	4,1	2,7	0,6	0,2	0,6	1,6	0,9
Al·lucinògens	0,8	0,7	2,3	4,5	5,4	0,6	0,6	0,6	2,1	0,9
Heroïna	0,6	0,4	1,8	2,3	0,0	0,0	0,0	0,6	0,8	0,0
Inhalants	1,1	1,8	1,1	3,4	1,4	0,0	0,8	1,8	0,8	3,7
GHB (èxtasi líquid)	0,0	0,0	1,6	2,0	1,4	0,0	0,0	0,2	0,0	2,8
Esteroides anabolitzants	0,8	0,0	2,7	2,5	0,0	0,6	0,0	0,2	0,3	0,0

H = homes; D = dones.

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 6. Prevalences del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, per sexe i edat (%). Catalunya, 2021 (continuació)

Alguna vegada els darrers 12 mesos	H 14 anys	H 15 anys	H 16 anys	H 17 anys	H 18 anys	D 14 anys	D 15 anys	D 16 anys	D 17 anys	D 18 anys
Tabac	15,2	23,6	35,4	38,1	38,5	28,9	32,8	34,6	43,9	49,5
Alcohol	47,3	61,6	74,4	79,3	80,6	59,2	69,8	76,9	83,2	87,4
Cànnabis	8,0	18,2	29,5	35,5	39,9	16,4	20,6	28,2	36,4	40,5
Hipnosedants ⁽¹⁾	6,7	8,9	11,1	11,7	16,2	17,7	15,4	17,3	18,0	24,5
Hipnosedants ⁽²⁾	3,9	3,9	4,0	6,5	13,0	8,6	9,4	9,7	12,2	15,9
Cocaïna (en pols i/o base)	1,4	1,8	2,9	6,4	6,2	1,5	1,0	2,1	2,6	3,6
Analgèsics opioides ⁽³⁾	0,0	0,9	1,3	1,6	1,4	0,0	0,6	0,2	0,8	0,0
Èxtasi	1,1	1,1	3,6	4,0	2,7	0,0	1,0	0,8	2,6	2,8
Amfetamines/speed	0,5	0,7	2,0	2,3	2,7	0,0	0,2	0,0	1,0	0,0
Al·lucinògens	0,5	0,7	1,8	2,5	1,4	0,6	0,2	0,0	2,1	0,0
Heroïna	0,0	0,4	1,1	1,4	0,0	0,0	0,0	0,6	0,8	0,0
Inhalants	0,6	1,1	0,7	2,5	1,4	0,0	0,4	1,2	0,8	0,9
GHB (èxtasi líquid)	0,0	0,0	1,6	2,0	1,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,9
Esteroides anabolitzants	0,5	0,0	1,8	2,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0

H = homes; D = dones.

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 6. Prevalences del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, per sexe i edat (%). Catalunya, 2021 (continuació)

Alguna vegada els darrers 30 dies	H	H	H	H	H	D	D	D	D	D
	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Tabac	11,3	16,4	26,7	31,2	32,0	21,1	23,6	27,3	32,2	43,2
Alcohol	30,4	46,0	55,8	60,9	69,9	43,9	47,2	50,4	66,4	63,6
Cànnabis	6,9	9,7	19,3	26,7	32,9	12,7	13,9	18,1	23,4	25,2
Hipnosedants ⁽¹⁾	3,6	5,8	5,4	6,5	9,5	10,4	9,0	9,1	11,4	15,1
Hipnosedants ⁽²⁾	1,9	2,2	2,0	2,9	7,4	4,9	5,3	4,3	6,5	5,6
Cocaïna (en pols i/o base)	0,5	0,2	1,6	2,5	0,7	0,6	0,0	0,8	0,5	1,8
Analgèsics opioides ⁽³⁾	0,0	0,7	0,7	0,7	0,0	0,0	0,4	0,0	0,3	0,0
Èxtasi	0,8	0,0	1,8	1,6	1,4	0,0	0,4	0,0	1,3	0,0
Amfetamines/speed	0,5	0,4	1,1	1,6	1,4	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0
Al·lucinògens	0,0	0,0	1,6	1,6	1,4	0,6	0,0	0,0	1,3	0,0
Heroïna	0,0	0,4	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0
Inhalants	0,6	0,0	0,7	1,1	1,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,9
GHB (èxtasi líquid)	0,0	0,0	1,1	1,4	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,9
Esteroides anabolitzants	0,0	0,0	1,3	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

H = homes; D = dones.

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 6. Prevalències del consum de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, per sexe i edat (%). Catalunya, 2021 (continuació)

Consum diari en els darrers 30 dies	H 14 anys	H 15 anys	H 16 anys	H 17 anys	H 18 anys	D 14 anys	D 15 anys	D 16 anys	D 17 anys	D 18 anys
Tabac	3,6	2,6	8,7	14,3	12,3	5,4	7,3	11,5	11,3	25,2
Alcohol	0,0	0,5	1,2	2,0	3,2	0,0	0,4	0,4	0,3	1,9
Cànnabis	0,0	1,1	1,0	3,9	8,7	0,0	0,2	1,6	0,6	0,0
Hipnosedants ⁽¹⁾	1,9	2,2	4,7	4,8	6,1	5,5	4,5	4,4	4,7	2,8
Hipnosedants ⁽²⁾	0,8	0,4	2,0	1,8	2,8	2,4	2,5	1,9	2,1	0,9
Cocaïna (en pols i/o base)	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Analgèsics opioides ⁽³⁾	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Èxtasi	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Amfetamines/speed	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Al·lucinògens	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Heroïna	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Inhalants	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
GHB (èxtasi líquid)	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Esteroides anabolitzants	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**

H = homes; D = dones.

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

(2) Tranquil·litzants i/o somnífers sense recepta mèdica.

(3) Ús no mèdic d'analgèsics opioides.

(**) A causa de les preguntes del qüestionari de l'enquesta ESTUDES 2021, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6 Consum de tabac

El consum de tabac estava bastant estès entre els estudiants de 14 a 18 anys, i va ser la segona substància més consumida després de l'alcohol.

El 40,2% dels estudiants van declarar que n'havien consumit alguna vegada; el 32,7%, en els últims dotze mesos, i el 24,9%, en els últims trenta dies (taula 7).

La prevalença del consum diari de tabac durant els darrers trenta dies va ser del 8,9% (taula 7).

El percentatge d'estudiants consumidors de tabac va ser més alt entre les noies que entre els nois (taula 7) i tendia a incrementar-se a mesura que augmentava l'edat dels estudiants, per exemple, prenent com a referència els darrers trenta dies previs a l'enquesta, va ser del 16,0% als 14 anys i del 36,8% als 18 anys (taula 8).

L'edat mitjana d'inici del consum va ser de 13,9 anys. L'edat mitjana d'inici del consum diari de tabac es va produir als 14,7 anys (taula 7).

Entre els consumidors diaris de tabac, la mitjana de cigarretes fumades per dia va ser de 5,9. La quantitat de cigarretes fumades pels nois (6,6 cigarretes/dia) va ser més elevada que la de les noies (5,3 cigarretes/dia) (taula 7).

Taula 7. Característiques generals del consum de tabac entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum de tabac alguna vegada a la vida (%)	38,1	42,2	40,2
Edat mitjana d'inici del consum de tabac (anys)	13,9	13,9	13,9
Prevalença del consum de tabac en els últims 12 mesos (%)	29,5	35,9	32,7
Prevalença del consum de tabac en els últims 30 dies (%)	22,6	27,1	24,9
Prevalença del consum de tabac diari en els últims 30 dies (%)	7,8	10,0	8,9
Edat mitjana d'inici del consum diari de tabac (anys)	14,8	14,6	14,7
Nombre de cigarretes fumades diàriament (%)			
D'1 a 5 cigarretes	54,8	65,1	60,6
De 6 a 10 cigarretes	33,9	26,9	30,0
11 cigarretes o més	11,3	8,0	9,4
Mitjana de cigarretes fumades diàriament	6,6	5,3	5,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 8. Prevalences del consum de tabac entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021

	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Prevalença del consum alguna vegada a la vida	25,0	35,0	42,9	51,5	54,1
Prevalença del consum en els últims 12 mesos	21,7	28,4	35,0	40,9	43,4
Prevalença del consum en els últims 30 dies	16,0	20,2	27,1	31,6	36,8
Prevalença del consum diari en els últims 30 dies	4,5	5,0	10,2	13,0	17,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Pel que fa al tipus de cigarretes fumades en els darrers trenta dies, un 20,6% dels estudiants van fumar cigarretes de paquet (22,4% nois i 19,2% noies); un 28,7%, cigarretes de tabac de cargolar (24,7% nois i 31,9% noies), i un 50,7% va fumar cigarretes de tots dos tipus (52,9% nois i 48,8% noies).

La major part dels estudiants que fumava s'havia plantejat deixar de fumar en alguna ocasió (69,7%), tot i que els que van afirmar que ho havien intentat van ser més de la meitat d'aquests (40,0%). Pel que fa al sexe, les noies s'havien plantejat deixar de fumar més freqüentment que els nois (65,4% en nois i 73,2% en noies), mentre que gairebé no hi va haver diferències entre els que ho havien intentat realment (40,9% en nois i 39,3% en noies).

D'altra banda, un 35,1% dels estudiants havien fumat alguna vegada tabac fent servir pipes d'aigua (catximbes, xixes, etc.). No hi va haver diferències significatives segons el sexe, tot i que aquest percentatge augmentava a mesura que ho feia l'edat dels estudiants (20,2% als 14 anys i 48,6% als 18 anys).

En el 39,2% de les llars en què vivien els estudiants alguna persona fumava diàriament, percentatge inferior al dels anys 2014, 2016 i 2018 (48,6%, 46,3% i 41,5%, respectivament). Es va observar que el percentatge d'estudiants que fumaven tabac cada dia era superior entre aquells que convivia amb alguna persona que fumava diàriament. Així doncs, el 13,9% dels estudiants que convivia amb algú que fumava cada dia també consumia tabac diàriament. En canvi, la prevalença en el col·lectiu que no convivia amb algú que fumava cada dia es reduïa al 5,6%.

Un 45,0% (37,7% l'any 2016 i 44,1% l'any 2018) de l'alumnat va veure fumar professors, en els trenta dies previs a l'enquesta, dins del recinte del centre educatiu. En aquesta enquesta, aquest percentatge va ser superior en els centres d'educació públics que en els privats (49,0% i 38,0%, respectivament).

Un 66,6% (63,2% l'any 2016 i 68,7% l'any 2018) de l'alumnat va veure fumar estudiants, en els trenta dies previs a l'enquesta, dins del recinte del centre educatiu. En aquesta enquesta, aquest percentatge va ser superior en els centres d'educació públics que en els privats (69,5% i 61,3%, respectivament).

En relació amb la percepció dels estudiants sobre la permissivitat dels seus pares per al consum de tabac, el 85,2% de les mares i el 73,4% dels pares no permetrien que fumessin tabac —si els estudiants ho volguessin fer— o no ho permeten, si ja en fumen. Aquest percentatge disminuïa considerablement a mesura que augmentava l'edat dels estudiants: en el cas de la mare, del 92,3% als 14 anys es passava al 72,1% als 18 anys, i en el cas del pare, del 84,9% als 14 anys es reduïa al 60,1% als 18 anys.

En analitzar el consum diari de tabac dels estudiants en relació amb la permissivitat dels seus pares, es va observar que el percentatge era del 3,9% entre les mares que no permetrien (o no permeten) el consum de tabac, comparat amb el 38,3% entre les mares que sí que el permetrien (o el permeten). Aquests percentatges eren similars en el cas del pare (3,8% i 22,4%, respectivament). Així doncs, el consum diari de tabac dels estudiants era molt més elevat entre els qui tenien mares i pares més permissius. Les prevalences del consum de cànnabis durant els darrers trenta dies, de consum diari de cànnabis durant els darrers trenta dies i del consum problemàtic de cànnabis, avaluat a través de l'escala CAST (Cannabis Abuse Screening Test), també eren molt superiors entre els que tenien les mares i els pares més permissius (taula 9).

Taula 9. Prevalença del consum diari de tabac en els últims 30 dies, del consum de cànnabis en els darrers 30 dies, del consum diari de cànnabis en els darrers 30 dies i del consum problemàtic de cànnabis entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys en funció de la percepció de la permissivitat parental per consumir tabac (%). Catalunya, 2021

	Mare		Pare	
	No m'ho permetria (o no m'ho permet)	Sí que m'ho permetria (o m'ho permet)	No m'ho permetria (o no m'ho permet)	Sí que m'ho permetria (o m'ho permet)
Prevalença del consum diari de tabac en els darrers 30 dies	3,9	38,3	3,8	22,4
Prevalença del consum de cànnabis en els darrers 30 dies	12,1	44,9	12,0	31,1
Prevalença del consum diari de cànnabis en els darrers 30 dies	0,6	5,7	0,3	2,8
Prevalença del consum problemàtic de cànnabis	7,6	23,3	6,7	16,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Pel que fa a les relacions amb el pare i la mare, entre els estudiants que havien consumit tabac en els últims trenta dies, un 21,4% va afirmar que tenien unes relacions dolentes, molt dolentes o regulars amb la mare (15,9% entre la totalitat dels estudiants), mentre que les relacions amb

el pare eren dolentes, molt dolentes o regulars en un 30,1% dels alumnes (22,7% entre la totalitat dels estudiants).

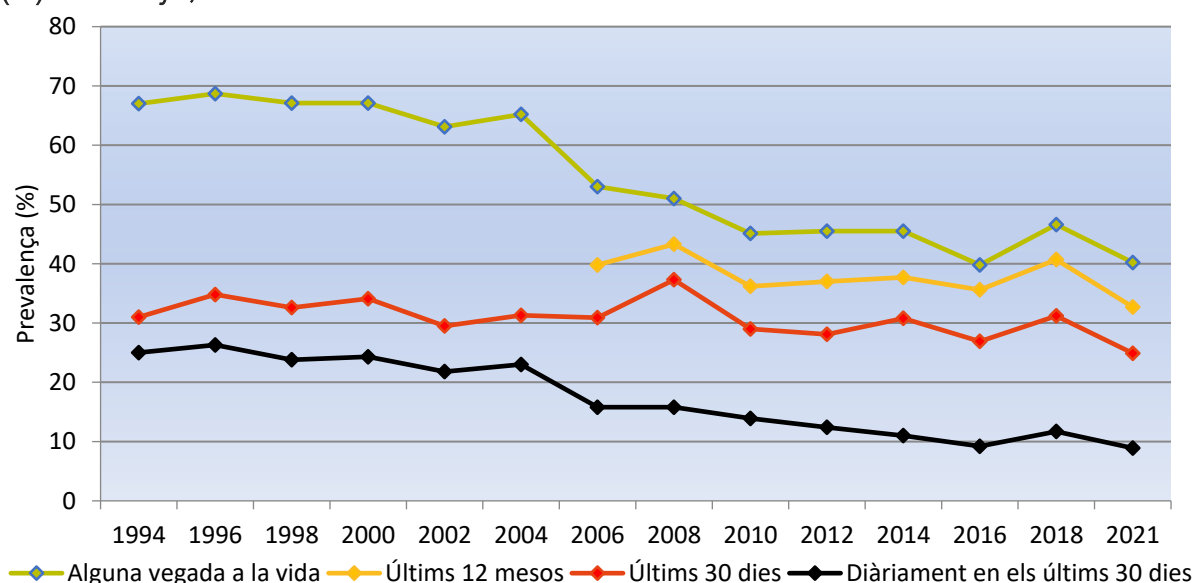
D'altra banda, la percepció del risc davant el consum d'un paquet de tabac diari continuava sent molt alta, i gairebé la totalitat dels estudiants (84,0%) opinava que podia produir molts problemes de salut o d'un altre tipus. El consum diari de tabac (fumar un paquet de tabac al dia) va ser una de les conductes de consum de drogues que es va associar a un risc percebut més important.

L'any 2021 les prevalències del consum de tabac alguna vegada a la vida, alguna vegada en els darrers dotze mesos, alguna vegada en els últims trenta dies i diari durant els darrers trenta dies van ser inferiors a les de l'any 2018 i cal remarcar que van ser les més baixes de tot el període 1994-2021, excepte la del consum alguna vegada a la vida (39,6% l'any 2016 i 40,2% l'any 2021).

Així doncs, l'any 2021 es va recuperar la tendència descendent del consum diari de tabac que es va iniciar uns anys abans. L'any 2004 un 23,0% dels estudiants havien fumats diàriament en els darrers trenta dies. Aquest percentatge va anar disminuint progressivament fins a l'any 2016, moment en què es va registrar una prevalença del 9,2%, tot i que l'any 2018 va augmentar lleugerament, mentre que en aquesta enquesta el consum diari de tabac va disminuir fins al 8,9% —la prevalença més baixa que s'ha registrat des de 1994.

A la figura 1 es mostra l'evolució de les prevalències del consum de tabac durant tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021.

Figura 1. Evolució de la prevalença del consum de tabac entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.7 Consum de cigarretes electròniques

El 45,7% dels estudiants de 14 a 18 anys va consumir cigarretes electròniques alguna vegada a la vida; el 27,0%, en els últims dotze mesos, i el 10,0%, en els últims trenta dies (taula 10).

Les prevalences del consum de cigarretes electròniques en el cas dels nois van ser superiors a les de les noies en tots els trams temporals (taula 10).

L'estimació de l'edat mitjana d'inici del consum va ser de 14,0 anys, sense diferències entre sexes.

Taula 10. Prevalença del consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida, en els últims 12 mesos i en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Alguna vegada a la vida	45,7	49,2	42,1	38,4	40,3	48,2	51,6	56,6
En els últims 12 mesos	27,0	28,9	25,2	28,7	23,9	27,9	27,5	29,8
En els últims 30 dies	10,0	11,5	8,6	11,0	9,2	10,4	10,0	9,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Un 18,3% (11,0% l'any 2016 i 16,4% l'any 2018) dels estudiants va consumir cigarretes electròniques amb nicotina alguna vegada a la vida, un 37,8% (16,4% l'any 2016 i 43,5% l'any 2018) en va consumir sense nicotina alguna vegada a la vida i un 12,3% (6,2% l'any 2016 i 11,2% l'any 2018) en va consumir amb nicotina o sense alguna vegada a la vida (taula 11).

Taula 11. Tipus de cigarretes utilitzades pels estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que en van consumir, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
CE ¹ amb nicotina	18,3	17,5	19,1	10,7	14,4	20,0	26,0	23,4
CE ¹ sense nicotina	37,8	41,3	34,4	34,9	34,3	39,4	40,3	45,3
CE ¹ amb nicotina o sense	12,3	11,8	12,9	8,9	10,2	12,6	16,9	14,5

¹CE = cigarretes electròniques.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2021 la prevalença del consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida va ser molt superior a la dels anys 2014 i 2016, tot i que va disminuir 4,4 punts percentuals respecte a l'any 2018. Les prevalences del consum en els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies també van presentar una reducció respecte a l'any 2018 (11,7 i 4,3 punts percentuals, respectivament) (taula 12).

Taula 12. Evolució de les prevalences del consum de cigarretes electròniques entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Prevalença del consum alguna vegada a la vida	22,2	22,6	50,1	45,7
Prevalença del consum en els últims 12 mesos	**	**	38,7	27,0
Prevalença del consum en els últims 30 dies	**	**	14,3	10,0

(**) A causa de les preguntes dels qüestionaris de l'enquestes ESTUDES 2014-2016, aquestes dades no es van poder analitzar. Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Entre els estudiants que van fer servir cigarretes electròniques, només un 7,9% ho va fer per reduir el consum de tabac o per deixar de fumar.

El consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida va destacar entre els alumnes que havien fumat tabac en els diferents trams temporals respecte a aquells que no van manifestar un consum de tabac. Així doncs, cal destacar que 9 de cada 10 (91,2%) estudiants que fumaven tabac diàriament van consumir cigarretes electròniques alguna vegada (taula 13).

De la mateixa manera, es va observar que el consum de cigarretes electròniques era molt més freqüent entre els alumnes que havien consumit cànnabis (en els diferents trams temporals) que respecte als estudiants que no havien consumit aquesta substància (taula 14).

Taula 13. Prevalença del consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys segons que han consumit tabac o no (%). Catalunya, 2021

		Consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida	
		Sí	No
Consum de tabac alguna vegada a la vida	Sí	78,8	21,2
	No	23,4	76,6
Consum de tabac en els últims 12 mesos	Sí	80,0	20,0
	No	29,0	71,0
Consum de tabac en els últims 30 dies	Sí	81,9	18,1
	No	33,6	66,4
Consum diari de tabac en els últims 30 dies	Sí	91,2	8,8
	No	40,9	59,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 14. Prevalença del consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys segons que han consumit cànnabis o no (%). Catalunya, 2021

		Consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida	
		Sí	No
Consum de cànnabis alguna vegada a la vida	Sí	78,2	21,8
	No	29,7	70,3
Consum de cànnabis en els últims 12 mesos	Sí	81,9	18,1
	No	32,5	67,5
Consum de cànnabis en els últims 30 dies	Sí	86,2	13,8
	No	36,8	63,2
Consum diari de cànnabis en els últims 30 dies	Sí	85,4	14,6
	No	43,3	56,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.8 Consum d'alcohol

L'alcohol va ser la droga més consumida pels estudiants de 14 a 18 anys a Catalunya.

El 74,0% dels estudiants l'havien provat alguna vegada a la vida; el 70,6% n'havia consumit l'últim any, i el 51,5%, l'últim mes. El consum diari durant els darrers trenta dies va ser del 0,8% (taula 15).

Les noies van presentar prevalences més altes de consum que els nois gairebé en tots els indicadors, excepte en el de la prevalença del consum d'alcohol diari en els darrers trenta dies (taula 15).

El percentatge d'estudiants consumidors d'alcohol tendia a incrementar-se, en tots els indicadors, a mesura que augmentava l'edat (taula 16).

L'edat mitjana d'inici del consum d'alcohol es va situar en els 13,9 anys, i la d'inici del consum setmanal en els 14,8 anys, sense que s'observessin diferències importants entre tots dos sexes (taula 15).

El 47,6% dels estudiants s'havien emborratxat alguna vegada a la vida; el 40,3%, durant els darrers dotze mesos, i el 21,5%, durant els darrers trenta dies. La prevalença de les borratxeres durant els últims trenta dies va ser superior en el cas de les noies que en el dels nois (23,0% les noies i 20,0% els nois) i tendia a augmentar amb l'edat (13,0% als 14 anys i 30,7% als 18 anys). L'edat mitjana d'inici de les embriagueses va ser els 14,6 anys (14,5 anys en noies i 14,6 en nois) (taules 15 i 16).

El 25,2% dels estudiants (25,7% les noies i 24,7% els nois) van prendre algun dia, durant el darrer mes, cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió (entenant per ocasió 'prendre-les de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores'). Aquest percentatge tendia a augmentar amb l'edat: 17,3% als 14 anys i 37,2% als 18 anys (taules 15 i 16).

L'estimació de la prevalença dels consumidors de risc d'alcohol va ser del 2,3% (1,5% els nois i 3,1% les noies). Aquesta prevalença augmentava progressivament amb l'edat (1,8% als 14 anys i 4,3% als 18 anys).

Taula 15. Característiques generals del consum d'alcohol entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'alcohol alguna vegada a la vida (%)	71,6	76,4	74,0
Edat mitjana d'inici del consum d'alcohol (anys)	13,9	13,9	13,9
Edat mitjana d'inici del consum setmanal d'alcohol (anys)	14,8	14,9	14,8
Prevalença del consum d'alcohol en els últims 12 mesos (%)	67,5	73,7	70,6
Prevalença del consum d'alcohol en els últims 30 dies (%)	50,7	52,4	51,5
Prevalença del consum d'alcohol diari en els últims 30 dies (%)	1,1	0,4	0,8
Prevalença de les borratxeres alguna vegada a la vida (%)	43,8	51,4	47,6
Edat mitjana d'inici de les borratxeres (anys)	14,6	14,5	14,6
Prevalença de les borratxeres en els últims 12 mesos (%)	36,8	43,8	40,3
Prevalença de les borratxeres en els últims 30 dies (%)	20,0	23,0	21,5
Nombre de dies que es van emborratxar en els últims 30 dies (%)			
D'1 a 2 dies	13,4	16,2	14,8
De 3 a 5 dies	4,3	4,8	4,6
Més de 5 dies	2,3	1,9	2,1
Prevalença dels episodis de consum intensiu d'alcohol o <i>binge drinking</i> ⁽¹⁾ en els darrers 30 dies (%)	24,7	25,7	25,2

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 16. Característiques generals del consum d'alcohol entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021

	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Prevalença del consum d'alcohol alguna vegada a la vida	55,2	69,7	79,3	84,7	86,4
Prevalença del consum d'alcohol en els últims 12 mesos	53,0	65,9	75,8	81,2	83,5
Prevalença del consum d'alcohol en els últims 30 dies	36,9	46,6	52,9	63,5	67,2
Prevalença del consum diari d'alcohol en els últims 30 dies	0,0	0,4	0,7	1,3	2,6
Prevalença de les borratxeres alguna vegada a la vida	28,1	39,1	51,5	63,3	67,6
Prevalença de les borratxeres en els últims 12 mesos	23,8	34,4	44,9	51,7	54,8
Prevalença de les borratxeres en els últims 30 dies	13,0	18,1	22,3	29,0	30,7
Prevalença dels episodis de consum intensiu d'alcohol o <i>binge drinking</i> ⁽¹⁾ en els darrers 30 dies	17,3	20,9	26,3	32,1	37,2

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El 44,8% dels estudiants havien fet *botellot* en els darrers dotze mesos, i el 19,2% en els darrers trenta dies. La prevalença del *botellot* va ser superior en el cas de les noies que en el dels nois en tots els trams temporals i tendia a incrementar-se a mesura que augmentava l'edat dels estudiants (taules 17 i 18).

Taula 17. Prevalença del *botellot* en els darrers 12 mesos i en els darrers 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe (%). Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
<i>Botellot</i> en els últims 12 mesos (%)	41,5	48,1	44,8
<i>Botellot</i> en els últims 30 dies (%)	18,9	19,6	19,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 18. Prevalença del *botellot* en els darrers 12 mesos i en els darrers 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021

	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
<i>Botellot</i> en els últims 12 mesos (%)	30,7	40,5	50,5	52,9	52,0
<i>Botellot</i> en els últims 30 dies (%)	15,0	16,0	21,6	21,7	26,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La prevalença del *botellot* en els darrers trenta dies es manté bastant estable des de l'any 2014, tot i que, en aquesta enquesta, va experimentar un petit descens (taula 19).

Taula 19. Evolució de la prevalença del *botellot* en els darrers 12 mesos i en els darrers 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2012-2021

	2012	2014	2016	2018	2021
<i>Botellot</i> en els últims 12 mesos (%)	50,5	56,7	46,3	54,1	44,8
<i>Botellot</i> en els últims 30 dies (%)	30,6	21,8	20,2	21,5	19,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2012-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Globalment, els tipus de begudes alcohòliques consumides en els darrers set dies van ser, en ordre descendent, els combinats/cubates (20,1%), la cervesa/sidra (18,9%), els licors forts (11,8%), el vi/cava/xampany (9,1%), els licors de fruita (6,7%) i el vermut/xerès/fino (2,6%) (taula 20).

Taula 20. Prevalences del consum de diversos tipus de begudes alcohòliques en els últims 7 dies, segons el sexe (%). Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Combinats/cubates	19,1	21,2	20,1
Cervesa/sidra	20,5	17,2	18,9
Licors forts	12,1	11,4	11,8
Vi/cava/xampany	8,2	10,0	9,1
Licors de fruita	7,0	6,4	6,7
Vermut/xerès/fino	3,7	1,4	2,6

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En aquesta enquesta, els llocs on els estudiants van comprar o aconseguir, en els darrers trenta dies, amb més freqüència begudes alcohòliques van ser els supermercats (57,3%); les botigues de barri, les botigues a l'abast, quioscs i cellers (55,9%); la casa d'altres persones (45,6%); la casa on vivia (35,6%); els bars o pubs (25,9%), i els hipermercats (22,9%) (taula 21).

Taula 21. Llocs on van comprar o aconseguir begudes alcohòliques els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys en els últims 30 dies (%)*. Catalunya, 2021

	Llocs on van comprar o aconseguir begudes alcohòliques		
	Total	14-17 anys	18 anys
Supermercats	57,3	54,5	84,2
Botigues de barri, botigues a l'abast, quioscs, cellers	55,9	56,8	47,5
Casa d'altres persones	45,6	45,9	43,0
Casa on viu	35,6	34,4	46,8
Bars o pubs	25,9	22,9	53,8
Hipermercats	22,9	20,8	43,4
Discoteques	8,9	8,3	15,2
Venda ambulat	4,0	3,7	7,6
Internet o venda telefònica (comandes a domicili)	1,8	1,8	1,9

(*) Percentatge calculat entre els estudiants que van declarar haver comprat o aconseguit begudes alcohòliques en algun o alguns d'aquests llocs.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En relació amb la manera d'aconseguir begudes alcohòliques, la més freqüent era que els estudiants accedissin directament a l'alcohol per si mateixos: un 53,0% dels estudiants de 14 a 18 anys van aconseguir alcohol directament en els últims trenta dies, mentre que, a poca distància, un 47,6% en va aconseguir gràcies a altres persones de 18 anys o més (taula 22).

El percentatge d'estudiants que van aconseguir accedir a l'alcohol per si mateixos creixia progressivament a mesura que augmentava l'edat: un 40,5% dels alumnes de 15 anys va ser capaç d'obtenir directament alcohol en els últims trenta dies, percentatge que en el cas dels estudiants de 16 i 17 anys ascendia al 51,5% i al 60,3%, respectivament (taula 22).

El percentatge d'estudiants que assenyalava altres mecanismes per comprar o aconseguir alcohol, com a través d'altres persones de menys de 18 anys o d'una altra manera, va ser inferior al 25% (taula 22).

Taula 22. Maneres com van comprar o aconseguir begudes alcohòliques els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys en els últims 30 dies, segons l'edat (%)*. Catalunya, 2021

	Total	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Tu directament	53,0	32,0	40,5	51,5	60,3	93,3
A través d'altres persones de 18 anys o més grans	47,6	49,5	42,0	50,3	57,2	20,0
A través d'altres persones de menys de 18 anys	21,4	24,6	29,7	23,0	18,2	3,3
D'una altra manera	10,2	18,9	14,6	9,3	6,0	4,0

(*) Percentatge calculat entre els estudiants que van declarar haver comprat o aconseguir begudes alcohòliques d'alguna o algunes d'aquestes maneres.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El 48,9% dels estudiants de 14 a 17 anys va aconseguir begudes alcohòliques per si mateixos. En aquesta enquesta, els llocs on van comprar o aconseguir amb més freqüència begudes alcohòliques, durant els últims trenta dies, van ser les botigues de barri, les botigues a l'abast, els quioscs i els cellers (70,4%); els supermercats (63,4%); la casa d'altres persones (48,5%); la casa on vivien (38,3%); els bars o pubs (36,0%); els hipermercats (28,5%); les discoteques (11,9%); la venda ambulants (4,2%) i a través d'Internet o la venda telefònica —comandes a domicili— (2,7%).

El consum d'alcohol, en els últims trenta dies, entre els estudiants de 14 a 18 anys es va produir principalment a casa d'altres persones (63,2%), a la casa on vivien (46,1%), en espais oberts —carrers, places, parcs, platges o espais públics oberts— (45,8%) i en bars o pubs (22,5%) (taula 23).

Taula 23. Llocs on van consumir begudes alcohòliques els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys en els últims 30 dies (%)*. Catalunya, 2021

	Llocs on van consumir begudes alcohòliques		
	Total	14-17 anys	18 anys
Casa d'altres persones	63,2	63,2	63,2
Casa on vius	46,1	44,3	63,4
En carrers, places, parcs, platges o espais públics oberts	45,8	45,9	45,1
Bars o pubs	22,5	19,3	54,2
Restaurants	14,9	12,7	37,3
Discoteques	5,3	4,8	10,5
Altres llocs	13,6	13,3	17,6

(*) Percentatge calculat entre els estudiants que van declarar haver consumit begudes alcohòliques en algun o alguns d'aquests llocs.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Pel que fa als principals motius pels quals els estudiants van consumir begudes alcohòliques durant els darrers dotze mesos, un 75,0% ho feien sempre o quasi sempre perquè era divertit o perquè animava les festes; un 45,0% consumien alcohol sempre o gairebé sempre perquè els agradava com se sentien després de beure; un 29,3%, perquè els ajudava quan se sentien deprimits o quan necessitaven oblidar-se de tot, i un 21,3% ho feia perquè els ajudava a desinhibir-se o a lligar més. Un 16,6% dels estudiants van declarar que bevien sempre o quasi sempre només per emborratxar-se (taula 24).

Taula 24. Motius de consum de begudes alcohòliques entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que van beure durant els últims 12 mesos, segons l'edat (percentatge que va contestar que sempre o quasi sempre bevia per aquest motiu)*. Catalunya, 2021

	Motius de consum de begudes alcohòliques		
	Total	14-17 anys	18 anys
És divertit o anima les festes	75,0	74,9	75,3
Li agrada com se sent després de beure	45,0	44,5	50,6
L'ajuda quan se sent deprimat o quan necessita oblidar-se de tot	29,3	29,0	32,9
L'ajuda a desinhibir-se o a lligar més	21,3	21,0	24,3
Només per emborratxar-se	16,6	16,3	19,4
Per tal d'encaixar en un grup o per no sentir-se exclòs	8,8	9,0	7,0
Creu que és saludable o forma part d'una alimentació equilibrada	3,5	3,6	3,5

(*) Percentatge calculat entre els estudiants que van assenyalar un o més d'aquests motius per beure.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD

El 13,8% dels estudiants de 14 a 18 anys (12,2% nois i 15,4% noies) van reconèixer que havien estat passatgers, els últims dotze mesos, de vehicles de motor conduïts per algú sota els efectes de l'alcohol, percentatge que augmentava al 17,2% en els estudiants de 18 anys.

El 2,4% dels estudiants de 14 a 18 anys (3,1% nois i 1,7% noies) van declarar que havien conduït, en els últims dotze mesos, un vehicle de motor sota els efectes de l'alcohol, percentatge que augmentava al 5,9% en els estudiants de 18 anys.

D'altra banda, es va preguntar als estudiants si durant els últims dotze mesos havien patit algun accident de trànsit conduint ells mateixos una motocicleta o un altre vehicle de motor, després de consumir alcohol o alguna droga il·legal durant les dues hores prèvies a l'accident. El resultat va ser que l'1,0% dels alumnes van confirmar aquest fet.

En relació amb la percepció dels estudiants sobre la permissivitat dels seus pares per consumir alcohol, el 61,8% de les mares i el 66,2% dels pares no permetrien que consumissin alcohol —si els estudiants ho volguessin fer— o no ho permeten, si ja en consumeixen. Aquest percentatge disminueix considerablement a mesura que augmentava l'edat dels estudiants: en el cas de la mare, del 79,6% als 14 anys es passava al 34,1% als 18 anys, i en el cas del pare, el 80,4% als 14 anys es reduïa al 41,3% als 18 anys.

En analitzar les prevalences del consum d'alcohol durant els darrers trenta dies, la de les borratxeres durant el darrer mes, la dels episodis de consum intensiu d'alcohol o *binge drinking* els darrers trenta dies i la del consum de cànnabis els darrers trenta dies en relació amb la percepció dels estudiants sobre la permissivitat dels seus pares, es va observar que eren molt

inferiors en el cas de les mares i els pares que no permetrien (o no permeten) el consum d'alcohol, és a dir, les diverses prevalences del consum analitzades eren molt més elevades entre les mares i els pares que els estudiants consideraven més permissius (taula 25).

Taula 25. Prevalença del consum d'alcohol durant els darrers 30 dies, de les borratxeres durant el darrer mes, dels episodis de consum intensiu d'alcohol o *binge drinking*⁽¹⁾ durant els darrers 30 dies i del consum de cànnabis durant els darrers 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys en funció de la percepció de la permissivitat parental per consumir alcohol (%). Catalunya, 2021

	Mare		Pare	
	No m'ho permetria (o no m'ho permet)	Sí que m'ho permetria (o m'ho permet)	No m'ho permetria (o no m'ho permet)	Sí que m'ho permetria (o m'ho permet)
Prevalença del consum d'alcohol en els darrers 30 dies	40,9	68,4	43,2	66,4
Prevalença de les borratxeres durant els darrers 30 dies	15,1	32,9	16,2	30,0
Prevalença del consum intensiu d'alcohol o <i>binge drinking</i> ⁽¹⁾ en els darrers 30 dies	16,8	39,5	18,8	36,7
Prevalença del consum de cànnabis en els darrers 30 dies	11,7	27,1	12,8	24,8

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Entre els estudiants que havien consumit alcohol en els últims trenta dies, que s'havien emborratxat en els darrers trenta dies i que havien fet consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) i *botellot* l'últim mes, un 6,9%, un 8,2%, un 8,4% i un 9,5%, respectivament, van declarar que la nota mitjana global de totes les seves assignatures era un suspens, mentre que aquest percentatge era d'un 5,9% entre la totalitat dels estudiants.

Entre els estudiants que havien consumit alcohol en els últims trenta dies, que s'havien emborratxat en els darrers trenta dies i que havien fet consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) i *botellot* l'últim mes, un 14,9%, un 13,4%, un 16,1% i un 14,9%, respectivament, van declarar que havien repetit un curs o més, mentre que aquest percentatge era d'un 12,6% entre la totalitat dels estudiants.

Pel que fa a les relacions amb el pare i la mare, entre els estudiants que havien consumit alcohol en els últims trenta dies, que s'havien emborratxat en els darrers trenta dies i que havien fet consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) i *botellot* l'últim mes, un 16,3%, un 19,3%, un 21,2% i un 20,6%, respectivament, van afirmar que tenien unes relacions amb la mare

dolentes, molt dolentes o regulars (15,9% entre la totalitat dels estudiants), mentre que les relacions amb el pare eren dolentes, molt dolentes o regulars en el 24,6% dels estudiants que havien consumit alcohol en els darrers trenta dies, en el 26,4% dels que s'havien emborratxat en el darrer mes, en el 28,1% dels que havien fet consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) els últims trenta dies i en el 29,0% dels que havien fet *botellot* l'últim mes, mentre que aquest percentatge era del 22,7% entre la totalitat dels estudiants.

A la taula 26 es mostren les prevalences d'algunes situacions no desitjables experimentades pels estudiants durant els últims dotze mesos segons que haguessin consumit alcohol en els darrers trenta dies o que s'haguessin emborratxat, haguessin fet episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*), o *botellot* durant l'últim mes. Es va observar que la prevalença de totes aquestes situacions era bastant superior en el cas dels estudiants que van practicar aquestes conductes de consum d'alcohol a la del total d'alumnes de 14 a 18 anys que havien experimentat la mateixa situació.

Les situacions estudiades van ser les següents: haver participat en alguna baralla o haver patit o realitzat alguna agressió física després d'haver consumit alcohol o alguna droga il·legal en les dues hores prèvies, haver tingut un conflicte o discussió important amb els pares o els germans, ser incapaç de recordar el que havia passat la nit anterior després d'haver sortit, tenir ressaca el dia després d'haver sortit, haver-se penedit l'endemà d'una relació sexual o haver tingut relacions sexuals sense preservatiu.

Taula 26. Prevalença d'algunes situacions que en els últims 12 mesos van experimentar els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys entre el total dels alumnes i segons si havien consumit alcohol els darrers 30 dies, s'havien emborratxat els últims 30 dies o havien tingut un episodi de consum intensiu d'alcohol o *binge drinking* (*), o *botellot*, l'últim mes (%). Catalunya, 2021

	Conducta violenta (1)	Discussió familiar (2)	No recordar (3)	Tenir ressaca (4)	Rel. sexuals i penediment (5)	Rel. sexuals sense preservatiu (6)
Total d'estudiants	4,8	42,4	18,3	31,7	6,6	14,3
Consum d'alcohol l'últim mes	8,4	49,5	30,4	52,5	10,5	22,8
Borratxeres l'últim mes	12,8	52,9	46,8	72,8	15,8	32,6
Consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) l'últim mes	13,5	53,9	43,7	67,6	14,5	32,4
<i>Botellot</i> l'últim mes	14,5	54,0	47,2	71,7	16,3	33,5

(*) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

(1) He participat en alguna baralla o he patit o realitzat alguna agressió física després d'haver consumit alcohol o alguna droga il·legal en les dues hores prèvies.

(2) He tingut un conflicte o discussió important amb els pares o els germans.

(3) No he pogut recordar què va passar la nit anterior després d'haver sortit.

(4) He tingut ressaca el dia després d'haver sortit.

(5) He tingut relacions sexuals de les quals m'he penedit el dia següent.

(6) He tingut relacions sexuals sense preservatiu.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar l'evolució de les prevalences de les borratxeres durant els darrers dotze mesos i en els últims darrers trenta dies, es va observar que, en aquesta enquesta, van ser de les més baixes de tota la sèrie històrica 2006-2021 (taula 27).

Taula 27. Evolució de la prevalença d'intoxicacions etíliques agudes (borratxeres) durant els darrers 12 mesos i els darrers 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2006-2021

	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2021
Prevalença de les borratxeres en els últims 12 mesos	48,3	47,7	42,5	46,6	44,7	39,4	47,2	40,3
Prevalença de les borratxeres en els últims 30 dies	25,0	28,9	26,7	27,4	23,7	21,1	28,5	21,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2006-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, en analitzar l'evolució de les prevalences dels episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) durant els darrers trenta dies, es va observar que, en aquesta enquesta, va ser la prevalença més baixa de tota la sèrie històrica 2006-2021 (taula 28).

Taula 28. Evolució de la prevalença dels episodis de consum intensiu d'alcohol o *binge drinking*⁽¹⁾ durant els darrers 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2006-2021

	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2021
Prevalença del consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) en els últims 30 dies	47,1	36,7	30,9	33,8	28,3	27,4	32,5	25,2

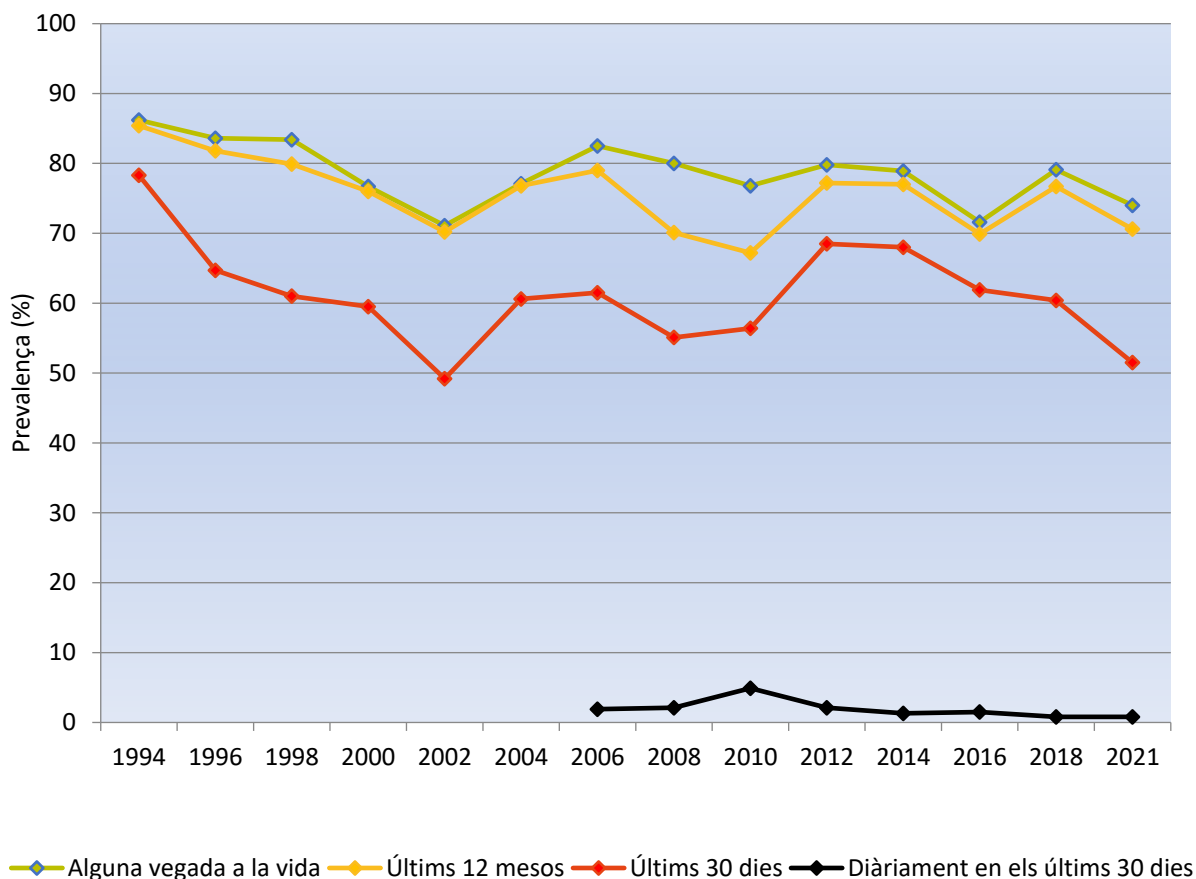
(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2006-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Les prevalences del consum d'alcohol alguna vegada a la vida, alguna vegada els darrers dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies previs a l'enquesta van ser inferiors a les de l'any 2018, mentre que la prevalença del consum diari en els últims trenta dies es va mantenir estable.

També cal remarcar que, en aquesta enquesta, les prevalences de consum d'alcohol van ser de les més baixes de tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021 (figura 2).

Figura 2. Evolució de la prevalença del consum d'alcohol entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.9 Consum de begudes energètiques

En aquesta enquesta, es va a tornar a analitzar l'extensió del consum que tenen les begudes energètiques amb alt contingut en cafeïna (Monster, Red Bull, Burn, etc.) i la seva barreja amb begudes alcohòliques entre els estudiants de 14 a 18 anys.

El 48,1% (53,7% nois i 42,3% noies) dels estudiants van consumir begudes energètiques durant els darrers trenta dies. Un 18,9% (20,9% en nois i 17,0% en noies) les va barrejar amb alcohol en els trenta dies previs a l'enquesta. El percentatge més alt de consum de begudes energètiques barrejades amb alcohol durant l'últim mes es va produir als 18 anys d'edat (27,5%) (taula 29).

Taula 29. Prevalença del consum de begudes energètiques i begudes energètiques barrejades amb alcohol en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Begudes energètiques	48,1	53,7	42,3	47,3	52,7	46,3	44,2	52,0
Begudes energètiques amb alcohol	18,9	20,9	17,0	17,1	18,9	18,4	18,5	27,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Des d'un punt de vista evolutiu, el consum de begudes energètiques i de begudes energètiques barrejades amb alcohol s'ha mantingut bastant estable des de l'any 2014, tot i que cal assenyalar que, en aquesta enquesta, es va produir un ascens del consum de begudes energètiques respecte a l'any 2018. En canvi, les begudes energètiques barrejades amb alcohol van experimentar un petit descens (taula 30).

Taula 30. Evolució de les prevalences del consum de begudes energètiques i de begudes energètiques barrejades amb alcohol en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Begudes energètiques	45,4	47,1	43,5	48,1
Begudes energètiques amb alcohol	19,4	19,8	21,6	18,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2018. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar les prevalences del consum diari de tabac, d'algunes drogues durant l'últim mes, dels episodis intensius de consum d'alcohol (*binge drinking*) i de les borratxeres en els darrers trenta dies, es va observar que totes les prevalences eren superiors en el cas dels estudiants que consumien begudes energètiques, i s'incrementaven encara més quan es feien barreges amb alcohol i es comparaven amb les de la totalitat dels estudiants de 14 a 18 anys (taula 31).

Taula 31. Prevalença del consum diari de tabac, d'alcohol, dels episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*), borratxeres, hipnosedants, cànnabis i cocaïna (en pols i/o base) en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys en funció de si prenen begudes energètiques i begudes d'aquest tipus barrejades amb alcohol (%). Catalunya, 2021

	Begudes energètiques soles	Begudes energètiques amb alcohol	Total d'estudiants de 14 a 18 anys
Consum diari de tabac	13,6	22,0	8,9
Consum d'alcohol	68,6	100,0	51,5
Consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) ⁽¹⁾	36,6	64,9	25,2
Borratxeres	30,1	58,2	21,5
Consum de cànnabis	26,2	41,9	17,4
Consum de cocaïna ⁽²⁾	1,3	2,7	0,9

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

(2) Cocaïna en pols i/o base.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.10 Consum d'hipnosedants

Quan es feia referència als hipnosedants s'al·ludia als tranquil·litzants/sedants i als somnífers, medicaments que s'han de subministrar amb prescripció mèdica. Al qüestionari s'identificaven els tranquil·litzants/sedants com a «pastilles per calmar els nervis o l'ansietat» i els somnífers com a «pastilles per dormir», és a dir, un grup de medicaments en el qual es van incloure les benzodiazepines i els barbitúrics. A més, s'indicava que el consum de substàncies com la valeriana, la passiflora, la Dormidina i la melatonina no s'havien de tenir en compte com a consum d'hipnosedants.

L'any 2006 es va introduir una pregunta relacionada amb el consum d'hipnosedants sense fer cap especificació respecte de l'existència de prescripció mèdica o no, pregunta que no figurava als qüestionaris de les enquestes precedents. No obstant això, es va mantenir la pregunta tradicional sobre el consum d'hipnosedants sense recepta mèdica.

Segons s'especificava al qüestionari, es considerava que s'havien consumit hipnosedants sense recepta en les situacions següents: «El metge te'ls va receptar en alguna ocasió, però has seguit prenent-ne sense el control del metge», «El metge els hi va receptar a una altra persona de la família i tu en prens de tant en tant» o «Els has aconseguit per altres mitjans diferents de la recepta mèdica». Els hipnosedants sense recepta es troben inclosos en la categoria d'hipnosedants amb recepta mèdica o sense, per la qual cosa sempre mostraran prevalences inferiors a aquests últims.

A continuació, es presenten els resultats del consum d'hipnosedants en general (amb recepta mèdica o sense) i les dades obtingudes de l'anàlisi del consum d'aquests fàrmacs sense recepta.

El 20,3% dels estudiants havien consumit hipnosedants, amb recepta mèdica o sense, alguna vegada a la vida; el 13,8%, els últims dotze mesos, i el 7,9%, els últims trenta dies. El consum diari, durant els darrers trenta dies, va ser del 4,2% (taula 32).

El consum d'hipnosedants sense recepta va ser inferior al dels hipnosedants amb recepta mèdica o sense, amb unes prevalences del consum de l'11,0% alguna vegada a la vida, el 7,7% en els últims dotze mesos i el 3,9% en els últims trenta dies. El consum diari durant els darrers trenta dies va ser de l'1,8% (taula 33).

El consum d'hipnosedants va ser més freqüent en el cas de les noies que en el dels nois (taules 32 i 33) i, en general, tendia a augmentar amb l'edat: el percentatge de consumidors d'hipnosedants en els darrers dotze mesos, amb prescripció mèdica o sense, s'incrementava de l'11,9% en els estudiants de 14 anys al 20,0% en els de 18 anys, i el d'hipnosedants sense prescripció mèdica augmentava del 6,1% als 14 anys al 13,9% als 18 anys (taules 34 i 35).

L'edat mitjana d'inici del consum d'hipnosedants, amb recepta mèdica o sense, es va situar en els 13,8 anys, i en els 14,2 anys quan es començaven a prendre sense recepta (taules 32 i 33).

Taula 32. Característiques generals del consum d'hipnosedants⁽¹⁾ amb recepta o sense entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'hipnosedants alguna vegada a la vida (%)	15,8	24,9	20,3
Edat mitjana d'inici del consum d'hipnosedants (anys)	13,7	13,9	13,8
Prevalença del consum d'hipnosedants en els últims 12 mesos (%)	10,2	17,4	13,8
Prevalença del consum d'hipnosedants en els últims 30 dies (%)	5,7	10,1	7,9
Prevalença del consum d'hipnosedants diari en els últims 30 dies (%)	3,7	4,6	4,2

(1) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 33. Característiques generals del consum d'hipnosedants⁽¹⁾ sense recepta entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'hipnosedants sense recepta alguna vegada a la vida (%)	8,2	13,8	11,0
Edat mitjana d'inici del consum d'hipnosedants sense recepta (anys)	13,9	14,3	14,2
Prevalença del consum d'hipnosedants sense recepta en els últims 12 mesos (%)	5,2	10,3	7,7
Prevalença del consum d'hipnosedants sense recepta en els últims 30 dies (%)	2,7	5,2	3,9
Prevalença del consum d'hipnosedants sense recepta diari en els últims 30 dies (%)	1,4	2,2	1,8

(1) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 34. Característiques generals del consum d'hipnosedants⁽¹⁾ amb recepta o sense entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021

	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Prevalença del consum alguna vegada a la vida	18,4	18,1	21,5	21,3	26,4
Prevalença del consum en els últims 12 mesos	11,9	12,3	14,4	14,6	20,0
Prevalença del consum en els últims 30 dies	6,8	7,5	7,3	8,8	11,8
Prevalença del consum diari en els últims 30 dies	3,6	3,4	4,6	4,7	5,1

(1) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 35. Característiques generals del consum d'hipnosedants⁽¹⁾ sense recepta entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021

	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Prevalença del consum alguna vegada a la vida	8,3	8,9	11,1	13,6	16,8
Prevalença del consum en els últims 12 mesos	6,1	6,8	7,0	9,1	13,9
Prevalença del consum en els últims 30 dies	3,5	3,8	3,2	4,6	6,7
Prevalença del consum diari en els últims 30 dies	1,6	1,4	2,0	1,9	2,4

(1) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Entre els estudiants que havien consumit hipnosedants, amb recepta o sense, i hipnosedants sense recepta en els darrers trenta dies, un 8,5% i un 11,9%, respectivament, van declarar que la nota mitjana global de totes les seves assignatures era un suspens, mentre que aquest percentatge era d'un 5,9% entre la totalitat dels estudiants.

Entre els estudiants que havien consumit hipnosedants, amb recepta o sense, i hipnosedants sense recepta en els darrers trenta dies, un 15,1% i un 18,5%, respectivament, van declarar que havien repetit un curs o més, mentre que aquest percentatge era d'un 12,6% entre la totalitat dels estudiants.

Pel que fa a les relacions amb el pare i la mare, entre els estudiants que havien consumit hipnosedants, amb recepta o sense, i hipnosedants sense recepta en els darrers trenta dies, un 23,3% i un 22,0%, respectivament, van afirmar que tenien unes relacions amb la mare

dolentes, molt dolentes o regulars (15,9% entre la totalitat dels estudiants), mentre que les relacions amb el pare eren dolentes, molt dolentes o regulars en el 39,4% dels estudiants que havien consumit hipnosedants, amb recepta o sense, en els darrers trenta dies, i en el 43,3% dels que havien consumit hipnosedants sense recepta en el darrer mes, mentre que aquest percentatge era del 22,7% entre la totalitat dels estudiants.

A la taula 36, es mostren les prevalències d'algunes situacions no desitjables experimentades pels estudiants en els últims dotze mesos segons el consum d'hipnosedants, amb recepta o sense, i d'hipnosedants sense recepta en els darrers trenta dies, i s'observa que la prevalença de totes aquestes situacions era bastant superior entre els estudiants que van practicar aquestes conductes de consum d'hipnosedants que la del total d'alumnes de 14 a 18 anys que havien experimentat la mateixa situació.

Les situacions estudiades van ser les següents: haver participat en alguna baralla o haver patit o realitzat alguna agressió física després d'haver consumit alcohol o alguna droga il·legal en les dues hores prèvies, haver tingut un conflicte o discussió important amb els pares o els germans, ser incapaç de recordar què va passar la nit anterior després d'haver sortit, tenir ressaca el dia després d'haver sortit, haver-se penedit l'endemà d'una relació sexual o haver tingut relacions sexuals sense preservatiu.

Taula 36. Prevalença d'algunes situacions que en els últims 12 mesos van experimentar els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys entre el total d'alumnes i segons el consum d'hipnosedants, amb recepta o sense, o d'hipnosedants sense recepta en l'últim mes (%). Catalunya, 2021

	Conducta violenta (1)	Discussió familiar (2)	No recordar (3)	Tenir ressaca (4)	Rel. sexuals i penediment (5)	Rel. sexuals sense preservatiu (6)
Total d'estudiants	4,8	42,4	18,3	31,7	6,6	14,3
Consum d'hipnosedants, amb recepta o sense, l'últim mes	9,1	64,0	29,5	38,3	14,8	24,6
Consum d'hipnosedants sense recepta l'últim mes	13,2	68,5	37,0	46,6	20,1	26,9

(1) He participat en alguna baralla o he patit o realitzat alguna agressió física després d'haver consumit alcohol o alguna droga il·legal en les dues hores prèvies.

(2) He tingut un conflicte o discussió important amb els pares o els germans.

(3) No he pogut recordar què va passar la nit anterior després d'haver sortit.

(4) He tingut ressaca el dia després d'haver sortit.

(5) He tingut relacions sexuals de les quals m'he penedit el dia següent.

(6) He tingut relacions sexuals sense preservatiu.

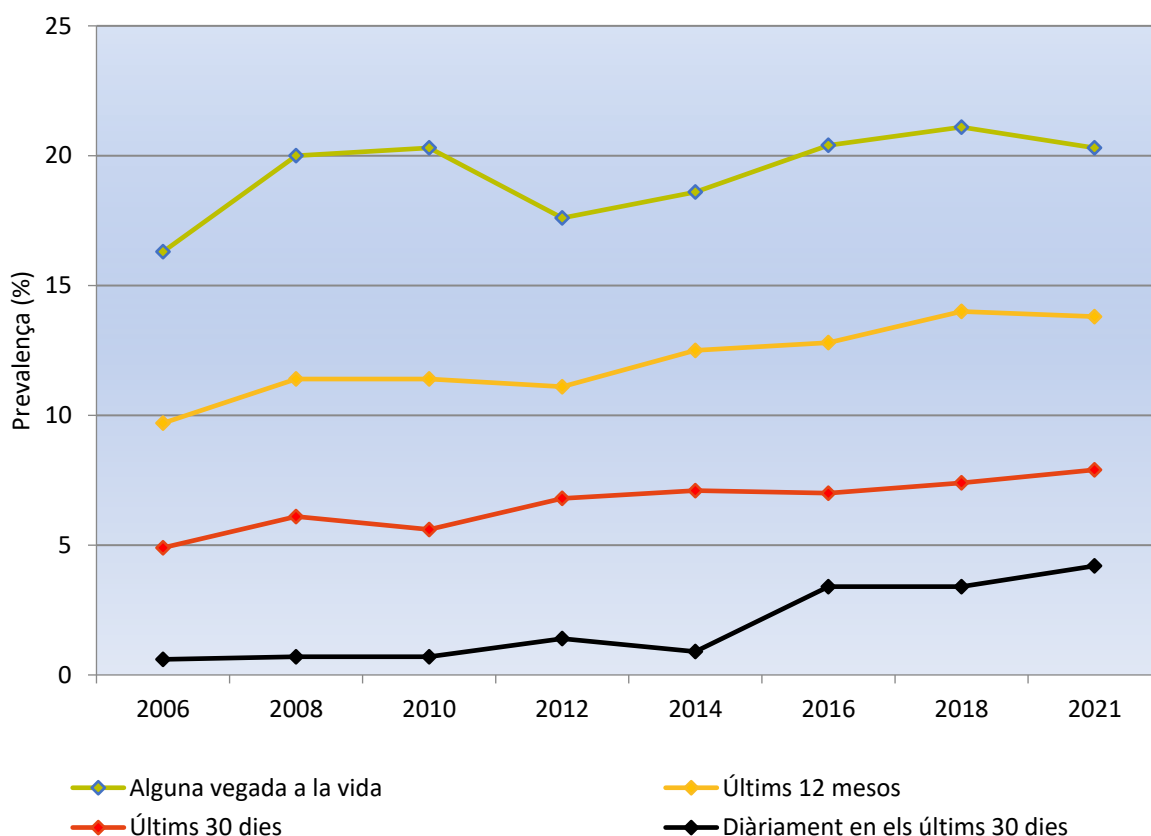
Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2021 les prevalències del consum dels hipnosedants, amb recepta o sense, alguna vegada a la vida i durant els darrers dotze mesos van ser lleugerament inferiors a les de l'any 2018, mentre que les dels últims trenta dies i la del consum diari durant els últims trenta dies van augmentar respecte de l'any 2018.

En termes evolutius, el consum d'hipnosedants, amb recepta o sense, en general, ha experimentat una tendència ascendent. En aquest sentit, les prevalències del consum en els últims trenta dies i la del consum diari durant els últims trenta dies, en aquesta enquesta, són les més elevades de tota la sèrie històrica 2006-2021.

A la figura 3 es mostra l'evolució de les prevalències del consum dels hipnosedants, amb recepta o sense, durant el període 2006-2021.

Figura 3. Evolució de la prevalença del consum d'hipnosedants, amb recepta mèdica o sense, entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2006-2021

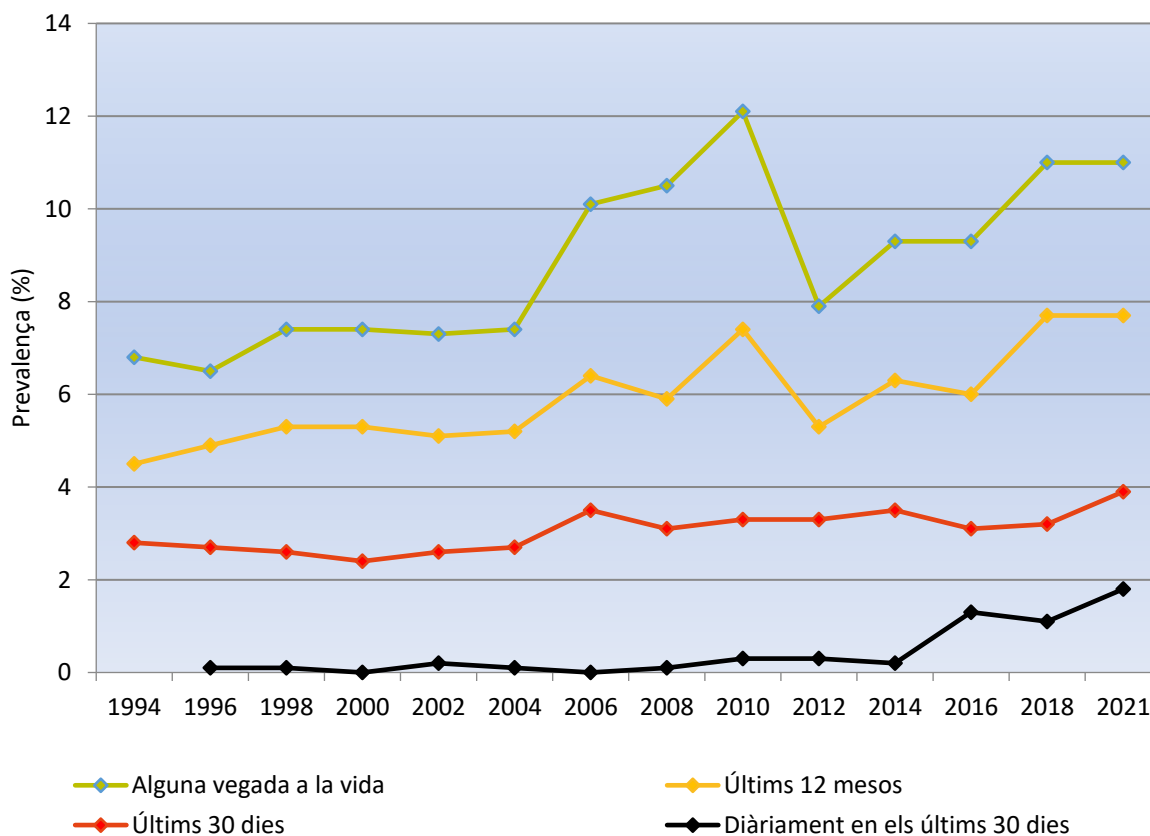

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2006-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Les prevalències del consum alguna vegada a la vida i en els darrers dotze mesos dels hipnosedants sense recepta es van mantenir estables respecte de l'any 2018, mentre que la de l'últim mes i la del consum diari, durant els darrers trenta dies, van augmentar. Cal destacar que la prevalença del consum durant els darrers trenta dies i la del consum diari van ser les més elevades de tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021.

A la figura 4 es mostra l'evolució de les prevalències del consum dels hipnosedants sense recepta durant el període 1994-2021.

Figura 4. Evolució de la prevalença del consum d'hipnosedants sense recepta entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.11 Consum de cànnabis

En el qüestionari es feia referència al cànnabis, i també se n'hi incloïen altres denominacions com ara «haixix», «marihuana», «herba», «xocolata», «porro», «costo» i «oli d'haixix».

El cànnabis va ser la droga il·legal consumida per un nombre més elevat d'estudiants de 14 a 18 anys, amb molta diferència sobre les altres.

El 32,3% l'havia provat alguna vegada a la vida, el 25,6% n'havia consumit l'últim any, i el 17,4% ho havia fet en els últims trenta dies. El percentatge de consumidors diaris de cànnabis en els darrers trenta dies va ser de l'1,4% (taula 37).

En aquesta enquesta, el consum de cànnabis va ser lleugerament més alt en el cas de les noies que en el dels nois en tots els trams temporals, excepte en el del consum diari durant els darrers trenta dies (taula 37).

L'edat mitjana d'inici del consum de cànnabis va ser els 14,7 anys (14,7 anys els nois i 14,8 les noies) (taula 37).

El percentatge d'estudiants consumidors de cànnabis tendia a incrementar-se, en tots els trams temporals, a mesura que augmentava l'edat (taula 38).

La mitjana de porros fumats el dia que els estudiants consumien cànnabis, durant els darrers trenta dies, va ser de 3,3 porros al dia (4,0 porros en els nois i 2,6 en les noies).

Taula 37. Característiques generals del consum de cànnabis entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum de cànnabis alguna vegada a la vida (%)	31,8	32,8	32,3
Edat mitjana d'inici del consum de cànnabis (anys)	14,7	14,8	14,7
Prevalença del consum de cànnabis en els últims 12 mesos (%)	24,7	26,5	25,6
Prevalença del consum de cànnabis en els últims 30 dies (%)	17,2	17,5	17,4
Prevalença del consum de cànnabis diari en els últims 30 dies (%)	2,1	0,6	1,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 38. Característiques generals del consum de cànnabis entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons l'edat (%). Catalunya, 2021

	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Prevalença del consum alguna vegada a la vida	15,9	24,0	35,7	46,2	51,0
Prevalença del consum en els últims 12 mesos	12,0	19,4	28,9	35,9	40,2
Prevalença del consum en els últims 30 dies	9,7	11,9	18,6	25,2	29,6
Prevalença del consum diari o gairebé diari en els últims 30 dies	0,0	0,6	1,3	2,3	5,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Durant l'últim mes previ a l'enquesta, un 57,8% (54,6% l'any 2016 i 45,9% l'any 2018) dels estudiants van declarar que havien fumat principalment marihuana (herba), un 9,6% (7,7% l'any 2016 i 13,8% l'any 2018) principalment haixix (resina, xocolata) i un 32,6% (37,8% l'any 2016 i 40,4% l'any 2018) tots dos tipus de substàncies.

D'altra banda, la majoria dels estudiants van fumar cànnabis (marihuana o haixix) barrejat amb tabac —87,9%— (79,4% l'any 2016 i 89,5% l'any 2018).

Evolutivament, s'observa que, en relació amb l'any 2018, augmenta el consum de marihuana i el percentatge d'estudiants que consumeixen cànnabis barrejat amb tabac es manté bastant estable.

El 97,1% dels estudiants que va consumir haixix o marihuana durant els darrers trenta dies ho va fer en forma de porro o cigarretes («*canutos*» o «*petes*»), un 9,5% va utilitzar pipes d'aigua, *bongs*, pipes (*catximb*) o *xixes*, un 7,1% ho va fer per via oral a través de pastissos, galetes, gotets (*xopets*) i un 1,8% va fer servir cigarretes electròniques.

Pel que fa a les maneres més freqüents d'obtenir o comprar cànnabis entre els estudiants que n'havien obtingut o comprat alguna vegada, un 46,6% en va comprar o aconseguir a través d'un familiar, amic o conegut i un 33,9%, a través d'un venedor (camell) (taula 39).

Taula 39. Maneres d'obtenir o comprar cànnabis entre els estudiants de 14 a 18 anys que n'havien obtingut o comprat alguna vegada (%). Catalunya, 2021

	Percentatge
Obtingut/comprat a través d'un familiar/amic/conegut	46,6
Obtingut/comprat a través d'un venedor (camell)	33,9
Obtingut/comprat en una zona de lleure (festival, concert, discoteca, bar, etc.)	8,9
Obtingut/comprat a través d'una botiga especialitzada (<i>smart shop, head shop, herbolari, etc.</i>)	7,3
Obtinguda/comprada a través d'Internet	2,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En aquesta enquesta, com en les dels anys 2016 i 2018, es va a tornar a introduir una pregunta que explorava si els estudiants de 14 a 18 anys consumirien haixix o marihuana si fossin legals. Un 79,6% dels alumnes va contestar que no ho farien i un 20,4% que sí. En aquesta enquesta, el percentatge de noies que consumirien haixix o marihuana si fossin legals va ser superior al dels nois. A la taula 40 es mostra la distribució dels estudiants que va respondre a aquesta pregunta segons el sexe i l'edat. El percentatge dels estudiants que consumirien cànnabis si fos legal va augmentar en relació amb les enquestes de l'any 2018 i 2016 (17,2% i 13,9%, respectivament).

Taula 40. Percentatge d'estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys no consumidors de cànnabis que van contestar sobre si consumirien o no haixix o marihuana si fossin legals, segons el sexe i l'edat^(*) (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Sí	20,4	17,7	23,2	22,2	22,5	16,4	20,4	19,8
No	79,6	82,3	76,8	77,8	77,5	83,6	79,6	80,2

(*) Es van excloure de l'anàlisi els estudiants que van respondre que ja havien consumit cànnabis.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El consum diari de tabac era especialment freqüent entre els consumidors de cànnabis, amb una prevalença més alta entre els alumnes que havien consumit cànnabis diàriament durant l'últim mes: un 75,0% dels estudiants fumaven tabac cada dia (8,9% entre el total d'estudiants) (taula 41).

Taula 41. Consum de diari de tabac entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys segons el seu consum de cànnabis alguna vegada a la vida, en els últims 12 mesos, en els últims 30 dies i diari durant l'últim mes (%). Catalunya, 2021

		Consum de cànnabis				
		No n'ha consumit mai	Alguna vegada a la vida	En els darrers 12 mesos	En els darrers 30 dies	Diari en els darrers 30 dies
Consum diari de tabac en els últims 30 dies	Sí	0,8	25,9	29,9	36,5	75,0
	No	99,2	74,1	70,1	63,5	25,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, en aquesta enquesta es van tornar a introduir les preguntes de l'escala CAST (*Cannabis Abuse Screening Test*). L'escala CAST és un instrument de cribratge dissenyat per detectar consumidors problemàtics de cànnabis. Una puntuació de 4 o més en l'escala CAST indica un consum problemàtic de cànnabis.

Els resultats van permetre estimar que, entre els estudiants que havien consumit cànnabis l'últim any i havien contestat l'escala CAST, el 12,6% presentava un consum problemàtic. Si es considerava la totalitat del conjunt d'estudiants de 14 a 18 anys d'educació secundària, els consumidors problemàtics de cànnabis representaven el 2,5% dels alumnes (taula 42).

Considerant els estudiants que havien consumit cànnabis l'últim any i havien contestat l'escala CAST, es va observar que el consum problemàtic era més freqüent en els nois que en les noies i, en general, augmentava a mesura que ho feia l'edat dels estudiants (7,5% als 14 anys i 22,2% als 18 anys). La mateixa distribució es va observar en la totalitat de la població d'alumnes: el consum problemàtic era més freqüent en els nois i augmentava a mesura que ho feia l'edat dels estudiants (0,7% als 14 anys i 7,7% als 18 anys) (taula 42).

La mitjana de porros fumats entre els consumidors problemàtics de cànnabis va ser de 5,6 porros al dia (6,1 porros els nois i 4,6 les noies).

Taula 42. Distribució dels estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys entre els que van consumir cànnabis en els últims 12 mesos i entre la totalitat de la població, segons el consum problemàtic mesurat per l'escala CAST⁽¹⁾, per sexe i edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Consum els últims 12 mesos (consum problemàtic)	12,6	16,0	9,2	7,5	6,4	11,8	15,4	22,2
Total de població (consum problemàtic)	2,5	3,1	1,9	0,7	1,0	2,4	4,4	7,7

(1) CAST: Cannabis Abuse Screening Test.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Un 5,0% dels estudiants van iniciar un tractament, en els últims dotze mesos, per deixar o reduir el consum d'haixix o de marihuana.

En termes evolutius, les prevalències del consum problemàtic de cànnabis entre els estudiants que en van consumir en els darrers dotze mesos i entre la totalitat de la població van ser de les més baixes de tota la sèrie 2014-2021 (taula 43).

Taula 43. Evolució de les prevalències del consum problemàtic de cànnabis, mesurat per l'escala CAST⁽¹⁾, entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que van consumir cànnabis en els darrers 12 mesos i entre el total de la població d'estudiants (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Prevalença del consum problemàtic de cànnabis entre els que en van consumir els últims 12 mesos	12,2	13,7	14,6	12,6
Prevalença del consum problemàtic de cànnabis entre el total de la població	3,0	3,1	4,0	2,5

(1) CAST: Cannabis Abuse Screening Test.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Aproximadament, 9 de cada 10 (93,5%) consumidors problemàtics de cànnabis s'havien emborratxat durant els últims dotze mesos, mentre que 4 de cada 10 (40,3%) ho havien fet entre el total dels estudiants d'educació secundària (taula 44).

Un 75,3% de consumidors problemàtics de cànnabis s'havien emborratxat durant els últims trenta dies, mentre que aquesta prevalença era del 21,5% entre el total dels estudiants d'educació secundària (taula 44).

De la mateixa manera, es registrava una diferència substancial quan s'al·ludia a la realització del consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) durant l'últim mes (taula 44).

Taula 44. Prevalença de les borratxeres en els últims 12 mesos i de les borratxeres i consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*)⁽¹⁾ en els últims 30 dies entre el total dels estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys i entre els consumidors problemàtics de cànnabis segons l'escala CAST⁽²⁾ (%). Catalunya, 2021

	Total d'estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys	Consumidors problemàtics de cànnabis
Prevalença del consum alguna vegada a la vida	13,6	16,8
Borratxeres en els últims 12 mesos	40,3	93,5
Borratxeres en els últims 30 dies	21,5	75,3
Consum intensiu d'alcohol (<i>Binge drinking</i>) en els últims 30 dies	25,2	77,1

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

(2) CAST: Cannabis Abuse Screening Test.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El consum diari de tabac va adquirir una dimensió especial en el cas dels consumidors problemàtics de cànnabis: aproximadament 6 de cada 10 estudiants (62,5%) fumaven tabac diàriament, mentre que aproximadament 1 de cada 10 (8,9%) ho feia entre el total dels estudiants de 14 a 18 anys (taula 45).

Taula 45. Prevalença del consum diari de tabac en els últims 30 dies entre el total dels estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys i entre els consumidors problemàtics de cànnabis segons l'escala CAST⁽¹⁾ (%). Catalunya, 2021

	Total d'estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys	Consumidors problemàtics de cànnabis (puntuació CAST ≥ 4)
Prevalença del consum diari de tabac en els últims 30 dies	8,9	62,5

(1) CAST: Cannabis Abuse Screening Test.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En relació amb la percepció dels estudiants sobre la permissivitat dels seus pares respecte al consum de cànnabis, el 83,8% de les mares i el 96,7% dels pares no permetrien que consumissin cànnabis —si els estudiants ho volguessin fer— o no ho permeten, si ja en

consumeixen. Aquest percentatge disminuïa a mesura que augmentava l'edat dels estudiants: en el cas de la mare, del 91,7% als 14 anys es passava al 78,0% als 18 anys, i en el cas del pare, del 99,0% als 14 anys es reduïa al 90,7% als 18 anys.

En analitzar la prevalença del consum de cànnabis durant els últims trenta dies, la del consum problemàtic de cànnabis, la de les borratxeres durant el darrer mes i la dels episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) durant els darrers trenta dies en relació amb la percepció dels estudiants sobre la permissivitat dels seus pares, es va observar que eren molt inferiors entre les mares i els pares que no permetrien (o no permeten) el consum de cànnabis. Així doncs, les diverses prevalences del consum analitzades eren molt més elevades entre les mares i els pares que els estudiants consideraven més permissius (taula 46).

Taula 46. Prevalença del consum de cànnabis en els darrers trenta dies, de consum problemàtic de cànnabis, de les borratxeres durant el darrer mes, dels episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*)⁽¹⁾ en els darrers 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys en funció de la percepció de la permissivitat parental per consumir cànnabis (%). Catalunya, 2021

	Mare		Pare	
	No m'ho permetria (o no m'ho permet)	Sí que m'ho permetria (o m'ho permet)	No m'ho permetria (o no m'ho permet)	Sí que m'ho permetria (o m'ho permet)
Prevalença consum de cànnabis en els darrers 30 dies	14,7	26,8	13,8	63,0
Prevalença del consum problemàtic de cànnabis	8,8	17,9	9,0	28,8
Prevalença de les borratxeres durant el darrer mes	18,4	35,5	19,6	47,4
Prevalença del consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) ⁽¹⁾ en els darrers 30 dies	22,2	38,4	23,0	54,5

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El 6,2% dels estudiants de 14 a 18 anys (6,3% nois i 6,1% noies) va reconèixer que havien estat passatgers, en els últims dotze mesos, de vehicles de motor conduïts per algú sota els efectes del cànnabis (haixix o marihuana), percentatge que pujava al 16,8% en el cas dels estudiants de 18 anys.

El 2,1% dels estudiants de 14 a 18 anys (2,5% nois i 1,8% noies) van declarar que havien conduït, en els últims dotze mesos, un vehicle de motor sota els efectes del cànnabis (haixix o marihuana), percentatge que pujava al 5,5% en els estudiants de 18 anys.

D'altra banda, es va preguntar als estudiants si en els últims dotze mesos havien patit algun accident de trànsit conduint ells mateixos una motocicleta o un altre vehicle de motor, després d'haver consumit alcohol o alguna droga il·legal en les dues prèvies a l'accident. El resultat va ser que l'1,0% dels alumnes van confirmar aquest fet.

Entre els estudiants que havien consumit cànnabis en els últims trenta dies o que n'havien consumit diàriament durant els darrers trenta dies, un 10,5% i un 11,9%, respectivament, van declarar que la nota mitjana global de totes les seves assignatures era un suspens, mentre que aquest percentatge era d'un 5,9% entre la totalitat dels estudiants de 14 a 18 anys.

Entre els estudiants que havien consumit cànnabis durant els últims trenta dies o que n'havien consumit diàriament durant els darrers trenta dies, un 19,5% i un 43,8%, respectivament, van declarar que havien repetit un curs o més, mentre que aquest percentatge era d'un 12,6% entre la totalitat dels estudiants.

Pel que fa a les relacions amb el pare i la mare, entre els estudiants que havien consumit cànnabis en els últims trenta dies o que n'havien consumit diàriament en els darrers trenta dies, un 22,3% i un 35,1% dels alumnes, respectivament, van afirmar que tenien unes relacions amb la mare dolentes, molt dolentes o regulars (15,9% entre la totalitat dels estudiants), mentre que les relacions amb el pare eren dolentes, molt dolentes o regulars en el 30,1% dels estudiants que havien consumit cànnabis en els últims trenta dies i en el 30,3% que n'havien consumit diàriament en els darrers trenta dies, mentre que aquest percentatge era del 22,7% entre tots els estudiants.

A la taula 47 es mostren les prevalences d'algunes situacions no desitjables experimentades pels estudiants durant els últims dotze mesos segons el consum de cànnabis durant els últims trenta dies i en els que presentaven un consum problemàtic de cànnabis, i s'observa que la prevalença d'aquestes situacions era bastant superior entre els estudiants que van practicar aquestes conductes de consum de cànnabis que a la del total d'alumnes de 14 a 18 anys que havien experimentat la mateixa situació.

Les situacions estudiades van ser les següents: haver participat en alguna baralla o haver patit o realitzat alguna agressió física després d'haver consumit alcohol o alguna droga il·legal en les dues hores prèvies, haver tingut un conflicte o discussió important amb els pares o els germans, ser incapaç de recordar què va passar la nit anterior després d'haver sortit, tenir ressaca el dia després d'haver sortit, haver-se penedit l'endemà d'una relació sexual o haver tingut relacions sexuals sense preservatiu.

Taula 47. Prevalença d'algunes situacions que en els últims 12 mesos van experimentar els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys entre el total d'alumnes i segons el consum de cànnabis l'últim mes i el consum problemàtic de cànnabis (%). Catalunya, 2021

	Conducta violenta (1)	Discussió familiar (2)	No recordar (3)	Tenir ressaca (4)	Rel. sexuals i penediment (5)	Rel. sexuals sense preservatiu (6)
Total d'estudiants	4,8	42,4	18,3	31,7	6,6	14,3
Consum de cànnabis l'últim mes	18,8	53,8	47,4	66,8	20,2	36,6
Consum problemàtic de cànnabis	35,5	63,4	51,6	67,0	25,3	60,2

(1) He participat en alguna baralla o he patit o realitzat alguna agressió física després d'haver consumit alcohol o alguna droga il·legal en les dues hores prèvies.

(2) He tingut un conflicte o discussió important amb els pares o els germans.

(3) No he pogut recordar què va passar la nit anterior després d'haver sortit.

(4) He tingut ressaca el dia després d'haver sortit.

(5) He tingut relacions sexuals de les quals m'he penedit el dia següent.

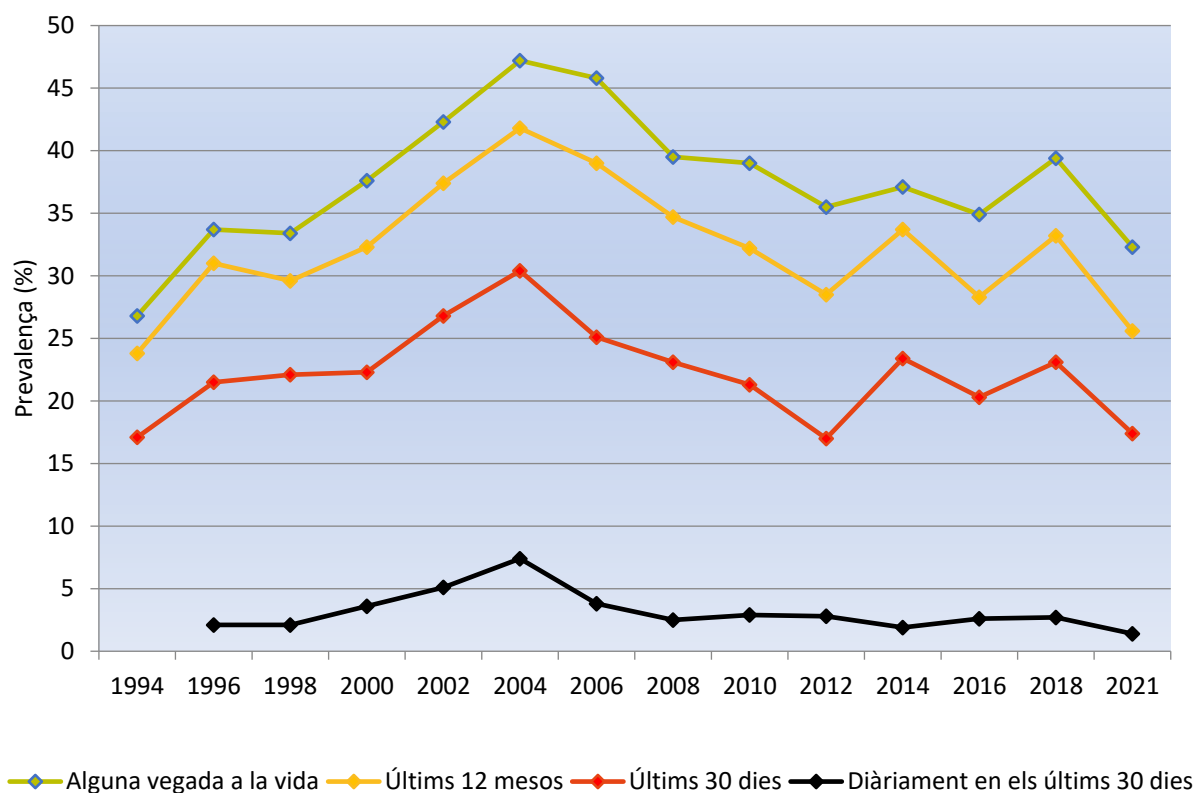
(6) He tingut relacions sexuals sense preservatiu.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2021, les prevalences del consum de cànnabis en els trams temporals alguna vegada a la vida, alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies van ser inferiors a les de l'any 2018, amb la qual cosa es recupera la tendència decreixent del consum d'aquesta droga que s'havia observat durant el període 2004-2012 i 2014-2016. La prevalença del consum diari durant els darrers trenta dies també va ser inferior a la de l'any 2018.

Cal remarcar que les prevalences del consum de cànnabis en tots els trams temporals van ser de les més baixes de tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021 (figura 5).

Figura 5. Evolució de la prevalença del consum de cànnabis entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.12 Consum de cocaïna

Al qüestionari es feia referència a la cocaïna en pols, i se n'hi incloïen també altres denominacions com ara «perico», «farla», «farlopa» i «clorhidrat de cocaïna», i a la cocaïna base, amb les denominacions «cocaïna en base», «cocaïna cuinada», «basuco», «boliches», «crack» i «roca».

L'any 2021, el 3,8% dels estudiants de 14 a 18 anys havien consumit cocaïna (en pols i/o base) alguna vegada a la vida; el 2,6%, en els últims dotze mesos, i el 0,9%, en els últims trenta dies (taula 48).

Al qüestionari de l'any 2006 es va preguntar per primera vegada separatament pel consum de cocaïna en pols i pel consum de cocaïna base. En analitzar per separat el consum de cocaïna en pols i el de la cocaïna base, es va observar que la prevalença del consum alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies de cocaïna en pols eren superiors als de la cocaïna base (taules 49 i 50).

Les dades que es presenten a continuació corresponen a les dues substàncies (cocaïna en pols i cocaïna base) en conjunt, per tal de poder fer comparacions amb els anys precedents. No obstant això, a les taules 49 i 50 es mostren les característiques generals del consum de cocaïna en pols i de cocaïna base.

Les prevalences del consum de cocaïna (en pols i/o base) en els nois van ser superiors a la de les noies en tots els trams temporals (taula 48).

L'edat mitjana d'inici del consum va ser els 15,4 anys (taula 48).

En general, les prevalences màximes de consum de cocaïna —en pols i/o base— (alguna vegada a la vida, alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies) es van observar als 18 anys.

Pel que fa a la cocaïna i la conducció, l'1,7% dels estudiants de 14 a 18 anys (1,7% nois i 1,6% noies) van reconèixer que havien estat passatgers, en els últims dotze mesos, de vehicles de motor conduïts per algú sota els efectes de la cocaïna, percentatge que pujava al 5,2% en els estudiants de 18 anys.

El 0,5% dels estudiants de 14 a 18 anys (0,8% nois i 0,2% noies) van declarar que havien conduït, els últims dotze mesos, un vehicle de motor sota els efectes de la cocaïna, percentatge que pujava a l'1,2% en els estudiants de 17 anys.

D'altra banda, es va preguntar als estudiants si en els últims dotze mesos havien patit algun accident de trànsit conduint ells mateixos una motocicleta o un altre vehicle de motor, després de consumir alcohol o alguna droga il·legal durant les dues hores prèvies a l'accident. El resultat va ser que l'1,0% dels alumnes van confirmar aquest fet.

Taula 48. Característiques generals del consum de cocaïna (en pols i/o base) entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum de cocaïna alguna vegada a la vida (%)	5,2	2,4	3,8
Edat mitjana d'inici del consum de cocaïna (anys)	15,4	15,4	15,4
Prevalença del consum de cocaïna en els últims 12 mesos (%)	3,4	1,8	2,6
Prevalença del consum de cocaïna en els últims 30 dies (%)	1,2	0,5	0,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 49. Característiques generals del consum de cocaïna en pols entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum de cocaïna en pols alguna vegada a la vida (%)	3,8	1,7	2,8
Edat mitjana d'inici del consum de cocaïna en pols (anys)	15,4	15,3	15,4
Prevalença del consum de cocaïna en pols en els últims 12 mesos (%)	2,8	1,4	2,1
Prevalença del consum de cocaïna en pols en els últims 30 dies (%)	1,0	0,4	0,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 50. Característiques generals del consum de cocaïna base entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum de cocaïna base alguna vegada a la vida (%)	3,7	1,1	2,4
Edat mitjana d'inici del consum de cocaïna base (anys)	15,2	15,0	15,1
Prevalença del consum de cocaïna base en els últims 12 mesos (%)	1,8	0,6	1,2
Prevalença del consum de cocaïna base en els últims 30 dies (%)	0,8	0,1	0,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Entre els estudiants que havien consumit cocaïna (en pols i/o base) durant els últims dotze mesos, un 14,9% dels casos va declarar que la nota mitjana global de totes les seves assignatures era un suspens, mentre que aquest percentatge era d'un 5,9% entre la totalitat dels estudiants.

Entre els estudiants que havien consumit cocaïna (en pols i/o base) en els últims dotze mesos, un 48,0% dels casos va declarar que havien repetit un curs o més, mentre que aquest percentatge era d'un 12,6% entre la totalitat dels estudiants.

Pel que fa a les relacions amb el pare i la mare, entre els estudiants que havien consumit cocaïna (en pols i/o base) en els últims dotze mesos, un 32,9% dels alumnes va afirmar que tenia unes relacions amb la mare dolentes, molt dolentes o regulars (15,9% entre la totalitat dels estudiants), mentre que les relacions amb el pare eren dolentes, molt dolentes o regulars en el 31,4% dels estudiants que havia consumit cocaïna (en pols i/o base) en els últims dotze mesos, i aquest percentatge era del 22,7% entre la totalitat dels estudiants.

A la taula 51 es mostren les prevalences d'algunes situacions no desitjables experimentades pels estudiants en els últims dotze mesos, segons el consum de cocaïna (en pols i/o base) en el darrer any, i s'observa que la prevalença de totes aquestes situacions era bastant superior entre els estudiants que van practicar aquesta conducta de consum de cocaïna que la del total d'alumnes de 14 a 18 anys que havien experimentat la mateixa situació.

Les situacions estudiades van ser les següents: haver participat en alguna baralla o haver patit o realitzat alguna agressió física després d'haver consumit alcohol o alguna droga il·legal en les dues hores prèvies, haver tingut un conflicte o discussió important amb els pares o els germans, ser incapaç de recordar què va passar la nit anterior després d'haver sortit, tenir ressaca el dia després d'haver sortit, haver-se penedit l'endemà d'una relació sexual o haver tingut relacions sexuals sense preservatiu.

Taula 51. Prevalença d'algunes situacions que en els últims 12 mesos van experimentar els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys entre el total d'alumnes i segons el consum de cocaïna (en pols i/o base) l'últim any (%). Catalunya, 2021

	Conducta violenta (1)	Discussió familiar (2)	No recordar (3)	Tenir ressaca (4)	Rel. sexuals i penediment (5)	Rel. sexuals sense preservatiu (6)
Total d'estudiants	4,8	42,4	18,3	31,7	6,6	14,3
Consum de cocaïna en els últims 12 mesos	26,0	48,9	50,0	58,9	39,1	46,8

(1) He participat en alguna baralla o he patit o realitzat alguna agressió física després d'haver consumit alcohol o alguna droga il·legal en les dues hores prèvies.

(2) He tingut un conflicte o discussió important amb els pares o els germans.

(3) No he pogut recordar què va passar la nit anterior després d'haver sortit.

(4) He tingut ressaca el dia després d'haver sortit.

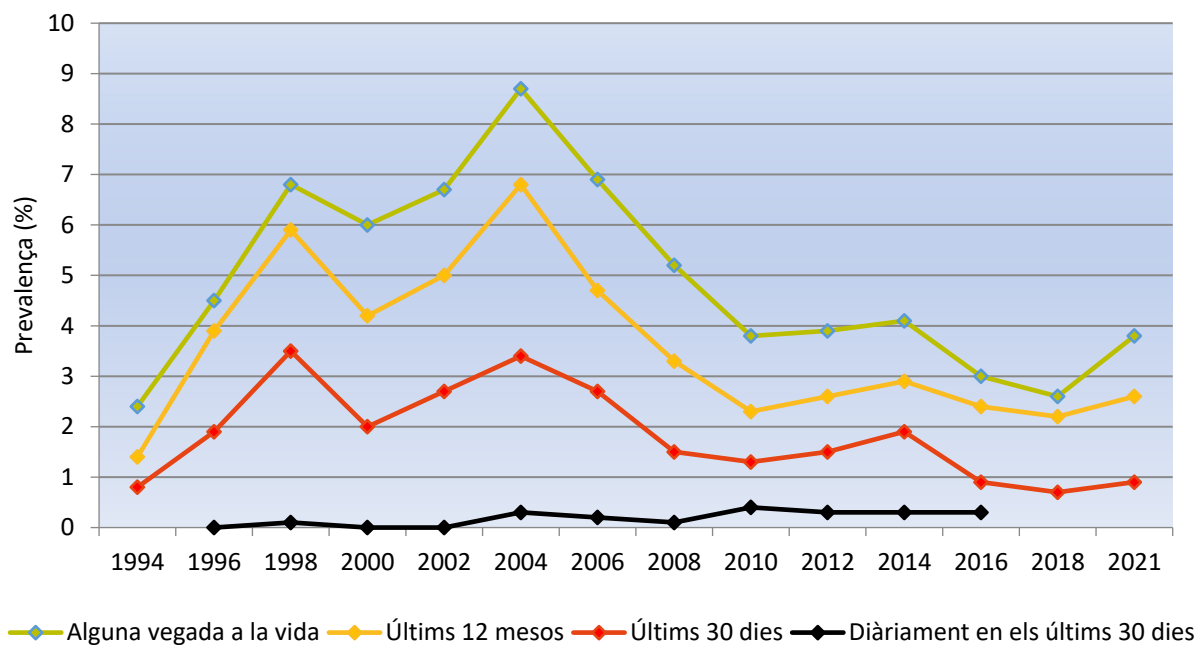
(5) He tingut relacions sexuals de les quals m'he penedit el dia següent.

(6) He tingut relacions sexuals sense preservatiu.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2021, la prevalença del consum de cocaïna —en pols i/o base— alguna vegada a la vida va augmentar 1,2 punts percentuals respecte de l'any 2018, tot i que continua mantenint-se per sota del 4,0%, com passa des de l'any 2016. D'altra banda, les prevalències del consum «alguna vegada en els últims dotze mesos» i «alguna vegada en els últims trenta dies» van ser lleugerament superiors a les de l'any 2018, encara que prenent com a referència l'any 2016, es continuen mantenint per sota del 3,0% i de l'1,0%, respectivament, amb la qual cosa sembla que s'estabilitza la tendència descendent del consum d'aquesta substància (figura 6).

Figura 6. Evolució de la prevalença del consum de cocaïna (en pols i/o base) entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.13 Consum d'èxtasi

Al qüestionari es feia referència a aquesta substància amb els noms «èxtasi», «pastis», «pirules» o «cristall».

El 3,1% dels estudiants havien consumit aquesta substància alguna vegada a la vida; l'1,9%, en els últims dotze mesos, i el 0,7%, en els últims trenta dies (taula 52).

El percentatge de consumidors en el cas dels nois va ser superior al de les noies en tots els trams temporals (taula 52).

L'edat mitjana d'inici del consum va ser els 15,5 anys (15,6 anys en els nois i 15,3 en les noies) (taula 52).

Les prevalències màximes de consum d'èxtasi en tots els trams temporals (alguna vegada a la vida, alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies) es van observar als 17 o 18 anys.

Taula 52. Característiques generals del consum d'èxtasi entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'èxtasi alguna vegada a la vida (%)	3,6	2,5	3,1
Edat mitjana d'inici del consum d'èxtasi (anys)	15,6	15,3	15,5
Prevalença del consum d'èxtasi en els últims 12 mesos (%)	2,5	1,2	1,9
Prevalença del consum d'èxtasi en els últims 30 dies (%)	1,1	0,3	0,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2021, la prevalença del consum d'èxtasi alguna vegada a la vida va augmentar lleugerament respecte de l'any 2018, mentre que les prevalències del consum «alguna vegada en els últims dotze mesos» i «alguna vegada en els últims trenta dies» es van mantenir estables.

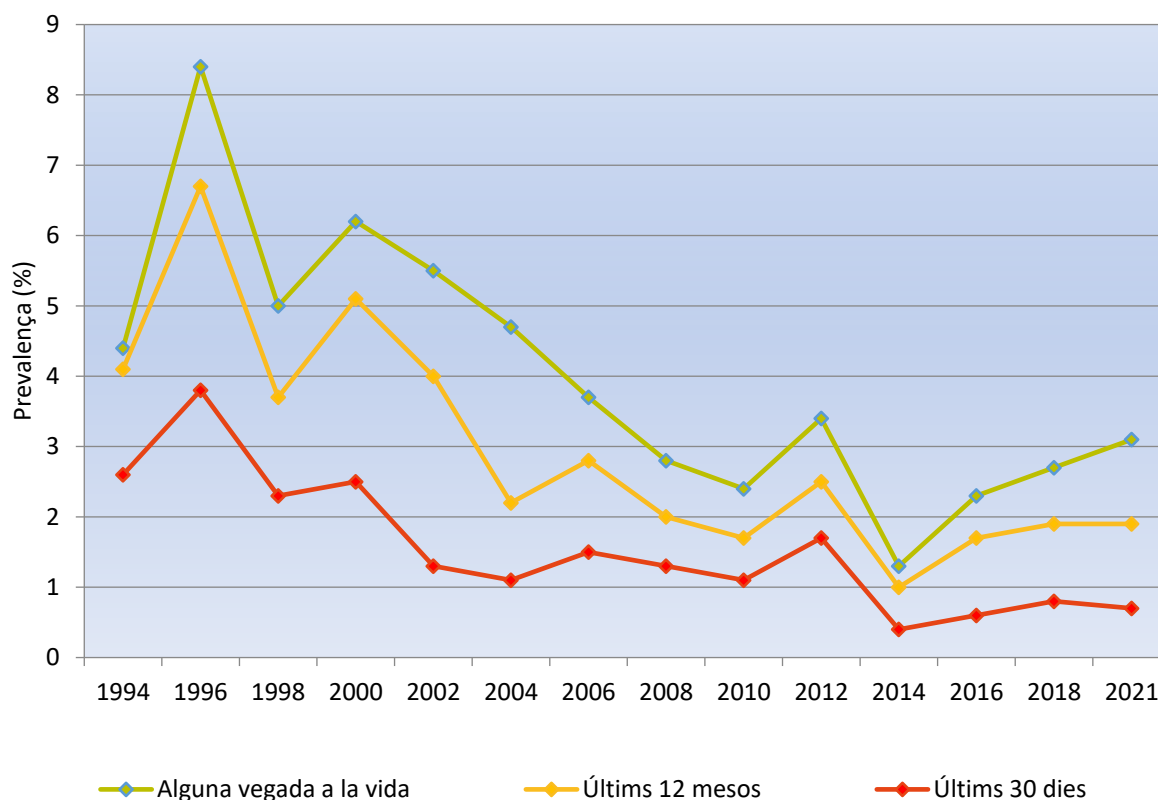
La prevalença del consum d'èxtasi va assolir els valors més elevats els anys 1996 i 2000, quan el percentatge d'estudiants que n'havia consumit alguna vegada a la vida va superar el 8,0% l'any 1996 i el 6,0% l'any 2000. A partir de llavors, la prevalença d'aquesta droga va anar descendint progressivament, tendència que es va frenar l'any 2012, si bé aquell any el seu valor ja s'havia reduït gairebé a la meitat respecte a l'any 2000 (figura 7).

L'any 2014 es va reiniciar la tendència descendent d'aquesta substància i es va detectar el valor més reduït de tota la sèrie històrica, de manera que els estudiants de 14 a 18 anys que

havien consumit èxtasi alguna vegada a la vida representaven l'1,3%. L'any 2016, l'any 2018 i l'any 2021, va tornar a augmentar la prevalença del consum alguna vegada a la vida fins a situar-se en el 2,3%, en el 2,7% i en el 3,1%, respectivament. Amb referència als trams temporals dels últims dotze mesos i dels últims trenta dies, durant el període 2014-2021, les prevalences del consum s'han situat per sota del 2,0% i l'1,0%, respectivament.

A la figura 7 es mostra l'evolució de les prevalences del consum d'èxtasi durant el període 1994-2021.

Figura 7. Evolució de la prevalença del consum d'èxtasi entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.14 Consum d'amfetamines/speed

Al qüestionari es feia referència a aquestes substàncies amb les denominacions «amfetamines», «speed», «amfetes», «metamfetamina», «ice» o «pinini».

L'any 2021, l'1,5% dels estudiants n'havia consumit alguna vegada a la vida; el 0,9%, durant els últims dotze mesos, i el 0,6%, durant els últims trenta dies (taula 53).

El consum estava més estès entre els nois que entre les noies (taula 53).

L'edat d'inici del consum es va situar en els 15,0 anys (14,8 anys en els nois i 15,2 en les noies) (taula 53).

Les prevalences màximes de consum d'amfetamines/speed en tots els trams temporals es van observar als 17 i als 18 anys.

Taula 53. Característiques generals del consum d'amfetamines/speed entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'amfetamines alguna vegada a la vida (%)	2,3	0,8	1,5
Edat mitjana d'inici del consum d'amfetamines (anys)	14,8	15,2	15,0
Prevalença del consum d'amfetamines en els últims 12 mesos (%)	1,5	0,3	0,9
Prevalença del consum d'amfetamines en els últims 30 dies (%)	1,0	0,2	0,6

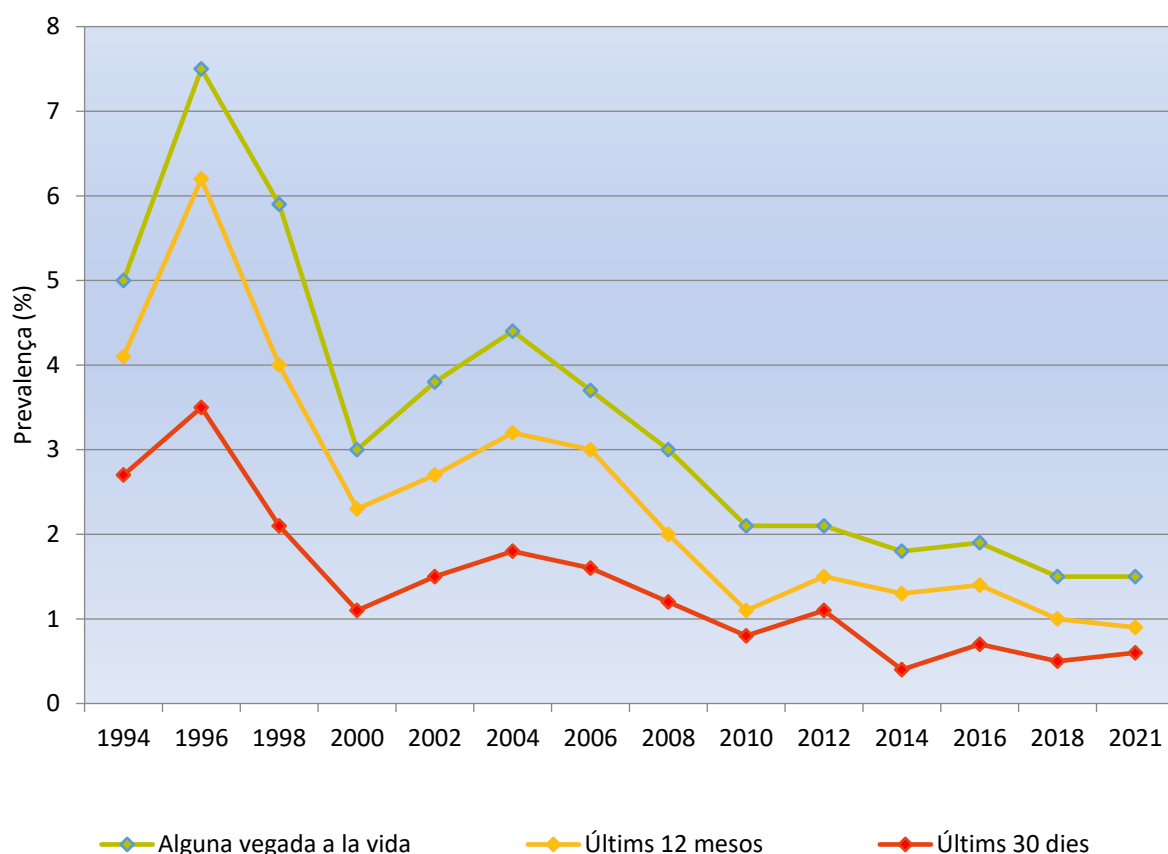
Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2021, les prevalences del consum d'amfetamines/speed (alguna vegada a la vida, alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies) es van mantenir estables respecte a les de l'any 2018.

La prevalença del consum d'amfetamines/speed alguna vegada a la vida va seguir una tendència descendent molt important durant el període 1996-2000; va passar del 7,5% l'any 1996 al 3,0% l'any 2000. Aquesta tendència es va trencar els anys 2002 i 2004. Posteriorment, a partir de l'any 2004 (4,4%), el consum d'aquestes substàncies alguna vegada a la vida es va tornar a reduir fins a l'any 2010 (2,1%). Des de llavors, durant els anys 2012 (2,1%), 2014 (1,8%), 2016 (1,9%), 2018 (1,5%) i 2021 (1,5%), les prevalences del consum d'amfetamines/speed alguna vegada a la vida s'han mantingut bastant estables, i van ser les més baixes de tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021. Amb referència al tram temporal dels últims trenta dies, durant el període 2014-2021 la prevalença del consum es va situar per sota de l'1,0%.

A la figura 8 es mostra l'evolució de les prevalències del consum d'amfetamines/speed durant el període 1994-2021.

Figura 8. Evolució de la prevalença del consum d'amfetamines/speed entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD

D'altra banda, en aquesta enquesta, com en les dels anys 2012, 2014, 2016 i 2018, hi havia una pregunta que analitzava exclusivament el consum de metamfetamina sense incloure-hi la resta d'amfetamines. Al qüestionari es feia referència a aquesta substància amb les denominacions «metamfetamina», «meth», «ice» o «cristall».

L'any 2021, l'1,2% dels estudiants havien consumit metamfetamina alguna vegada a la vida; el 0,8%, en els últims dotze mesos, i el 0,4%, en els últims trenta dies (taula 54).

El consum estava lleugerament més estès en el cas dels nois que en el de les noies en els trams temporals alguna vegada durant els darrers dotze mesos i alguna vegada durant els darrers trenta dies (taula 54).

L'edat mitjana d'inici del consum va ser els 15,2 anys (14,2 anys en els nois i 15,8 en les noies) (taula 54).

L'any 2021, les prevalences del consum de metamfetamina alguna vegada a la vida, durant els últims dotze mesos i durant els darrers trenta dies van ser inferiors a les de l'any 2018.

A la taula 55 es mostra l'evolució de les prevalences del consum de metamfetamina durant el període 2012-2021.

Taula 54. Característiques generals del consum de metamfetamina entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum de metamfetamina alguna vegada a la vida (%)	1,2	1,2	1,2
Edat mitjana d'inici del consum de metamfetamina (anys)	14,2	15,8	15,2
Prevalença del consum de metamfetamina en els últims 12 mesos (%)	0,8	0,7	0,8
Prevalença del consum de metamfetamina en els últims 30 dies (%)	0,5	0,3	0,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 55. Evolució de les prevalences del consum de metamfetamina entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2012-2021

	2012	2014	2016	2018	2021
Prevalença del consum de metamfetamina alguna vegada a la vida	0,8	0,7	1,2	1,7	1,2
Prevalença del consum de metamfetamina en els últims 12 mesos	0,6	0,5	0,9	1,2	0,8
Prevalença del consum de metamfetamina en els últims 30 dies	0,5	0,2	0,5	0,5	0,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2012-2018. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.15 Consum d'al·lucinògens

Al qüestionari es feia referència a aquestes substàncies amb els noms següents: «al·lucinògens», «LSD», «àcid», «tripis», «bolets màgics», «mescalina», «ketamina», «special K», «Ketolar» i «Imalgene».

L'any 2021, l'1,7% dels estudiants de secundària n'havia consumit alguna vegada a la vida; l'1,0%, en els últims dotze mesos, i el 0,6%, en els últims trenta dies (taula 56).

El consum va ser més freqüent en el cas dels nois que en el de les noies (taula 56).

L'edat d'inici del consum es va situar en els 15,4 anys (15,4 anys en els nois i 15,3 anys en les noies) (taula 56).

En general, les prevalències màximes de consum d'al·lucinògens es van observar als 17 o 18 anys.

L'any 2021, les prevalències del consum d'al·lucinògens (alguna vegada a la vida, alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies) es van mantenir bastant estables respecte a les de l'any 2018.

A la figura 9 es mostra l'evolució de les prevalències del consum d'al·lucinògens durant el període 1994-2021.

Taula 56. Característiques generals del consum d'al·lucinògens entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'al·lucinògens alguna vegada a la vida (%)	2,4	0,9	1,7
Edat mitjana d'inici del consum d'al·lucinògens (anys)	15,4	15,3	15,4
Prevalença del consum d'al·lucinògens en els últims 12 mesos (%)	1,4	0,6	1,0
Prevalença del consum d'al·lucinògens en els últims 30 dies (%)	0,9	0,4	0,6

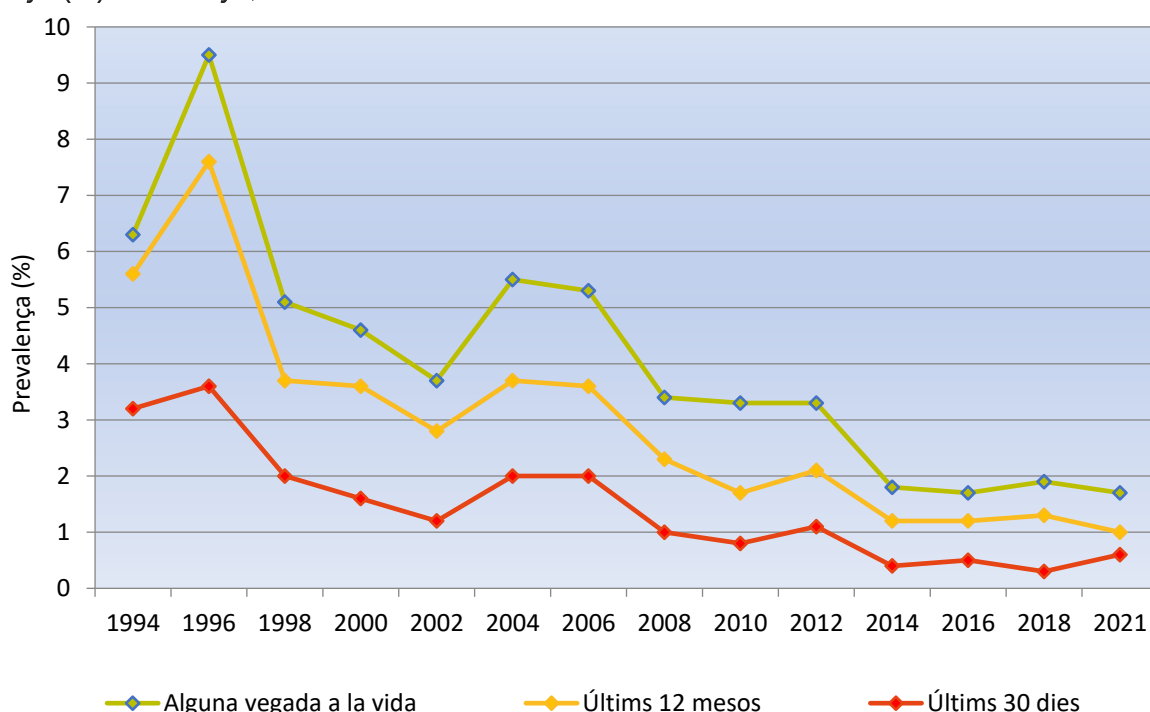
Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La prevalença del consum d'al·lucinògens alguna vegada a la vida ha presentat una tendència descendent des del 1996, que es va trencar durant el període 2002-2004 (figura 9).

La prevalença del consum alguna vegada a la vida d'aquest tipus de substàncies va registrar el percentatge més important l'any 1996, quan el 9,5% dels estudiants de 14 a 18 anys van admetre que havien consumit al·lucinògens algun cop a la vida. Entre els anys 1998 i el 2002, la prevalença es va situar per sota del 5,2% i del 3,8% (5,1% l'any 1998 i 3,7% l'any 2002); entre els anys 2008 i 2012, la tendència descendent es va estabilitzar, tot i que les prevalències

del consum es van situar per sota del 3,5%. L'any 2014 aquesta tendència descendent va prosseguir i es va registrar un percentatge de l'1,8% i els anys 2016, 2018 i 2021 es va mantenir bastant estable respecte l'any 2014 (entre l'1,7% i l'1,9%). Així doncs, cal remarcar que les prevalències del consum «alguna vegada a la vida» durant el període 2014-2021 van ser les més baixes de tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021. Amb referència al tram temporal dels darrers dotze mesos i dels últims trenta dies, els anys 2014, 2016, 2018 i 2021 les prevalències del consum es va situar per sota de l'1,5% i de l'1,0%, respectivament (figura 9).

Figura 9. Evolució de la prevalença del consum d'al·lucinògens entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, en aquesta enquesta, com en les dels anys 2012, 2014, 2016 i 2018, hi havia una pregunta que analitzava exclusivament el consum de bolets al·lucinògens sense incloure-hi la resta de substàncies al·lucinògenes. Al qüestionari es feia referència a aquestes substàncies amb la denominació de «bolets màgics».

L'any 2021, l'1,0% dels estudiants havia consumit bolets al·lucinògens alguna vegada a la vida; el 0,7%, durant els últims dotze mesos, i el 0,3%, durant els últims trenta dies (taula 57).

El consum estava més estès entre els nois que entre les noies (taula 57).

L'edat mitjana d'inici del consum va ser els 15,2 anys (15,3 anys en els nois i 15,0 en les noies) (taula 57).

L'any 2021, les prevalences del consum de bolets al·lucinògens (alguna vegada a la vida, alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies) es van mantenir estables respecte a les de l'any 2018, tot i que la prevalença del consum algun cop a la vida va ser la més baixa del període 2012-2021.

A la taula 58 es mostra l'evolució de les prevalences del consum de bolets al·lucinògens durant el període 2012-2021.

Taula 57. Característiques generals del consum de bolets al·lucinògens entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum de bolets al·lucinògens alguna vegada a la vida (%)	1,5	0,6	1,0
Edat mitjana d'inici del consum de bolets al·lucinògens (anys)	15,3	15,0	15,2
Prevalença del consum de bolets al·lucinògens en els últims 12 mesos (%)	1,0	0,4	0,7
Prevalença del consum de bolets al·lucinògens en els últims 30 dies (%)	0,5	0,0	0,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2018. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 58. Evolució de les prevalences del consum de bolets al·lucinògens entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2012-2021

	2012	2014	2016	2018	2021
Prevalença del consum de bolets al·lucinògens alguna vegada a la vida	1,7	1,1	1,4	1,2	1,0
Prevalença del consum de bolets al·lucinògens en els últims 12 mesos	1,2	0,7	1,0	0,7	0,7
Prevalença del consum de bolets al·lucinògens en els últims 30 dies	0,6	0,2	0,5	0,3	0,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2012-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.16 Consum d'heroïna

Al qüestionari es feia referència a l'heroïna, i se n'hi incloïen també altres denominacions com «cavall» i «jaco».

L'any 2021, el 0,7% dels estudiants havien consumit heroïna alguna vegada a la vida; el 0,5%, en els últims dotze mesos, i el 0,3%, durant l'últim mes (taula 59).

El consum d'heroïna en els nois va ser superior al de les noies (taula 59).

L'edat mitjana d'inici del consum va ser els 14,1 anys (12,6 anys en els nois i 15,9 anys en les noies) (taula 59).

L'any 2021, les prevalences del consum d'heroïna (alguna vegada a la vida, alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els darrers trenta dies) es van mantenir bastant estables respecte a les de l'any 2018.

A la figura 10 es mostra l'evolució de les prevalences del consum d'heroïna durant el període 1994-2021.

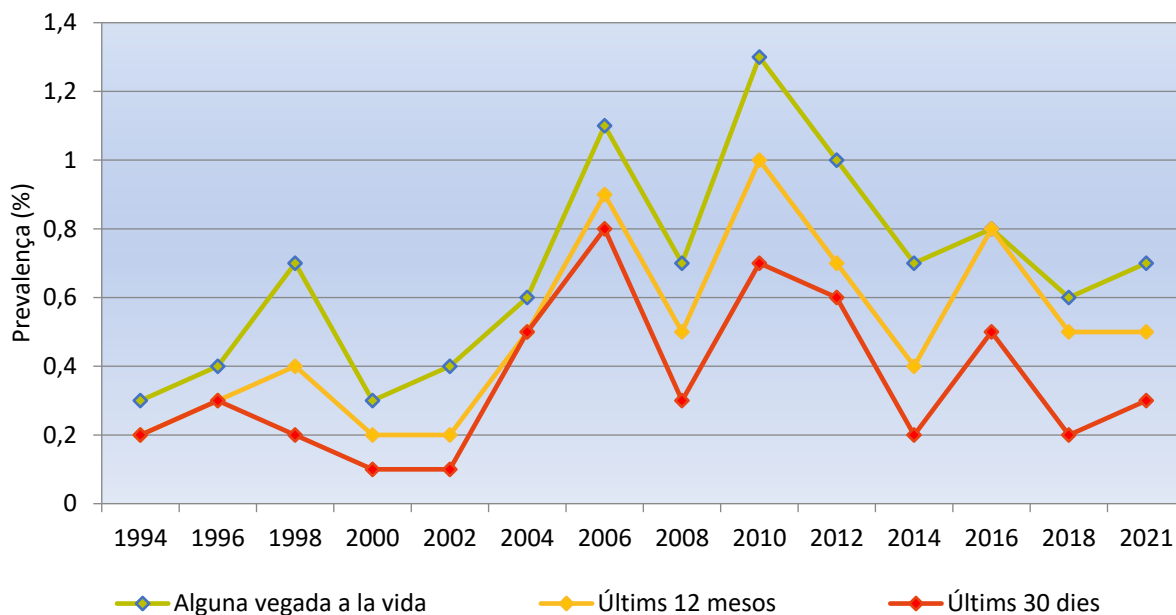
Taula 59. Característiques generals del consum d'heroïna entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'heroïna alguna vegada a la vida (%)	1,1	0,3	0,7
Edat mitjana d'inici del consum d'heroïna (anys)	12,6	15,9	14,1
Prevalença del consum d'heroïna en els últims 12 mesos (%)	0,7	0,3	0,5
Prevalença del consum d'heroïna en els últims 30 dies (%)	0,5	0,1	0,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El percentatge de consumidors d'heroïna és minoritari entre els estudiants de 14 a 18 anys i se situa per sota de l'1,4%. Des de l'any 1994 cap estimació no ha superat mai aquesta xifra. En aquesta enquesta la prevalença del consum alguna vegada a la vida va ser del 0,7% (figura 10).

Figura 10. Evolució de la prevalença del consum d'heroïna entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.17 Consum d'inhalants

Els inhalants són substàncies volàtils que es poden inhalar i que tenen efectes psicoactius.

Al qüestionari, amb aquesta denominació també es van incloure les «coles», les «pegues», els «dissolvents», els «poppers», els «nitrits volàtils» i la «gasolina».

L'any 2021, l'1,5% dels estudiants n'havien consumit alguna vegada a la vida; l'1,0%, en els últims dotze mesos, i el 0,4%, l'últim mes (taula 60).

El consum d'inhalants en els nois va ser superior al de les noies (taula 59).

Les prevalences màximes es van observar als 17 o 18 anys.

L'edat mitjana d'inici de consum es va situar en els 14,6 anys (14,7 anys els nois i 14,3 anys es noies) (taula 60).

L'any 2021, les prevalences del consum d'inhalants, en tots els trams temporals, es van mantenir bastant estables respecte a les de l'any 2018.

A la figura 11 es mostra l'evolució de les prevalences del consum d'inhalants durant el període 1994-2021.

Taula 60. Característiques generals del consum d'inhalants entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'inhalants alguna vegada a la vida (%)	1,8	1,1	1,5
Edat mitjana d'inici del consum d'inhalants (anys)	14,7	14,3	14,6
Prevalença del consum d'inhalants en els últims 12 mesos (%)	1,2	0,7	1,0
Prevalença del consum d'inhalants en els últims 30 dies (%)	0,7	0,2	0,4

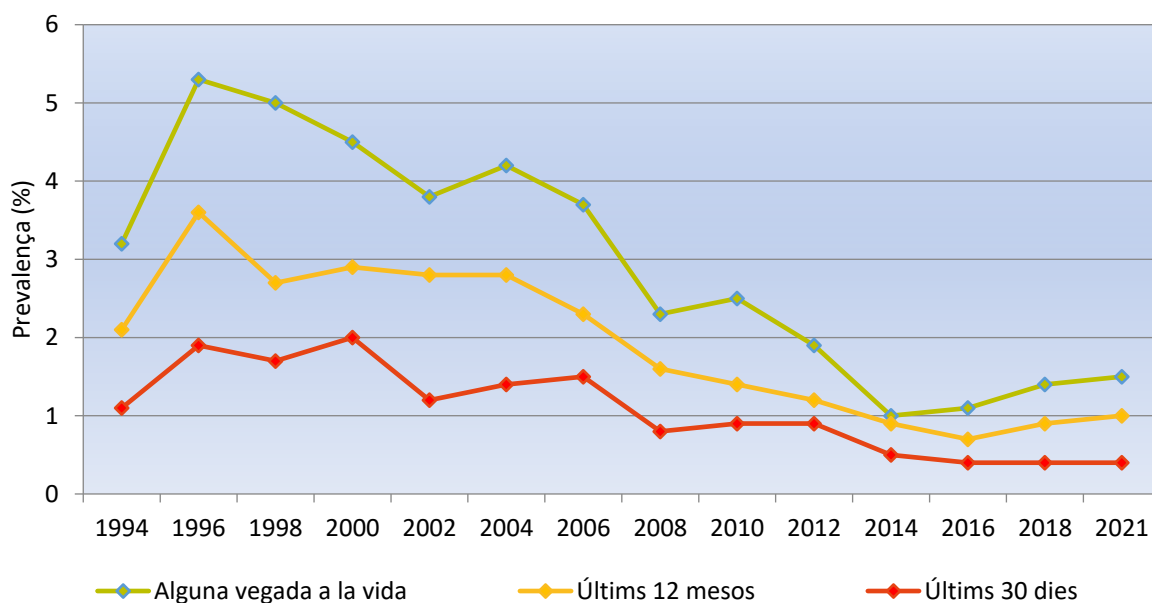
Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El consum d'inhalants actualment és minoritari entre els estudiants de 14 a 18 anys: l'any 2021 el percentatge d'alumnes que va admetre que n'havia consumit alguna vegada a la vida es trobava per sota de l'1,6% (figura 11).

La màxima prevalença del consum d'inhalants alguna vegada a la vida es va produir l'any 1996 (5,3%). Posteriorment, el consum d'inhalants, en general, s'ha anat reduint progressivament, i els anys 2014, 2016, 2018 i 2021 es van observar les prevalences del consum més baixes de tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021 (entre l'1,0% i l'1,5%), tot i que des de l'any

2016 s'aprecia un augment molt lleuger de la prevalença en el consum alguna vegada a la vida (figura 11).

Figura 11. Evolució de la prevalença del consum d'inhalants entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 1994-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 1994-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.18 Consum de GHB o èxtasi líquid

Al qüestionari es feia referència al GHB o èxtasi líquid, i se n'hi incloïen també altres denominacions com ara «gammahidroxitbutirat», «X-líquid» i «gamma-OH».

L'any 2021, el 0,6% dels estudiants n'havia consumit alguna vegada a la vida; el 0,6%, els últims dotze mesos, i el 0,4%, l'últim mes (taula 61).

El consum va ser més freqüent en el cas dels nois que en el de les noies (taula 61).

L'edat mitjana d'inici del consum de GHB es va situar en els 14,2 anys (14,2 anys en els nois i 14,0 anys en les noies) (taula 61).

Les prevalències màximes de consum de GHB en tots els trams temporals es van observar als 17 o 18 anys.

L'any 2021, les prevalències del consum de GHB durant els últims dotze mesos i durant els últims trenta dies van ser lleugerament superiors a les de l'any 2018.

A la figura 12 es mostra l'evolució de les prevalències del consum de GHB durant el període 2006-2021.

Taula 61. Característiques generals del consum de GHB entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

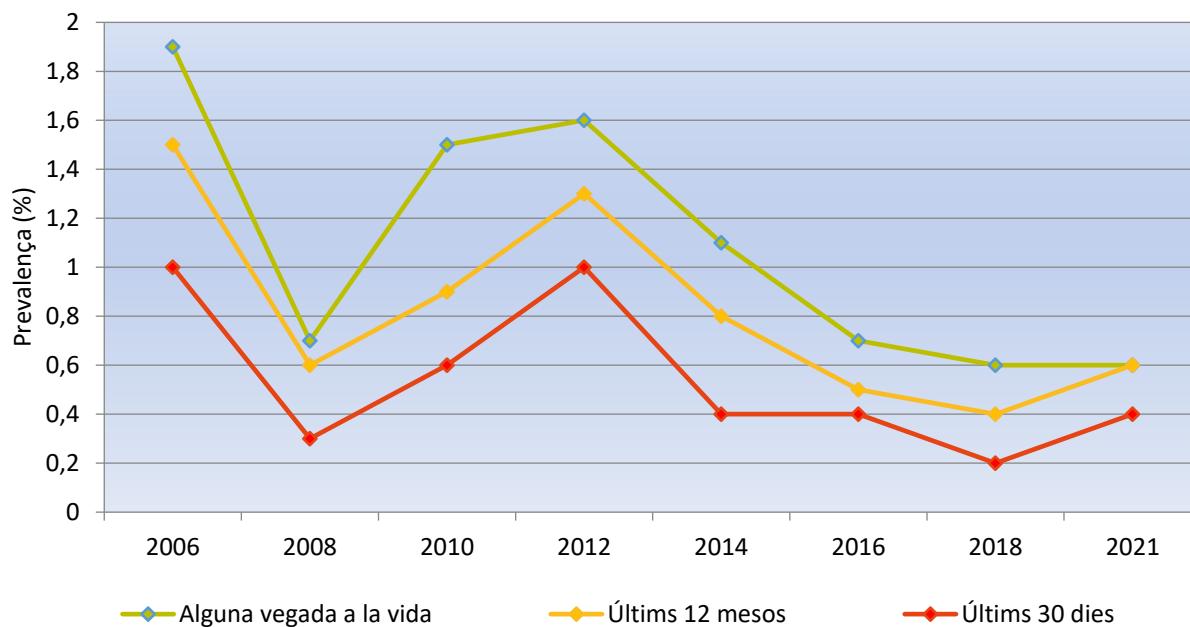
	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum de GHB alguna vegada a la vida (%)	1,0	0,2	0,6
Edat mitjana d'inici del consum de GHB (anys)	14,2	14,0	14,2
Prevalença del consum de GHB en els últims 12 mesos (%)	1,0	0,2	0,6
Prevalença del consum de GHB en els últims 30 dies (%)	0,6	0,2	0,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El consum de GHB és minoritari en el cas dels estudiants de 14 a 18 anys: l'any 2021 el percentatge que va admetre haver consumit aquesta substància es trobava per sota del 0,7% (figura 12).

La màxima prevalença del consum alguna vegada a la vida de GHB es va produir l'any 2006 (1,9%). Posteriorment, a partir de l'any 2012, el consum de GHB s'ha anat reduint progressivament, i els anys 2018 i 2021 s'observen les prevalències del consum «alguna vegada a la vida» més baixes (0,6%) de tot el període 2006-2021 (figura 12).

Figura 12. Evolució de la prevalença del consum de GHB entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2006-2021

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2006-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.19 Consum d'esteroides anabolitzants

L'any 2021, el 0,8% dels estudiants havien consumit aquestes substàncies alguna vegada a la vida; el 0,6%, en els últims dotze mesos, i el 0,4%, durant l'últim mes (taula 62).

El consum en el cas dels nois va ser superior al de les noies (taula 62).

L'edat mitjana d'inici del consum va ser els 13,0 anys (13,2 anys els nois i 12,0 anys les noies) (taula 62).

L'any 2021, les prevalences del consum d'esteroides anabolitzants (alguna vegada a la vida, alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els darrers trenta dies) van ser superiors a les de l'any 2018. Cal assenyalar que van ser les prevalences més altes del període 2012-2021 (taula 63).

El consum d'esteroides anabolitzants és minoritari entre els estudiants de 14 a 18 anys, i es va situar per sota de l'1,0% en tots els trams temporals (taula 63).

A la taula 63 es mostra l'evolució de les prevalences del consum d'esteroides anabolitzants durant el període 2012-2021.

Taula 62. Característiques generals del consum d'esteroides anabolitzants entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'esteroides anabolitzants alguna vegada a la vida (%)	1,4	0,3	0,8
Edat mitjana d'inici del consum d'esteroides anabolitzants (anys)	13,2	12,0	13,0
Prevalença del consum d'esteroides anabolitzants en els últims 12 mesos (%)	1,0	0,1	0,6
Prevalença del consum d'esteroides anabolitzants en els últims 30 dies (%)	0,8	0,0	0,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 63. Evolució de la prevalença del consum d'esteroides anabolitzants entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2012-2021

	2012	2014	2016	2018	2021
Prevalença del consum d'esteroides anabolitzants alguna vegada a la vida	0,7	0,4	0,7	0,3	0,8
Prevalença del consum d'esteroides anabolitzants en els últims 12 mesos	0,4	0,3	0,5	0,2	0,6
Prevalença del consum d'esteroides anabolitzants en els últims 30 dies	0,3	0,2	0,3	0,2	0,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2012-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.20 Consum d'analgèsics opioides (ús no mèdic)

A través d'aquest apartat de l'enquesta, com en la de 2018, es pretenia conèixer la prevalença del consum no mèdic d'analgèsics opioides entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys.

Al qüestionari es va preguntar als estudiants si havien consumit analgèsics opioides per «col·locar-se», com per exemple, fentanil, morfina, tramadol o codeïna.

L'1,8% dels estudiants n'havia consumit alguna vegada a la vida (2,4% l'any 2018); el 0,7%, durant els últims dotze mesos (1,7% l'any 2018), i el 0,3%, l'últim mes (0,6% l'any 2018) (taula 64).

El consum va ser més freqüent en els nois que en les noies (taula 64).

L'edat mitjana d'inici del consum d'analgèsics opioides es va situar en els 15,1 anys (15,2 anys en els nois i 14,8 anys en les noies) (taula 64).

En general, les prevalences màximes del consum d'analgèsics opioides es van observar als 17 o 18 anys.

Taula 64. Característiques generals del consum d'analgèsics opioides entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Tots dos sexes
Prevalença del consum d'analgèsics opioides alguna vegada a la vida (%)	2,5	1,2	1,8
Edat mitjana d'inici del consum d'analgèsics opioides (anys)	15,2	14,8	15,1
Prevalença del consum d'analgèsics opioides en els últims 12 mesos (%)	1,0	0,4	0,7
Prevalença del consum d'analgèsics opioides en els últims 30 dies (%)	0,5	0,2	0,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.21 Ús de substàncies estimulants per millorar el rendiment en l'estudi

En aquest apartat de l'enquesta, com en la de l'any 2018, es pretenia conèixer la prevalença del consum alguna vegada a la vida de productes o substàncies estimulants entre els estudiants de 14 a 18 anys, aconseguides pel seu compte, amb la finalitat de millorar el rendiment en l'estudi, com també d'avaluar la manera d'aconseguir-les.

Inicialment, es va preguntar als estudiants si havien consumit alguna vegada a la vida productes o substàncies estimulants de manera genèrica, sense recepta mèdica, amb la finalitat de millorar el seu rendiment en l'estudi. Per exemple, per no adormir-se i poder estudiar tota la nit, o per estudiar més de pressa. Se n'excloïen els refrescs de cola, cafè o te i, a diferència de l'enquesta de l'any 2016, també se n'excloïen els complexos vitamínics, les begudes energètiques (Red Bull, Burn, Monster, etc.), i els productes que contenen *Ginkgo biloba*, guaranà, àcids grassos omega-3, gelea reial, acetil-L-carnitina (ALC) i fosfatidilserina.

La prevalença del consum alguna vegada a la vida d'aquestes substàncies, de manera genèrica (sense especificar cap nom), va ser del 7,7% (7,4% l'any 2018) (taula 65).

El consum va ser lleugerament més alt en les noies que en els nois i, pel que fa a l'edat, la màxima prevalença es va observar als 18 anys (taula 65).

Taula 65. Prevalença del consum alguna vegada a la vida de substàncies estimulants per millorar el rendiment en l'estudi entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Consum de substàncies estimulants per millorar el rendiment en l'estudi	7,7	7,3	8,1	5,8	7,6	8,5	6,6	13,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

No es van observar diferències importants segons si estudiaven en centres públics (8,1%) o privats (6,9%).

Posteriorment, de manera addicional, en el qüestionari es va incloure una sèrie de substàncies per les quals es preguntava de manera específica (taula 66).

Entre els estudiants que van consumir, per compte propi, les substàncies estimulants que es van especificar per millorar el rendiment en l'estudi, les més consumides van ser la cocaïna, el piracetam o l'aniracetam, el metilfenidat i les amfetamines o *speed* (taula 66).

Els estudiants que van reconèixer que havien consumit substàncies estimulants per compte propi i sense recepta mèdica, per millorar el rendiment en l'estudi, van assenyalar que en el 56,4% dels casos un familiar, amic o conegut els havia ofert la substància; en el 31,8% dels casos les van aconseguir a través d'un venedor (camell); en el 23,1% a la farmàcia sense recepta mèdica; i un 7,6% dels estudiants les van aconseguir a través d'Internet (taula 67).

Taula 66. Prevalença del consum de diverses substàncies estimulants per millorar el rendiment en l'estudi alguna vegada a la vida entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que van consumir aquestes substàncies (%)*. Catalunya, 2021

	Percentatge*
Cocaïna	49,4
Piracetam o aniracetam	36,6
Metilfenidat	35,1
Amfetamines o <i>speed</i> (amfetes, metamfetamina, ice)	34,8
Elvanse, Adderall	21,8
Modafinil	17,3
Donepezil	16,1
Durvitan	12,3

(*) Percentatge calculat entre els estudiants que van declarar haver consumit alguna o algunes d'aquestes substàncies.
 Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 67. Maneres d'aconseguir substàncies estimulants per millorar el rendiment en l'estudi alguna vegada a la vida entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que van consumir aquestes substàncies (%). Catalunya, 2021

	Percentatge
Me les va oferir un familiar/amic/conegut	56,4
A través d'un venedor (camell)	31,8
A la farmàcia sense recepta mèdica	23,1
A través d'Internet	7,6

(*) Percentatge calculat entre els estudiants que van declarar haver obtingut d'alguna o d'algunes d'aquestes maneres substàncies estimulants per millorar el rendiment en l'estudi.
 Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.22 Consum de noves substàncies psicoactives

A través d'aquest apartat de l'enquesta es pretenia conèixer la prevalença del consum de les anomenades *noves substàncies psicoactives* entre els estudiants de 14 a 18 anys, com també avaluar les maneres d'obtenir-les, la percepció del risc associat al consum i la percepció de disponibilitat per aconseguir-les.

Inicialment, es va preguntar als estudiants si havien consumit «noves substàncies», de manera genèrica. Al qüestionari es definien com a «Noves substàncies que imiten l'efecte de drogues il·legals, com el cànnabis, la cocaïna, l'èxtasi... Aquestes noves substàncies (“keta”, “spice”, “miau-miau”, “flakka”, “superman”) es poden presentar en forma d'herbes, pastilles, pols, líquids, encensos, etc.».

La prevalença del consum d'aquestes noves substàncies alguna vegada a la vida va ser del 2,3%; durant els darrers dotze mesos, de l'1,6%, i durant els darrers trenta dies, de l'1,1%. El consum va ser més freqüent en els nois i, pel que fa a l'edat, les prevalències màximes es van observar als 16 i 17 anys (taula 68).

Taula 68. Prevalença del consum de noves substàncies psicoactives alguna vegada a la vida, en els últims 12 mesos i en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Alguna vegada a la vida	2,3	2,6	2,1	2,0	1,6	3,0	2,9	2,0
En els últims 12 mesos	1,6	2,1	1,1	1,4	1,0	1,9	2,3	1,2
En els últims 30 dies	1,1	1,3	0,8	0,4	0,5	1,6	1,7	0,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Respecte a l'any 2018, s'observa una estabilització del consum alguna vegada a la vida, una lleugera disminució del consum durant els darrers dotze mesos i un lleuger augment del consum durant els darrers trenta dies (taula 69).

Taula 69. Evolució de la prevalença del consum de noves substàncies psicoactives alguna vegada a la vida, en els últims 12 mesos i en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Alguna vegada a la vida	4,2	5,4	2,3	2,3
En els últims 12 mesos	3,0	4,0	1,8	1,6
En els últims 30 dies	1,5	2,1	0,8	1,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En general, es va observar un desconeixement bastant important sobre aquest tipus de drogues: més de la meitat dels estudiants (53,0%) van manifestar que no n'havien sentit a parlar mai. En relació amb l'any 2018, el grau de desconeixement es va mantenir estable, i es va situar gairebé als nivells registrats l'any 2014 (taula 70).

Taula 70. Evolució del percentatge d'estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que no havien sentit a parlar mai de les noves substàncies psicoactives (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Mai no havia sentit a parlar de noves substàncies psicoactives	55,2	45,3	52,9	53,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Els estudiants que van reconèixer que havien consumit noves substàncies (de forma genèrica) van assenyalar que, durant el darrer any, en el 66,1% dels casos un familiar, amic o conegut els havia ofert la substància, en el 33,7% dels casos va indicar que les havia aconseguit a través d'un venedor (camell), i el 27,9% va declarar que algú els les havia ofert en una festa, en un pub o en un bar. Per tant, el contacte personal va resultar la via més freqüent per accedir a aquestes substàncies, la qual cosa va ser més rellevant que l'ús d'Internet o que fer servir altres alternatives de distribució, com les botigues especialitzades (*smart shop* o *head shop*), ja que un 15% o menys dels estudiants va assenyalar aquestes opcions per aconseguir aquestes substàncies (taula 71).

Taula 71. Maneres d'aconseguir noves substàncies psicoactives entre els estudiants de 14 a 18 anys entre aquells que les van consumir en els últims 12 mesos (%). Catalunya, 2021

	Percentatge*
Me les va oferir un familiar/amic/conegut	66,1
A través d'un venedor (camell)	33,7
Me les van oferir en una festa, en un pub, en un bar	27,9
Les vaig comprar en una botiga especialitzada (<i>smart shop</i> o <i>head shop</i>)	13,6
A través d'Internet	10,3
Altres llocs	10,7

(*) Percentatge calculat entre els estudiants que van declarar haver aconseguit d'alguna o d'algunes d'aquestes maneres noves substàncies psicoactives.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Posteriorment, de manera addicional, en el qüestionari es van incloure una sèrie de noves substàncies per les quals es preguntava de manera específica: ketamina, *spice*, mefedrona, *Salvia divinorum* i ayahuasca (taula 72).

Al qüestionari es feia referència a la ketamina, i també se n'hi incloïen altres denominacions com ara «K», «Ketolar», «special K», «vitamina K» o «pols k»; a l'*spice*, com a «spice drugs», «cannabinoides sintètics» o «marihuana sintètica», i a la mefedrona, com a «miau-miau», «4-MMC», «bombolles blaves» o «CatMef».

El consum de totes aquestes substàncies va ser minoritari: presentaven prevalències del consum «alguna vegada a la vida» inferiors a l'1,2%. Els percentatges més elevats van ser els relatius al consum de ketamina i d'*spice* (1,1% i 1,0%, respectivament), mentre que *Salvia divinorum*, l'ayahuasca i la mefedrona van ser les substàncies amb un consum menys freqüent entre els estudiants (0,6%, 0,6% i 0,4%, respectivament) (taula 72).

Taula 72. Prevalències del consum de noves substàncies psicoactives entre els estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2021

	Prevalença del consum alguna vegada a la vida	Prevalença del consum en l'últim any	Prevalença del consum en l'últim mes
Ketamina	1,1	0,7	0,3
Spice	1,0	0,7	0,3
<i>Salvia divinorum</i>	0,6	0,5	0,3
Ayahuasca	0,6	0,6	0,4
Mefedona	0,4	0,4	0,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Pel que fa a la percepció de risc, cal remarcar que aquest tipus de substàncies tenia una escassa popularitat entre els alumnes. Així doncs, entre el 76,7% i el 84,5% dels estudiants no havia sentit a parlar mai de la ketamina, de l'spice, de l'ayahuasca, de la mefedrona o de *Salvia divinorum*, i per tant desconeixien els problemes de salut que podia significar el consum d'alguna d'aquestes substàncies (taula 73).

Taula 73. Percentatge d'estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que desconeixien els problemes de salut que podia significar consumir alguna d'aquestes substàncies perquè no n'havien sentit a parlar mai (%). Catalunya, 2021

	Percentatge
Ketamina	76,7
Spice	80,0
Ayahuasca	81,4
Mefedrona	83,6
<i>Salvia divinorum</i>	84,5

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Posteriorment, es va analitzar la percepció de risc associat al consum esporàdic (una vegada al mes o menys freqüentment) d'aquestes noves substàncies, excloent de l'anàlisi els casos en què els estudiants no havien sentit a parlar mai de les substàncies respectives o no sabien contestar quin risc suposava consumir-les (taula 74).

Aproximadament, entre 6 i 7 de cada 10 estudiants opinaven que el consum d'aquestes substàncies (una vegada al mes o menys freqüentment) podien ocasionar bastants o molts problemes de salut o de qualsevol altre tipus. Les conductes que l'alumnat va associar a un risc més gran (entre un 64,2% i un 68,7% dels estudiants consideraven que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser el consum de ketamina, el d'spice i el de mefedrona. El

consum de *Salvia divinorum* i el d'ayahuasca van ser les conductes que es van associar a un risc percebut menys important (60,3% i 59,2%, respectivament) (taula 74).

Taula 74. Risc percebut pels estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys davant del consum alguna vegada⁽¹⁾ de noves substàncies psicoactives (percentatge d'estudiants que pensava que aquesta conducta podia causar bastants o molts problemes). Catalunya, 2021

	Consumir-ne alguna vegada
Ketamina	68,7
Spice	65,3
Mefedrona	64,2
<i>Salvia divinorum</i>	60,3
Ayahuasca	59,2

(1) Consum alguna vegada: una vegada al mes o menys freqüentment.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En relació amb la disponibilitat percebuda de les noves substàncies psicoactives, el 48,7% dels estudiants pensaven que els seria relativament fàcil o molt fàcil aconseguir ketamina si volguessin; el 46,5%, *spice*; el 38,8%, mefedrona; el 37,4%, *Salvia divinorum*, i el 35,9%, ayahuasca (taula 75).

Taula 75. Disponibilitat percebuda de noves substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (percentatge d'estudiants que pensava que seria relativament fàcil o molt fàcil aconseguir cada substància). Catalunya, 2021

	Percentatge d'estudiants que pensava que seria relativament fàcil o molt fàcil aconseguir cadascuna d'aquestes substàncies
Ketamina	48,7
Spice	46,5
Mefedrona	38,8
<i>Salvia divinorum</i>	37,4
Ayahuasca	35,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, es va observar que hi havia una relació entre el consum de noves substàncies psicoactives i el policonsum de drogues. Així doncs, es va observar que més del 90% dels consumidors de noves substàncies havien consumit dues o més drogues, ja fossin legals o il·legals (95,3%) (taula 76).

Taula 76. Prevalença del consum de substàncies psicoactives (legals i il·legals)* entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys consumidors de noves substàncies psicoactives alguna vegada a la vida (%).Catalunya, 2021

	Estudiants consumidors de noves substàncies psicoactives
Cap substància	2,3
Una substància	2,3
Dues substàncies	3,9
Tres substàncies	19,4
Quatre substàncies o més	72,0

* Drogues legals i il·legals: tabac, alcohol, hipnosedants amb recepta o sense, cànnabis, cocaïna pols, cocaïna base, èxtasi, amfetamines, al·lucinògens, heroïna, inhalants i GHB.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.23 Policonsum de substàncies psicoactives

El policonsum fa referència al consum de diverses substàncies psicoactives en un mateix període de temps. Considerant els dotze mesos previs a la realització de l'enquesta, el 38,0% dels estudiants va realitzar algun tipus de policonsum, és a dir, va consumir dues substàncies diferents o més en aquest període, mentre que el 36,3% va consumir una única substància. Els estudiants que no van realitzar cap consum de drogues van representar el 25,7% dels alumnes (taula 77).

En analitzar el nombre de substàncies psicoactives que van consumir els estudiants de 14 a 18 anys durant l'últim mes, es va observar que durant els darrers trenta dies un 30,3% va consumir una sola substància. Pel que fa al policonsum, durant els darrers trenta dies un 26,9% dels estudiants va prendre dues substàncies psicoactives o més, i es va observar que aproximadament la meitat (13,3%) d'aquests estudiants va consumir en concret dues substàncies diferents durant el període esmentat. Cal destacar també que, durant l'últim mes, un 42,9% dels estudiants no va prendre cap substància psicoactiva (taula 77).

Taula 77. Prevalença del nombre de substàncies psicoactives consumides (legals i il·legals)* entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2021

	Alguna vegada a la vida	En els últims 12 mesos	En els últims 30 dies
Cap substància	20,7	25,7	42,9
Una substància	31,8	36,3	30,3
Dues substàncies	16,8	14,2	13,3
Tres substàncies	19,8	16,8	10,8
Quatre substàncies o més	10,8	7,0	2,8

* Drogues legals i il·legals: tabac, alcohol, hipnosedants amb recepta o sense, cànnabis, cocaïna pols, cocaïna base, èxtasi, amfetamines, al·lucinògens, heroïna, inhalants i GHB.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

A la taula 78 es mostren les diferències entre la prevalença del nombre de substàncies consumides (legals i il·legals) en els últims dotze mesos durant els anys 2014, 2016, 2018 i 2021, i s'hi pot observar que l'any 2021 es va registrar la prevalença més baixa del policonsum durant el període 2014-2021 (l'any 2014 el policonsum, durant els darrers dotze mesos, va ser d'un 47,2%; l'any 2016, d'un 41,8%, l'any 2018, d'un 48,3% i l'any 2021 d'un 38,0%).

Taula 78. Prevalença del nombre de substàncies psicoactives consumides (legals i il·legals)* en els últims 12 mesos entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Cap substància	19,9	25,4	20,7	25,7
Una substància	33,0	32,8	31,1	36,3
Dues substàncies	18,6	16,7	17,4	14,2
Tres substàncies	20,6	18,2	22,7	16,8
Quatre substàncies o més	8,0	6,9	8,2	7,0

* Drogues legals i il·legals: tabac, alcohol, hipnosedants amb recepta o sense, cànnabis, cocaïna pols, cocaïna base, èxtasi, amfetamines, al·lucinògens, heroïna, inhalants i GHB.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El policonsum s'incrementava a mesura que augmentava l'edat dels estudiants (taula 79). En el grup de 14 anys, el 24,1% va consumir almenys dues substàncies diferents l'últim any, percentatge que augmentava al 32,6% en el col·lectiu de 15 anys. A partir d'aquesta edat, més del 40,0% dels alumnes van reconèixer que havien fet policonsum, i el policonsum va assolir la prevalença més elevada en el grup de 18 anys (54,7%).

Taula 79. Prevalença del nombre de substàncies psicoactives (legals i il·legals)* consumides en els últims 12 mesos entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%), segons l'edat (%). Catalunya, 2021

Nombre de substàncies psicoactives (legals i il·legals)*	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Cap substància	43,4	30,0	21,1	15,2	13,2
Una substància	32,5	37,4	37,2	38,3	32,1
Dues substàncies	12,7	12,6	16,1	14,3	17,3
Tres substàncies	7,9	15,6	19,0	21,5	21,8
Quatre substàncies o més	3,5	4,4	6,6	10,8	15,6

* Drogues legals i il·legals: tabac, alcohol, hipnosedants amb recepta o sense, cànnabis, cocaïna pols, cocaïna base, èxtasi, amfetamines, al·lucinògens, heroïna, inhalants i GHB.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Pel que fa al sexe, la prevalença del policonsum de substàncies legals i il·legals era més alta en el cas de les noies en tots els trams temporals. En aquest sentit, també es va observar que el percentatge d'estudiants que no havia consumit cap substància era més alt en els nois que en les noies (taula 80). Cal recordar que les noies presentaven prevalences més altes de consum quant a les substàncies legals més consumides entre els estudiants, com el tabac l'alcohol i els hipnosedants.

Taula 80. Prevalença del nombre de substàncies psicoactives consumides (legals i il·legals)* entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe (%). Catalunya, 2021

Nombre de substàncies psicoactives consumides (legals i il·legals)*	Alguna vegada a la vida		En els últims 12 mesos		En els últims 30 dies	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Cap substància	22,9	18,6	29,4	22,2	45,6	40,2
Una substància	33,4	30,2	37,9	34,8	30,6	29,9
Dues substàncies	15,7	17,9	11,7	16,6	11,1	15,5
Tres substàncies	17,8	21,8	14,6	18,9	9,8	11,7
Quatre substàncies o més	10,2	11,5	6,4	7,6	2,9	2,7

* Drogues legals i il·legals: tabac, alcohol, hipnosedants amb recepta o sense, cànnabis, cocaïna pols, cocaïna base, èxtasi, amfetamines, al·lucinògens, heroïna, inhalants i GHB.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Si únicament es consideraven les drogues il·legals (cànnabis, cocaïna en pols, cocaïna base, heroïna, amfetamines, èxtasi, al·lucinògens i GHB), es va observar que el policonsum era poc freqüent entre els estudiants: menys del 6% dels alumnes va consumir al llarg de la seva vida dues substàncies il·legals diferents o més (5,4%). Durant els últims dotze mesos, el policonsum va ser d'un 3,4%, i el dels últims trenta dies, d'un 1,4% (taula 81).

Taula 81. Prevalença del nombre de substàncies psicoactives consumides (il·legals)* entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2021

Nombre de substàncies psicoactives (il·legals)*	Alguna vegada a la vida	En els últims 12 mesos	En els últims 30 dies
Cap substància	67,3	74,2	83,0
Una substància	27,3	22,4	15,6
Dues substàncies	2,8	1,9	0,7
Tres substàncies	1,2	0,7	0,3
Quatre substàncies o més	1,4	0,8	0,4

* Drogues il·legals: cànnabis, cocaïna pols, cocaïna base, èxtasi, amfetamines, al·lucinògens, heroïna i GHB.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Pel que fa al sexe, la prevalença del policonsum de substàncies il·legals, al contrari del que passava quan es consideraven les substàncies legals i il·legals, era més alta en el cas dels nois en tots els trams temporals (taula 82).

Taula 82. Prevalença del nombre de substàncies psicoactives consumides (il·legals)* entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe (%). Catalunya, 2021

Nombre de substàncies psicoactives (il·legals)*	Alguna vegada a la vida		En els últims 12 mesos		En els últims 30 dies	
	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
Cap substància	67,8	66,9	75,2	73,2	83,5	82,6
Una substància	25,7	28,9	20,7	23,9	14,5	16,6
Dues substàncies	3,2	2,4	2,2	1,6	1,0	0,4
Tres substàncies	1,4	0,9	0,6	0,9	0,3	0,3
Quatre substàncies o més	2,0	0,9	1,4	0,3	0,7	0,1

* Drogues il·legals: cànnabis, cocaïna pols, cocaïna base, èxtasi, amfetamines, al·lucinògens, heroïna i GHB.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, quan es va relacionar el consum abusiu d'alcohol amb el d'altres substàncies, es va observar que el consum de drogues era més freqüent entre els estudiants que havien fet un consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking* (ingesta de 5 o més vasos, canyes o copes de begudes alcohòliques de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores) o que s'havien emborratxat durant els últims trenta dies (taules 83 i 84).

Considerant el període esmentat, un 44,4% dels estudiants que van fer consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) van consumir cànnabis en el darrer mes, mentre que entre aquells que no en van fer la prevalença va ser del 8,1%. La situació va ser semblant quan es va fer la comparació entre els estudiants que s'havien emborratxat durant l'últim mes els estudiants que no ho havien fet (taules 83 i 84).

Taula 83. Prevalença del consum de drogues en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys segons si han fet consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) o no en el mateix període (%). Catalunya, 2021

	Ha fet consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) en els últims 30 dies	No ha fet consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) en els últims 30 dies
Consum de cànnabis	44,4	8,1
Consum de cocaïna en pols i/o base	3,1	0,1
Consum d'èxtasi	2,4	0,1
Consum d'amfetamines/ <i>speed</i>	1,7	0,0
Consum d'al·lucinògens	1,9	0,0
Consum d'heroïna	0,9	0,0
Consum d'inhalants	1,4	0,1
Consum de GHB	1,1	0,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 84. Prevalença del consum de drogues en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys segons s'han emborratxat o no en el mateix període (%). Catalunya, 2021

	S'ha emborratxat en els últims 30 dies	No s'ha emborratxat en els últims 30 dies
Consum de cànnabis	46,8	8,2
Consum de cocaïna en pols i/o base	2,9	0,2
Consum d'èxtasi	2,6	0,0
Consum d'amfetamines/ <i>speed</i>	1,7	0,0
Consum d'al·lucinògens	1,7	0,0
Consum d'heroïna	0,9	0,0
Consum d'inhalants	1,0	0,1
Consum de GHB	0,9	0,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Continuant amb l'anàlisi del tram temporal dels últims trenta dies i realitzant l'enfocament invers, és a dir, analitzant la prevalença del consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) entre els consumidors de les diferents substàncies il·legals, es va observar que aquest patró de consum era present en el 64,9% dels consumidors de cànnabis, i entre el 81,3% i el 100,0% dels consumidors d'inhalants, d'èxtasi, de cocaïna, de GHB, d'al·lucinògens, d'amfetamines o *speed* i d'heroïna, quan en la totalitat dels alumnes la prevalença del consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) va ser del 25,2%.

4.24 Risc percebut davant diverses conductes de consum

La percepció de risc dona una idea de la mesura en què els estudiants pensen que una determinada conducta pot ocasionar problemes. En aquest sentit, la percepció del risc associat al consum de drogues es comporta com un element protector davant el consum i constitueix una contenció en el moment que els estudiants es plantegin consumir aquest tipus de substàncies psicoactives.

S'assumeix que, a mesura que augmenta el risc percebut respecte del consum d'una droga, tendeix a disminuir-ne l'extensió o la intensitat del consum.

D'aquesta manera, es va analitzar el percentatge d'estudiants que va percebre un risc alt davant de determinades conductes de consum (percentatge que pensava que una conducta determinada podia provocar bastants o molts problemes de salut o de qualsevol altre tipus).

Les conductes de consum de drogues que els estudiants van associar a un risc percebut menys important (entre el 38,2% i el 50,5% dels estudiants pensava que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser prendre's una o dues canyes o copes d'alcohol cada dia i el consum esporàdic de cànnabis (una vegada al mes o menys freqüentment). El consum esporàdic de cànnabis va ser la conducta que es va associar a un risc percebut menys important (38,2%). No obstant això, i només fent referència al consum esporàdic de cigarretes electròniques, tan sols el 16,6% dels estudiants va considerar que podia ocasionar bastants o molts problemes (taula 85).

Les conductes que els estudiants van associar a un risc més gran (entre el 69,6% i el 84,2% dels estudiants considerava que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser prendre's cinc o sis canyes o copes de begudes alcohòliques el cap de setmana, el consum diari de tabac (fumar un paquet de tabac diari), el consum habitual (una vegada per setmana o més freqüentment) de cànnabis, d'èxtasi, d'heroïna i de cocaïna en pols. El consum diari de tabac (fumar un paquet de tabac al dia) va ser una de les conductes que es va associar a un risc percebut més important (84,0%) (taula 85).

També es van associar a un grau relativament important de risc (entre el 51,7% i el 66,3% dels estudiants opinava que aquestes conductes podien ocasionar bastants o molts problemes) el consum esporàdic (una vegada al mes o menys freqüentment) de GHB, d'al·lucinògens, d'amfetamines/speed, d'èxtasi, de cocaïna en pols, de cocaïna base i d'heroïna, el consum habitual d'hipnosedants (una vegada per setmana o més freqüentment), injectar-se drogues esporàdicament i fumar d'1 a 5 cigarretes de tabac diàriament (taula 85).

Taula 85. Risc percebut davant de diferents conductes de consum de drogues entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (percentatge que pensava que aquesta conducta pot causar bastants o molts problemes).^(*) Catalunya, 2021

	Consumir-ne esporàdicament ⁽¹⁾	Consumir-ne habitualment ⁽²⁾
Tabac ^(a)	—	84,0
Tabac ^(b)	—	66,3
Cigarretes electròniques ^(c)	16,6	—
Alcohol ^(d)	—	69,6
Alcohol ^(e)	—	50,5
Cànnabis	38,2	76,7
Hipnosedants ^(f)	—	64,5
Èxtasi	54,5	81,3
Cocaïna en pols	57,1	84,2
Cocaïna base	57,5	—
Al·lucinògens	53,2	—
Amfetamines/ <i>speed</i>	54,0	—
Heroïna	59,6	82,7
GHB	51,7	—
Injectar-se drogues	65,7	—

(*) S'exclouen de l'anàlisi els estudiants que no contesten.

(1) Esporàdicament: una vegada al mes o menys freqüentment.

(2) Habitualment: una vegada per setmana o més freqüentment.

(a) Fumar un paquet de tabac diari.

(b) Fumar d'1 a 5 cigarretes diàriament.

(c) Cigarretes electròniques.

(d) Prendre's 5 o 6 canyes o copes de begudes alcohòliques el cap de setmana.

(e) Prendre's 1 o 2 canyes o copes de begudes alcohòliques cada dia.

(f) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Pel que fa a les diferències segons el sexe, es va observar que el risc percebut per les noies era superior al percebut pels nois, especialment respecte del consum habitual de cànnabis (taula 86).

Taula 86. Risc percebut associat al consum habitual de substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe^(*) (%). Catalunya, 2021

	Percentatge d'estudiants que pensava que aquesta conducta podia causar bastants o molts problemes		
	Homes	Dones	Tots dos sexes
Fumar tabac diàriament ⁽¹⁾	79,1	88,8	84,0
Beure alcohol els caps de setmana ⁽²⁾	66,0	73,1	69,6
Beure alcohol diàriament ⁽³⁾	46,4	54,6	50,5
Consumir cànnabis habitualment ⁽⁴⁾	71,4	82,0	76,7
Consumir hipnosedants ⁽⁵⁾ habitualment ⁽⁴⁾	61,9	67,2	64,5
Consumir èxtasi habitualment ⁽⁴⁾	77,8	84,8	81,3
Consumir cocaïna en pols habitualment ⁽⁴⁾	80,6	87,6	84,2
Consumir heroïna habitualment ⁽⁴⁾	78,8	86,5	82,7

(*) S'exclouen de l'anàlisi els estudiants que no contesten.

(1) Fumar un paquet de tabac diari.

(2) Prendre's 5 o 6 canyes o copes els caps de setmana.

(3) Prendre's 1 o 2 canyes o copes cada dia.

(4) Habitualment: una vegada per setmana o més freqüentment.

(5) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En comparar el risc percebut de l'any 2021 amb el de l'any 2018, gairebé totes les conductes de consum de drogues van experimentar una disminució de la percepció de risc. Les reduccions més importants es van produir davant del consum esporàdic de GHB (-8,1 punts percentuals), d'èxtasi (-7,8 punts percentuals), d'amfetamines/speed (-7,3 punts percentuals), d'al·lucinògens (-7,1 punts percentuals), d'heroïna (-6,7 punts percentuals) i de cocaïna base (-6,2 punts percentuals). El consum habitual d'hipnosedants i l'esporàdic de cocaïna en pols també van experimentar una disminució del risc percebut (-6,1 i -5,9 punts percentuals, respectivament). En relació amb la resta de conductes, el risc percebut va disminuir entre 1,6 i 4,8 punts percentuals. No obstant això, dues conductes de consum de substàncies van experimentar un augment del risc percebut: el fet de fumar d'1 a 5 cigarretes de tabac al dia i el consum esporàdic de cigarretes electròniques (+2,7 i 2,1 punts percentuals, respectivament). La percepció de risc davant del consum esporàdic de cànnabis es va mantenir estable (taula 87).

Taula 87. Evolució del risc percebut davant de diferents conductes de consum de drogues entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys^(*) (%). Catalunya, 2018-2021

	Consum esporàdic ⁽¹⁾		Consum habitual ⁽²⁾	
	2018	2021	2018	2021
Tabac ^(a)	—	—	85,8	84,0
Tabac ^(b)	—	—	63,6	66,3
Cigarretes-e ^(c)	14,5	16,6	—	—
Alcohol ^(d)	—	—	71,2	69,6
Alcohol ^(e)	—	—	52,4	50,5
Cànnabis	38,1	38,2	78,8	76,7
Hipnosedants ^(f)	—	—	70,6	64,5
Èxtasi	62,3	54,5	85,1	81,3
Cocaïna en pols	63,0	57,1	87,2	84,2
Cocaïna base	63,7	57,5	—	—
Al·lucinògens	60,3	53,2	—	—
Amfetamines/ <i>speed</i>	61,3	54,0	—	—
Heroïna	66,3	59,6	86,2	82,7
GHB	59,8	51,7	—	—
Injectar-se drogues	70,5	65,7	—	—

(*) S'exclouen de l'anàlisi els estudiants que no contesten.

(1) Esporàdicament: una vegada al mes o menys freqüentment.

(2) Habitualment: una vegada per setmana o més freqüentment.

(a) Fumar un paquet de tabac diari.

(b) Fumar d'1 a 5 cigarretes diàriament.

(c) Cigarretes electròniques.

(d) Prendre's 5 o 6 canyes o copes de begudes alcohòliques el cap de setmana.

(e) Prendre's 1 o 2 canyes o copes de begudes alcohòliques cada dia.

(f) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2018-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En aquest informe, també s'analitza el risc percebut, durant el període 2004-2021, de la mateixa manera que ho fa l'Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions per tal que les dades siguin comparables amb les que publica aquest organisme (taula 88).

Taula 88. Risc percebut davant de diverses conductes de consum de drogues entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (percentatge que pensava que aquesta conducta podia causar bastants o molts problemes)^(c). Catalunya, 2004-2021

	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2021
Fumar un paquet de tabac diari	78,5	87,5	89,4	89,8	90,3	89,9	90,2	93,0	93,7
Fumar d'1 a 5 cigarretes de tabac al dia	**	**	**	**	**	**	67,7	71,0	76,4
Consumir cigarretes electròniques esporàdicament ⁽¹⁾	**	**	**	**	**	**	38,1	18,5	21,5
Beure alcohol els caps de setmana ^(a)	49,8	55,1	53,5	50,7	54,3	63,5	62,4	80,1	81,2
Beure alcohol diàriament ^(b)	45,8	66,2	61,0	64,2	64,7	66,8	56,5	60,1	60,4
Consumir cànnabis esporàdicament ⁽¹⁾	28,8	62,7	50,5	38,2	46,8	47,6	51,4	45,3	47,5
Consumir cànnabis habitualment ⁽²⁾	79,2	87,7	87,7	88,4	85,8	87,9	89,7	86,6	87,3
Consumir hipnosedants habitualment ^{(2)(c)}	86,0	86,2	84,5	80,9	87,2	87,8	83,6	89,4	86,5
Consumir èxtasi esporàdicament ⁽¹⁾	69,2	90,5	84,5	79,0	82,6	84,3	78,5	81,4	77,5
Consumir èxtasi habitualment ⁽²⁾	96,9	96,6	96,6	95,8	95,8	96,9	95,1	96,4	96,3
Consumir cocaïna base esporàdicament ⁽¹⁾	**	88,6	85,0	78,6	78,9	83,4	81,3	82,4	79,5
Consumir cocaïna en pols esporàdicament ⁽¹⁾	71,1	89,3	80,0	76,5	78,4	82,9	76,5	78,7	75,7
Consumir cocaïna en pols habitualment ⁽²⁾	97,2	96,7	96,7	96,5	96,1	97,1	95,9	96,6	96,2
Consumir al·lucinògens esporàdicament ⁽¹⁾	**	89,5	84,0	76,7	79,8	83,6	78,5	80,1	75,8
Consumir amfetamines esporàdicament ^{(1)(d)}	**	90,7	84,5	80,0	82,7	84,8	78,9	82,9	79,3
Consumir heroïna esporàdicament ⁽¹⁾	78,7	91,9	86,2	82,0	85,3	87,2	80,8	85,2	81,8
Consumir heroïna habitualment ⁽²⁾	98,2	97,0	97,0	96,4	96,5	97,9	95,4	96,9	95,9
Consumir GHB esporàdicament ⁽¹⁾	**	91,3	85,2	81,3	82,5	85,4	86,2	86,2	82,4
Injectar-se drogues esporàdicament ⁽¹⁾	**	93,1	88,6	86,9	90,1	94,1	88,4	88,2	86,1

(*) S'exclouen de l'anàlisi els estudiants que no saben o no contesten.

(**) A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes del període 2004-2014, aquestes dades no es van poder analitzar

(1) Esporàdicament: una vegada al mes o menys freqüentment.

(2) Habitualment: una vegada per setmana o més freqüentment.

(a) Prendre's 5 o 6 canyes o copes el cap de setmana.

(b) Prendre's 1 o 2 canyes o copes cada dia.

(c) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

(d) Amfetamines: amfetamines/speed.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2004-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El risc percebut més alt es trobava generalitzat entre els alumnes quan es feia referència al consum habitual de substàncies psicoactives il·legals com la cocaïna en pols, l'heroïna, i l'èxtasi. D'aquesta manera, pràcticament la totalitat dels estudiants (entre el 95,9% i el 96,3%) creien que el consum aquestes drogues una vegada per setmana, o més freqüentment, podia ocasionar bastants o molts problemes per a la salut o d'un altre tipus (percepció que gairebé no ha canviat durant el període 2004-2021) (taula 88).

En relació amb l'alcohol, es va observar que el risc percebut associat al consum d'alcohol diari —prendre una o dues copes cada dia— i la percepció de risc associada al consum d'alcohol els caps de setmana —prendre cinc o sis canyes o copes de begudes alcohòliques el cap de setmana— es van mantenir estables en relació amb l'any 2018. El 60,4% dels estudiants de 14 a 18 anys considerava que prendre una o dues copes cada dia podia causar molts o bastants problemes, mentre que el percentatge d'alumnes que ho pensava sobre el fet de prendre cinc o sis canyes o copes de begudes alcohòliques el cap de setmana va ser del 81,2% (taula 88).

Pel que fa al cànnabis, gairebé 9 de cada 10 estudiants (87,3%) opinaven que el seu consum habitual podia comportar bastants o molts problemes, sense que s'hagin produït canvis importants en aquest sentit des de l'any 2006. No obstant això, quan es preguntava als alumnes de 14 a 18 anys pel risc que suposava el consum esporàdic de cànnabis (una vegada al mes o menys freqüentment) només el 47,5% dels joves considerava aquesta conducta com a bastant o molt perillosa (taula 88).

En relació amb el consum habitual d'hipnosedants, es va registrar una percepció de risc similar a la que s'observava davant del consum habitual de cànnabis. El 86,5% dels estudiants de 14 a 18 anys considerava que aquesta conducta podia causar bastants o molts problemes de salut o d'un altre tipus, percentatge que durant el període 2004-2021 s'ha mantingut entre el 80,9% i el 89,4% (taula 88).

D'altra banda, el risc percebut davant del fet de fumar un paquet de tabac diari va ser del 93,7%, és a dir, un percentatge molt proper al que s'observava enfront de les conductes de consum habitual de substàncies psicoactives il·legals com la cocaïna en pols, l'heroïna i l'èxtasi. No obstant això, aquest percentatge es reduïa al 76,4% davant del fet de fumar d'1 a 5 cigarretes de tabac al dia, tot i que s'observa un augment progressiu del risc percebut davant d'aquesta conducta des de l'any 2016 (taula 88).

La percepció de risc davant el consum esporàdic de cigarretes electròniques va ser superior a la de l'any 2018 (21,5% l'any 2021 i 18,5% l'any 2018), tot i que es va mantenir a molta distància dels nivells registrats l'any 2016 (38,1%) (taula 88).

L'any 2021 les conductes de consum de drogues que els estudiants van associar a un risc percebut menys important, sense tenir en compte el consum esporàdic de cigarretes electròniques, van ser el consum diari d'alcohol (60,4%) —beure una o dues canyes o copes d'alcohol cada dia— i el consum esporàdic de cànnabis (una vegada al mes o menys freqüentment). El consum esporàdic de cànnabis va ser la conducta que es va associar a un risc percebut menys important (47,5%) (taula 88).

Les conductes que els estudiants van associar a un risc més gran (entre el 86,1% i el 96,3% dels estudiants considerava que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser el consum habitual (una vegada per setmana o més freqüentment) d'heroïna, de cocaïna en pols, d'èxtasi, de cànnabis i d'hipnosedants, el consum diari de tabac (fumar un paquet de tabac diari) i el fet d'injectar-se drogues esporàdicament (taula 88).

També es van associar a un grau important de risc (entre el 75,5% i el 82,4% dels estudiants opinava que aquestes conductes podien ocasionar bastants o molts problemes) el consum esporàdic (una vegada al mes o menys freqüentment) de cocaïna en pols, de cocaïna base, d'èxtasi, d'amfetamines, d'al·lucinògens, d'heroïna i de GHB (taula 88).

En analitzar el consum habitual de les diverses substàncies psicoactives, el consum diari d'alcohol —consum d'una o dues canyes o copes de begudes alcohòliques cada dia— va ser la conducta que es va percebre com a menys perillosa (només un 60,4% dels estudiants opinava que aquesta conducta podia ocasionar bastants o molts problemes) (taula 88).

4.25 Disponibilitat percebuda

S'anomena *disponibilitat percebuda* el grau de facilitat o dificultat per aconseguir o obtenir les diverses drogues que perceben els estudiants. Es tracta d'un factor que acostuma a estar relacionat amb el consum, de manera que les substàncies més disponibles solen ser les més consumides, i viceversa.

L'indicador utilitzat per valorar-la va ser el percentatge d'estudiants que pensava que obtenir cada droga considerada era fàcil o molt fàcil.

L'any 2021, com en enquestes anteriors, les substàncies psicoactives percebudes pels estudiants com les més disponibles o accessibles van ser les de comerç legal (tabac, alcohol i hipnosedants —tranquil·litzants/somnífers) i el cànnabis. En aquest sentit, el 83,3% dels estudiants pensaven que seria fàcil o molt fàcil aconseguir begudes alcohòliques si volguessin; el 77,4%, tabac; el 44,7%, cànnabis, i el 29,1%, hipnosedants (tranquil·litzants o somnífers). Cal assenyalar també que un 14,2% dels estudiants consideraven que seria fàcil o molt fàcil aconseguir cocaïna en pols (taula 89).

En comparar l'any 2021 amb l'any 2018, es va observar una disminució de la disponibilitat percebuda de totes les substàncies estudiades, excepte en el cas l'èxtasi i dels hipnosedants. Les reduccions més importants van correspondre al cànnabis (-8,2 punts percentuals), al tabac (-5,7 punts percentuals), a la cocaïna en pols i a les begudes alcohòliques (-3,2 i -3,0 punts percentuals, respectivament). La resta de substàncies, com la cocaïna base, l'heroïna, el GHB, els al·lucinògens i les amfetamines/*speed*, van mostrar una disminució de la disponibilitat percebuda menys important (entre -0,5 i -2,3 punts percentuals). L'augment de la percepció de disponibilitat corresponent a l'èxtasi i als hipnosedants va ser molt poc important (taula 90).

Taula 89. Disponibilitat percebuda de diverses substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (percentatge d'estudiants que pensava que seria fàcil o molt fàcil aconseguir cada droga si volgués).^(*) Catalunya, 2021

	Percentatge d'estudiants que pensava que seria fàcil o molt fàcil aconseguir cadascuna d'aquestes substàncies
Tabac	77,4
Begudes alcohòliques	83,3
Cànnabis (haixix/marihuana)	44,7
Tranquil·litzants/somnífers	29,1
Cocaïna en pols	14,2
Cocaïna base	8,7
Al·lucinògens	10,8
Amfetamines/speed	9,6
Èxtasi	10,8
Heroïna	8,0
GHB	5,0

(*) S'exclouen de l'anàlisi els estudiants que no contesten.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 90. Disponibilitat percebuda de diverses substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (percentatge d'estudiants que pensava que seria fàcil o molt fàcil aconseguir cada droga si volgués).^(*) Catalunya, 2018-2021

	Any 2018	Any 2021
Tabac	83,1	77,4
Begudes alcohòliques	86,3	83,3
Cànnabis (haixix/marihuana)	52,9	44,7
Tranquil·litzants/somnífers	27,7	29,1
Cocaïna en pols	17,4	14,2
Cocaïna base	11,0	8,7
Al·lucinògens	11,8	10,8
Amfetamines/speed	10,1	9,6
Èxtasi	10,5	10,8
Heroïna	10,1	8,0
GHB	6,2	5,0

(*) S'exclouen de l'anàlisi els estudiants que no contesten.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2018-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En aquest informe, també s'analitza la disponibilitat percebuda, durant el període 2004-2021, de la mateixa manera que ho fa l'Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions per tal que les dades siguin comparables amb les que publica aquest organisme (taula 91).

Taula 91. Disponibilitat percebuda de diverses substàncies psicoactives entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (percentatge d'estudiants que pensava que seria fàcil o molt fàcil aconseguir cada droga si volgués ^(*) (%). Catalunya, 2004- 2021

	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2021
Tabac	**	92,3	92,4	94,2	92,5	92,3	92,1	93,5	91,4
Begudes alcohòliques	91,5	92,1	90,1	92,6	90,2	91,7	91,6	94,9	93,0
Cànnabis (haixix/marihuana)	74,2	70,3	67,5	73,9	68,5	70,4	66,8	69,8	61,5
Hipnosedants ^(a)	65,7	56,9	57,1	66,8	52,4	50,3	50,1	50,2	50,0
Cocaïna en pols	42,8	33,4	31,5	33,9	31,4	29,4	31,7	30,2	23,8
Cocaïna base	**	31,5	31,2	35,2	31,7	31,1	22,6	20,5	15,2
Al·lucinògens	38,6	33,2	28,2	33,3	28,2	27,9	21,7	22,8	19,2
Amfetamines/speed	37,6	28,7	28,0	29,0	26,8	24,5	21,4	19,7	17,3
Èxtasi	39,3	25,8	25,9	27,3	23,3	22,4	20,6	20,0	19,0
Heroïna	27,3	21,0	21,4	24,7	22,4	22,1	20,1	19,3	14,2
GHB	**	21,6	23,7	23,8	20,1	20,2	14,9	12,8	9,6

(*) S'exclouen de l'anàlisi els estudiants que no saben o no contesten.

(**) A causa de les preguntes del qüestionari de l'enquesta de l'any 2004, aquestes dades no es van poder analitzar.

(a) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2004-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'alcohol i el tabac van ser les substàncies més accessibles per als estudiants de 14 a 18 anys, amb molta diferència sobre les altres. Així doncs, aproximadament 9 de cada 10 alumnes pensava que no tindria cap dificultat per aconseguir begudes alcohòliques o tabac, observació que gairebé no ha canviat durant el període 2004-2021 (taula 91).

D'altra banda, la meitat dels estudiants va percebre que tenia un accés fàcil als hipnosedants (50,0%). La percepció de fàcil disponibilitat d'aquestes substàncies s'ha reduït lleugerament en relació amb l'any 2012 i s'allunya especialment del percentatge observat l'any 2010, quan el 66,8% dels alumnes pensava que era fàcil o molt fàcil aconseguir aquest tipus de substàncies (taula 91).

El cànnabis va ser la droga il·legal que es considerava més accessible: un 61,5% dels estudiants pensaven que seria fàcil o molt fàcil adquirir aquesta substància. Cal assenyalar que es tracta del percentatge de disponibilitat percebuda més baix de tot el període 2004-2021 (taula 91).

El percentatge d'estudiants que opinava que podia aconseguir cocaïna en pols sense problemes va ser del 23,8% (30,2% l'any 2018), i s'allunyava especialment del percentatge que es va observar l'any 2004, quan el valor d'aquesta prevalença va registrar els màxims nivells del període 2004-2018 i més del 40% dels alumnes pensava que era una substància fàcil o molt fàcil d'aconseguir. També cal assenyalar, com en el cas del cànnabis, que es tracta del percentatge de disponibilitat percebuda més baix de tot el període 2004-2021 (taula 91).

L'heroïna, l'èxtasi, les amfetamines, els al·lucinògens, la cocaïna base i el GHB van ser les substàncies menys accessibles segons els estudiants: només entre el 9,6% i el 19,2% dels alumnes pensava que era fàcil o molt fàcil aconseguir aquestes substàncies. Cal destacar que l'any 2021 els percentatges observats respecte a la disponibilitat percebuda d'aquestes substàncies van ser els més baixos del període 2004-2021 (taula 91).

Així doncs, l'any 2021, com en enquestes anteriors, les substàncies psicoactives percebudes pels estudiants com les més disponibles o accessibles van ser les de comerç legal (tabac, alcohol i hipnosedants) i el cànnabis. En aquest sentit, el 93,0% dels estudiants pensava que seria fàcil o molt fàcil aconseguir begudes alcohòliques si volgués; el 91,4%, tabac; el 61,5%, cànnabis, i el 50,0%, hipnosedants (taula 91).

Pel que fa a la manera d'aconseguir o comprar cànnabis, cocaïna, amfetamines, èxtasi o bolets màgics, la major part dels estudiants ho van fer a través d'un familiar, amic o conegut, o a través d'un venedor (camell) (taula 92).

Taula 92. Maneres a través de les quals els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys van comprar o aconseguir alguna d'aquestes drogues (cànnabis, cocaïna, amfetamines, èxtasi i bolets al·lucinògens o màgics) entre els alumnes que en van consumir alguna vegada (%). Catalunya, 2021

	Cànnabis	Cocaïna	Amfetamines	Èxtasi	Bolets màgics
Familiar / amic / conegut	46,6	15,7	30,4	19,5	43,6
Venedor (camell)	33,9	24,1	25,5	23,9	23,1
Zona de lleure (festival, concert, discoteca, bar, etc.)	8,9	13,5	16,1	11,5	12,8
Botiga especialitzada (<i>smart shop, head shop,</i> <i>herbolari, etc.</i>)	7,3	3,5	8,9	3,5	7,7
Internet	2,9	5,0	8,9	6,2	15,4

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El 37,4% dels estudiants va declarar que els havien ofert cànnabis alguna vegada durant els darrers dotze mesos; el 5,8%, cocaïna en pols; el 4,1% èxtasi, i pel que fa a la resta de substàncies, al·lucinògens, amfetamines, heroïna, metamfetamina i cocaïna base, els valors registrats no superaven el 3,5%. Els percentatges més alts es van registrar en el cas dels nois, excepte pel que fa al cànnabis, i, en general, s'incrementaven a mesura que ho feia l'edat (taula 93).

Taula 93. Percentatge d'estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys a qui els van oferir alguna vegada en els últims 12 mesos alguna de les següents drogues, ja fos de manera gratuïta o per comprar, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Cànnabis	37,4	33,9	40,7	21,4	29,9	40,9	49,8	55,4
Cocaïna pols	5,8	7,1	4,6	1,9	4,2	5,5	9,3	12,7
Èxtasi	4,1	4,7	3,5	0,9	3,4	4,5	5,8	7,9
Al·lucinògens	3,4	4,2	2,6	1,0	3,2	3,6	4,4	6,3
Amfetamines ⁽¹⁾	2,9	4,0	1,9	0,4	2,3	2,7	4,9	6,0
Heroïna	2,6	3,3	1,9	0,7	2,6	2,4	4,2	2,8
Metamfetamina	2,5	3,4	1,6	0,4	2,5	2,5	4,1	2,8
Cocaïna base	2,4	3,7	1,2	0,6	2,3	2,2	3,6	4,8

(1) Amfetamines: amfetamines/speed.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.26 Informació rebuda sobre el consum de drogues

L'any 2021 un 57,3% dels estudiants es considerava suficientment o perfectament informat sobre les drogues. Així doncs, s'observa un descens d'aquest percentatge, amb relació als anys 2014 (72,4%), 2016 (69,0%) i 2018 (63,4%), sobretot com a resultat d'una disminució dels estudiants que es consideraven perfectament informats. Cal remarcar que constitueix el percentatge més baix de tot el període 2014-2021 (taula 94).

Taula 94. Autovaloració de la informació rebuda sobre drogues pels estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Perfectament informat	28,1	28,9	21,6	17,3
Suficientment informat	44,3	40,1	41,8	40,0
Informat a mitges	22,0	22,4	30,3	32,9
Mal informat	5,6	8,6	6,3	9,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

El 17,3% dels estudiants creien que estaven perfectament informats sobre les drogues, tot i que aquest percentatge variava sensiblement segons el sexe (20,8% els nois i 13,8% les noies) (taula 95).

Pel que fa a l'edat, també es va observar que el percentatge d'estudiants que se'n consideraven perfectament informats no augmentava substancialment entre els 14 i els 18 anys (17,3% als 14 anys i 20,6% als 18 anys) (taula 95).

No obstant això, en realitat, l'opinió més freqüent entre els estudiants era que es consideraven suficientment informats sobre les drogues (40,0%), encara que el 32,9% va declarar que només n'estava informat a mitges i el 9,9% creia que n'estava mal informat (taules 94 i 95).

Taula 95. Autovaloració de la informació rebuda sobre drogues pels estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Perfectament informat	17,3	20,8	13,8	17,3	16,1	15,7	19,2	20,6
Suficientment informat	40,0	40,4	39,5	35,4	40,8	43,3	35,7	50,4
Informat a mitges	32,9	28,4	37,4	34,4	33,4	33,8	32,6	25,0
Mal informat	9,9	10,4	9,3	13,0	9,6	7,2	12,4	4,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En aquesta enquesta, com en les del període 2016-2018, es va tornar a demanar als estudiants que indiquessin els temes específics sobre els quals havien rebut informació o els que s'havien tractat a classe. Un 71,6% dels estudiants va declarar que havia rebut informació o s'havien tractat a classe els efectes i problemes associats a les drogues legals (tabac, alcohol, hipnosedants); un 59,3% ho va afirmar sobre els efectes i els problemes associats a les drogues il·legals (haixix/marihuana, cocaïna, drogues de síntesi, etc.); un 69,0%, sobre els efectes i els problemes associats al mal ús de les noves tecnologies (mòbils, Internet, xarxes socials, ciberassetjament escolar), i un 37,3%, sobre els efectes i els problemes associats al joc en línia i a les apostes (taula 96).

Taula 96. Temes específics sobre els quals els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys van rebre informació o es van tractar a classe, total i segons el sexe (%). Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Total
Efectes i problemes associats a les drogues legals	67,3	76,0	71,6
Efectes i problemes associats a les drogues il·legals	59,2	59,3	59,3
Efectes i problemes associats al mal ús de les noves tecnologies (mòbils, Internet, xarxes socials, ciberassetjament escolar)	63,5	74,7	69,0
Efectes i problemes associats al joc en línia, apostes	41,3	33,2	37,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Com a incís i pel que fa a l'assetjament escolar, un 5,0% dels estudiants va declarar que havia patit ciberassetjament freqüentment o molt freqüentment, i un 11,1% va afirmar que, en els darrers dotze mesos, havia patit assetjament escolar a través d'Internet o d'altres mitjans (assetjament directe o indirecte, físic, verbal, psicològic, sexual o social).

Finalment, el 65,5% dels estudiants (63,8% els nois i 67,3% les noies) va afirmar que havia rebut informació per part de la seva família sobre el tema del consum de drogues i els efectes i els problemes associats amb les diverses substàncies i les formes de consum o que a casa seva s'havia tractat aquest tema.

4.27 Consum de drogues entre el grup d'iguals

Pel que fa al consum de drogues entre el grup d'iguals, els resultats d'aquesta enquesta van mostrar que un 30,5% dels estudiants va afirmar que, durant l'últim mes, tots els seus amics o companys, o la majoria, havien pres begudes alcohòliques i un 20,9% havia consumit tabac. El consum d'alcohol en el grup d'amics no tan sols va ser freqüent, sinó també intens, ja que el 19,1% dels entrevistats va declarar que tots o la majoria dels components del seu grup s'havien emborratxat durant els darrers trenta dies. D'altra banda, un 22,1% havia fet *botellot*. Entre les drogues il·legals, només el consum de cànnabis semblava que estava estès entre els grups d'amistats dels joves: el 7,0% va declarar que tots o la majoria dels seus amics o companys n'havien consumit durant l'últim mes (taula 97).

Taula 97. Consum de drogues entre el grup d'iguals durant els últims 30 dies. Catalunya, 2021

	Percentatge d'estudiants que van declarar que tots els seus amics o companys, o la majoria, havien adoptat aquestes actituds de consum
Havien fumat tabac	20,9
Havien pres begudes alcohòliques	30,5
S'havien emborratxat	19,1
Havien fet <i>botellot</i>	22,1
Havien pres tranquil·litzants/somnífers	1,0
Havien consumit cànnabis (haixix o marihuana)	7,0
Havien consumit cocaïna en pols	1,0
Havien consumit altres drogues il·legals ⁽¹⁾	0,9
Havien consumit substàncies estimulants, per millorar el rendiment en l'estudi ⁽²⁾	0,9

(1) Cocaïna base, èxtasi, amfetamines/*speed*, al·lucinògens, heroïna o inhalants.

(2) Substàncies estimulants, aconseguides pel seu compte, amb la finalitat de millorar el rendiment en l'estudi.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Es va analitzar el consum de determinades substàncies (tabac, alcohol, hipnosedants, cànnabis, cocaïna) en funció de la presència que tenia entre el grup d'amics o companys de l'estudiant i es va observar que el percentatge de consumidors era molt més elevat en el cas dels alumnes que tenien amics o companys que consumien substàncies psicoactives de manera majoritària (tots els amics o companys o la majoria d'ells) (taula 98).

Pel que fa a la substància més estesa entre els joves, el consum d'alcohol estava generalitzat entre els estudiants que manifestaven que els seus amics havien consumit alcohol. En concret, el 80,1% dels estudiants que indicaven que tots els seus amics o companys, o la majoria d'ells, havien begut alcohol en els últims trenta dies, també declarava que n'havien consumit en aquest període. No obstant això, en el grup que no observava aquest consum de forma

majoritària entre el seu grup d'amics o companys (cap o alguns), la prevalença va disminuir fins al 38,5% (taula 98).

Es va observar un patró similar quan s'abordava la prevalença de les borratxeres, substancialment més esteses entre els estudiants que observaven aquest consum abusiu entre els seus amics o companys. En aquest sentit, es va observar que la prevalença del *botellot* era aproximadament cinc vegades superior entre els estudiants que tenien una majoria d'amics o companys que en feien (davant la registrada entre els estudiants que tenien una majoria d'amics o companys que no en feien) (taula 98).

La influència de la conducta del grup d'amics en els estudiants va resultar evident quan es va abordar el consum de tabac o de cànnabis: aproximadament 7 de cada 10 estudiants que tenien una majoria d'amics o companys que havien fumat tabac o cànnabis l'últim mes també van reconèixer que n'havien consumit. En tots dos casos, es tractava de prevalences notablement superiors a les registrades entre els estudiants que tenien un grup d'amics en el qual l'extensió d'aquest consum era inferior (en aquests casos, la prevalença del consum tabac o de cànnabis no superava el 15%) (taula 98).

Les diferències també eren molt importants per al consum de cocaïna en pols: la prevalença entre els estudiants que tenien una majoria d'amics que n'havien consumit era del 29,4%, davant els que no tenien aquest tipus d'amistats (0,4%) (taula 98).

Finalment, també s'observava una extensió més important de la prevalença del consum d'hipnosedants en el cas dels alumnes que observaven aquest consum en la major part dels seus iguals (taula 98).

Taula 98. Prevalença del consum de tabac, begudes alcohòliques, borratxeres, *botellot*, hipnosedants, cànnabis, i cocaïna en pols entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys en funció de la percepció que tots els seus amics/companys, o la majoria d'ells, o només cap o alguns dels seus iguals, consumia aquesta mateixa substància (en els últims 30 dies) (%). Catalunya, 2021

	Cap o alguns	Tots o la majoria
Tabac	13,3	67,0
Begudes alcohòliques	38,5	80,1
Borratxeres	12,8	58,8
<i>Botellot</i>	10,2	51,1
Hipnosedants ⁽¹⁾	7,6	12,5
Cànnabis (haixix o marihuana)	12,9	74,4
Cocaïna en pols	0,4	29,4

(1) Tranquil·litzants i/o somnífers amb recepta mèdica o sense.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.28 Valoració de la importància de les accions per intentar resoldre el problema de les drogues il·legals

L'any 2021, els estudiants de 14 a 18 anys van considerar, com en enquestes anteriors, que l'educació sobre les drogues a les escoles era la mesura més important per resoldre el problema de les drogues il·legals. Aquesta mesura era seguida, en ordre descendent d'importància, pel tractament voluntari dels consumidors perquè abandonin les drogues, el control policial i de les duanes, el tractament obligatori dels consumidors perquè abandonin les drogues, les campanyes de publicitat que expliquin els riscos de les drogues, les lleis estrictes contra les drogues, l'administració mèdica de metadona als consumidors d'heroïna i l'administració mèdica d'heroïna als consumidors que han fracassat en altres tractaments. Les mesures considerades menys importants van ser la legalització del cànnabis (haixix o marihuana) o de totes les drogues (taula 99).

Taula 99. Valoració entre els estudiants de 14 a 18 anys de diverses accions per resoldre el problema de les drogues il·legals (percentatge que considerava molt important cada acció). Catalunya, 2021

	Percentatge d'estudiants que considerava molt important cada una d'aquestes accions
Educació sobre les drogues a les escoles	75,4
Tractament voluntari dels consumidors	62,5
Control policial i de duanes	56,0
Tractament obligatori dels consumidors	51,8
Campanyes publicitàries	51,2
Lleis estrictes contra les drogues	47,5
Administració mèdica de metadona	36,3
Administració mèdica d'heroïna	33,1
Legalització del cànnabis (haixix o marihuana)	24,4
Legalització de totes les drogues	14,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Resultats: Addiccions comportamentals

5

5.1 Ús compulsiu d'Internet

En aquesta enquesta, com en les dels anys 2014, 2016 i 2018, es van tornar a introduir les preguntes de l'escala CIUS (*The Compulsive Internet Use Scale*). Es tracta d'una escala per a la detecció precoç de possibles casos de risc i que consta d'un total de 56 punts, en la que una puntuació de 28 punts o més indica un risc elevat per a un possible ús compulsiu d'Internet.

Al qüestionari s'especificava als estudiants que no tinguessin en compte el temps que utilitzaven Internet per fer els deures o treballar i que només tinguessin en compte el temps que el feien servir per diversió (xatejar, enviar o rebre correus electrònics o missatges de WhatsApp, fer servir les xarxes socials, jugar amb diners o sense, escoltar o baixar música, veure o baixar vídeos...).

Els resultats van permetre estimar que, entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys que van contestar l'escala CIUS, un 27,1% presentava un possible ús compulsiu d'Internet (taula 100).

La prevalença en el cas de les noies va ser més alta que en el dels nois i, pel que fa a l'edat, no es van observar diferències importants, i es va detectar la màxima prevalença als 15 anys (taula 100).

Taula 100. Prevalença d'usuaris d'Internet amb un risc elevat de tenir un possible ús compulsiu d'Internet, segons l'escala CIUS(1), entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Ús compulsiu d'Internet (CIUS ⁽¹⁾ ≥ 28)	27,1	21,8	32,4	24,7	27,3	28,7	27,3	26,3

(1) CIUS: The Compulsive Internet Use Scale.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, no hi havia diferències importants entre els alumnes que estudiaven en un centre privat (26,2%) i entre els que ho feien en un centre públic (28,6%).

La prevalença d'un possible ús compulsiu d'Internet l'any 2021 va ser del 27,1%, de manera que es va incrementar 2,8 punts percentuals respecte a l'any 2018. Cal assenyalar també que constitueix la prevalença més elevada del període 2014-2021 (taula 101).

Taula 101. Evolució de les prevalències d'usuaris d'Internet amb un risc elevat de tenir un possible ús compulsiu d'Internet, segons l'escala CIUS(1), entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Prevalença possible ús compulsiu d'Internet (CIUS ⁽¹⁾ ≥ 28)	19,7	25,6	24,3	27,1

(1) CIUS: The Compulsive Internet Use Scale.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar les prevalències del consum d'algunes drogues durant l'últim mes, dels episodis intensius de consum d'alcohol (*binge drinking*) i de les borratxeres en els darrers trenta dies, com en enquestes anteriors, es va observar que les prevalències eren superiors entre els estudiants que presentaven un possible ús compulsiu d'Internet quan es comparaven amb les de la totalitat dels estudiants de 14 a 18 anys (taula 102).

Taula 102. Prevalença del consum de tabac, d'alcohol, dels episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*), borratxeres, hipnosedants i cànnabis en els últims 30 dies entre els estudiants de 14 a 18 anys i la població d'estudiants amb un possible ús compulsiu d'Internet (%). Catalunya, 2021

	Ús compulsiu d'Internet	Total d'estudiants de 14 a 18 anys
Consum de tabac	27,2	24,9
Consum d'alcohol	54,1	51,5
Consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) ⁽¹⁾	28,9	25,2
Borratxeres	24,4	21,5
Consum d'hipnosedants ⁽²⁾	10,6	7,9
Consum de cànnabis	20,4	17,4

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

(2) Hipnosedants amb recepta mèdica o sense.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

5.2 Joc amb diners a Internet i presencial (fora d'Internet). Joc problemàtic

En aquesta enquesta es va tornar a analitzar el joc amb diners, a Internet i presencial (fora d'Internet), alguna vegada durant els últims dotze mesos dels estudiants de 14 a 18 anys.

La prevalença del joc amb diners a Internet alguna vegada durant els últims dotze mesos va ser del 9,1%, i la del joc amb diners presencial, del 14,3%.

Joc amb diners a Internet

Pel que fa al joc amb diners a Internet, la pregunta que es formulava a l'enquesta era la següent: «En els últims dotze mesos, amb quina freqüència has jugat amb diners a Internet (en línia)? —Es considera jugar amb diners en Internet (en línia) si has accedit mitjançant un dispositiu personal (mòbil, ordinador, tauleta, etc.) a pàgines web o a aplicacions de jocs d'atzar o apostes amb l'objectiu de guanyar diners.».

El 9,1% dels estudiants de 14 a 18 anys va jugar amb diners a Internet alguna vegada en els darrers dotze mesos (taula 103).

La prevalença en el cas dels nois va ser molt més elevada que en el de les noies i, pel que fa a l'edat, el percentatge d'estudiants que jugava amb diners a Internet tendia a incrementar-se a mesura que n'augmentava l'edat. La màxima prevalença es va observar als 18 anys (taula 103).

Taula 103. Prevalença del joc amb diners a Internet alguna vegada en els últims 12 mesos entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Joc amb diners a Internet	9,1	14,5	3,8	7,3	7,2	9,1	11,0	14,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'edat mitjana d'inici del joc amb diners a Internet va ser els 14,8 anys (14,8 anys els nois i 15,0 les noies).

La prevalença del joc amb diners a Internet es va mantenir bastant estable respecte a l'any 2018, i va ser la segona prevalença més elevada del període 2014-2021 (taula 104).

Taula 104. Evolució de les prevalences del joc amb diners a Internet alguna vegada en els últims 12 mesos entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Joc amb diners a Internet	6,2	7,4	9,5	9,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar la freqüència de joc entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners a Internet en els últims dotze mesos, un 42,8% ho va fer mensualment o amb més freqüència. El percentatge d'homes que va jugar mensualment o amb més freqüència va ser del 46,7%, mentre que en les dones va ser del 20,8% (taula 105).

Taula 105. Freqüència de joc entre els estudiants de 14 a 18 anys que va jugar diners a Internet en els últims 12 mesos, segons el sexe (%). Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Total
Anualment (un dia al mes o menys)	53,3	79,2	57,1
Mensualment (de 2 a 4 dies al mes)	21,9	20,8	21,7
Setmanalment (de 2 a 5 dies per setmana)	13,9	0,0	11,8
Diàriament (6 o més dies per setmana)	10,9	0,0	9,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

A la taula 106 es mostra la quantitat màxima de diners gastada en un sol dia entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners a Internet en els últims 12 mesos. Més de 4 de cada 10 estudiants (41,7%) van manifestar que la quantitat màxima gastada en un sol dia era de menys de 6 euros. La distribució per sexes mostra que, en general, la despesa realitzada per les noies va ser inferior a la dels nois.

Taula 106. Quantitat màxima de diners gastada en un sol dia pels estudiants de 14 a 18 anys que va jugar diners a Internet en els últims 12 mesos, segons el sexe (%). Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Total
Menys de 6 euros	36,0	75,9	41,7
Entre 6 i 30 euros	37,7	20,7	35,3
Entre 31 i 60 euros	14,9	0,0	12,7
Entre 61 i 300 euros	5,7	3,4	5,4
Més de 300 euros	5,7	0,0	4,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En observar les prevalences per tipus de joc amb diners a Internet, tant per als nois com per a les noies, van ser els videojocs i les apostes esportives els que van registrar uns percentatges més alts de joc amb diners en línia (taula 107).

Taula 107. Prevalença del joc amb diners a Internet en els últims 12 mesos entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners en línia en els últims 12 mesos, segons el tipus de joc i el sexe (%)¹. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Total
Videojocs	55,5	42,9	53,1
Apostes esportives	41,9	44,9	42,5
Esports electrònics	31,3	26,5	30,4
Travesses de futbol i/o Quinigol	21,9	28,6	23,2
Jocs al casino	19,4	22,4	20,0
Loteries (La Primitiva, Bonoloto)*	17,6	28,6	19,7
Bingo	16,6	28,6	18,8
Jocs de cartes amb diners**	16,7	18,4	17,0
Loteries instantànies***	15,7	16,3	15,8
Slots, màquines d'atzar / escurabutxaques	11,8	18,4	13,1
Apostes en les carreres de cavalls	11,4	18,4	12,7
Jocs en sales de joc	4,8	4,1	4,6

(1) Percentatge calculat entre els estudiants que van assenyalar que jugaven a un o més d'aquests jocs.

* Cupons de l'ONCE, joc actiu Eurojackpot, 7/39, Grossa de Nadal.

** (pòquer, mus, blackjack, Punt i Banca...).

*** Rasca de l'ONCE.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar les prevalences del consum d'algunes drogues durant l'últim mes, les dels episodis intensius de consum d'alcohol (*binge drinking*) i de les borratxeres durant els darrers trenta dies, es va observar que les prevalences eren superiors entre els estudiants que jugaven amb diners a Internet quan es comparaven amb la de la totalitat dels estudiants de 14 a 18 anys (taula 108).

Taula 108. Prevalença del consum de tabac, d'alcohol, dels episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*), borratxeres, hipnosedants, cànnabis i cocaïna (en pols i/o base) en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys i la població d'estudiants que jugava diners a Internet (%). Catalunya, 2021

	Estudiants que jugaven amb diners a Internet	Total d'estudiants de 14 a 18 anys
Consum de tabac	31,2	24,9
Consum d'alcohol	66,3	51,5
Consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) ⁽¹⁾	39,1	25,2
Borratxeres	31,9	21,5
Consum d'hipnosedants ⁽²⁾	12,1	7,9
Consum de cànnabis	31,0	17,4
Consum de cocaïna ⁽³⁾	3,8	0,9

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

(2) Hipnosedants amb recepta mèdica o sense.

(3) Cocaïna en pols i/o base.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Joc amb diners de manera presencial (fora d'Internet)

Pel que fa al joc amb diners de manera presencial (fora d'Internet), la pregunta que es formulava a l'enquesta era la següent: «En els últims dotze mesos, amb quina freqüència has jugat amb diners fora d'Internet (presencial)? —Es considera jugar amb diners fora d'Internet (presencial) si has accedit físicament a establiments especialitzats en jocs d'atzar o apostes o has utilitzat terminals d'apostes en bars o altres establiments d'hostaleria amb l'objectiu de guanyar diners.»

El 14,3% dels estudiants de 14 a 18 anys van jugar amb diners de manera presencial (fora d'Internet) alguna vegada durant els darrers dotze mesos (taula 109).

La prevalença en el cas dels nois va ser més elevada que en el de les noies i, pel que fa a l'edat, el percentatge d'estudiants que jugava amb diners de manera presencial tendia a incrementar-se a mesura que n'augmentava l'edat. La màxima prevalença es va observar als 18 anys (taula 109).

Taula 109. Prevalença del joc amb diners presencial alguna vegada durant els últims 12 mesos entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Joc amb diners presencial	14,3	18,2	10,5	11,4	12,1	14,3	18,0	18,6

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'edat mitjana d'inici del joc amb diners de manera presencial va ser els 14,1 anys (14,2 anys en els nois i 13,8 en les noies).

La prevalença del joc amb diners de manera presencial es va reduir 6,5 punts percentuals respecte a l'any 2018, i va ser la segona prevalença més baixa del període 2014-2021 (taula 110).

Taula 110. Evolució de les prevalences del joc amb diners presencial alguna vegada en els últims 12 mesos entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2014-2021

	2014	2016	2018	2021
Joc amb diners presencial	16,5	11,1	20,8	14,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2014-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar la freqüència de joc entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners de manera presencial en els últims dotze mesos, un 35,4% ho va fer mensualment o amb més freqüència. El percentatge de nois que va jugar mensualment o amb més freqüència va ser del 40,6%, mentre que en les noies va ser del 23,3% (taula 111).

Taula 111. Freqüència de joc entre els estudiants de 14 a 18 anys que va jugar diners de manera presencial en els últims 12 mesos, segons el sexe (%). Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Total
Anualment (un dia al mes o menys)	59,4	76,7	64,6
Mensualment (de 2 a 4 dies al mes)	25,3	19,2	23,5
Setmanalment (de 2 a 5 dies per setmana)	11,2	1,4	8,2
Diàriament (6 o més dies per setmana)	4,1	2,7	3,7

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

A la taula 112 es mostra la quantitat màxima de diners gastada en un sol dia entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners de manera presencial en els últims dotze mesos. Més de 6 de cada 10 estudiants (62,1%) van manifestar que la quantitat màxima gastada en un sol dia era de menys de 6 euros. La distribució per sexes mostra que, en general, la despesa realitzada per les noies va ser inferior a la dels nois.

Taula 112. Quantitat màxima de diners gastada en un sol dia pels estudiants de 14 a 18 anys que va jugar diners de manera presencial en els últims 12 mesos, segons el sexe (%). Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Total
Menys de 6 euros	56,8	71,4	62,1
Entre 6 i 30 euros	31,4	22,2	28,0
Entre 31 i 60 euros	5,0	2,4	4,0
Entre 61 i 300 euros	3,6	2,4	3,2
Més de 300 euros	3,2	1,6	2,6

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En observar les prevalències per tipus de joc amb diners de manera presencial van ser les loteries i les loteries instantànies les que van registrar uns percentatges més alts de joc amb diners presencial. Es van observar diferències en funció del sexe: en el cas de les noies van destacar amb relació al bingo i a les loteries, mentre que en els nois es van registrar diferències notables amb les noies, per exemple, en les travesses de futbol i les apostes esportives (taula 113).

Taula 113. Prevalença del joc amb diners presencial en els últims 12 mesos entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners de manera presencial en els últims 12 mesos, segons el tipus de joc i el sexe (%)¹. Catalunya, 2021

	Homes	Dones	Total
Loteries, La Primitiva, Bonoloto*	44,7	54,7	48,5
Loteries instantànies**	37,5	42,2	39,3
Bingo	25,8	49,7	34,8
Jocs de cartes amb diners***	32,2	24,2	29,2
Travesses de futbol i/o Quinigol	35,2	11,8	26,4
Apostes esportives	33,7	13,0	25,9
Jocs en sales de joc	27,3	19,9	24,5
Jocs al casino	21,2	14,9	18,8
Videojocs	21,6	8,7	16,7
Slots, màquines d'atzar / escurabutxaques	17,8	14,3	16,5
Esports electrònics	17,8	9,3	14,6
Apostes en les carreres de cavalls	10,6	11,2	10,8

(1) Percentatge calculat entre els estudiants que van assenyalar que jugaven a un o més d'aquests jocs.

* Cupons de l'ONCE, joc actiu Eurojackpot, 7/39, Grossa de Nadal.

** Rasca de l'ONCE.

*** (pòquer, mus, blackjack, Punt i Banca...).

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar les prevalences del consum d'algunes drogues durant l'últim mes, dels episodis intensius de consum d'alcohol (*binge drinking*) i de les borratxeres en els darrers trenta dies es va observar que totes les prevalences eren superiors entre els estudiants que jugaven amb diners de manera presencial quan es comparaven amb la de la totalitat dels estudiants de 14 a 18 anys (taula 114).

Taula 114. Prevalença del consum de tabac, d'alcohol, dels episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*), borratxeres, hipnosedants, cànnabis i cocaïna (en pols i/o base) en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys i la població d'estudiants que jugava diners de manera presencial (%). Catalunya, 2021

	Estudiants que jugaven amb diners de manera presencial	Total d'estudiants de 14 a 18 anys
Consum de tabac	35,6	24,9
Consum d'alcohol	68,6	51,5
Consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) ⁽¹⁾	43,4	25,2
Borratxeres	35,0	21,5
Consum d'hipnosedants ⁽²⁾	11,7	7,9
Consum de cànnabis	30,1	17,4
Consum de cocaïna ⁽³⁾	2,6	0,9

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

(2) Hipnosedants amb recepta mèdica o sense.

(3) Cocaïna en pols i/o base.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Joc problemàtic

En aquesta enquesta, com en la de l'any 2018, per tal d'explorar un possible joc problemàtic, es va introduir el qüestionari Lie/Bet. Aquesta escala constitueix un instrument de cribatge de tan sols dues preguntes en les quals s'indaga si el subjecte ha sentit la necessitat d'apostar cada vegada més o si ha mentit a persones significatives per a ell sobre quants diners gasta en el joc. El qüestionari Lie/Bet és útil com a eina potencial de cribatge en una entrevista clínica d'atenció primària per iniciar un estudi que descarti l'existència del joc problemàtic en els casos positius. En aquesta enquesta es va tornar a avaluar el joc problemàtic basant-se en l'escala Lie/Bet. La resposta afirmativa a una o a les dues preguntes representa un mètode de cribatge útil per a la detecció d'un possible joc problemàtic.

Entre el total de la població d'estudiants de 14 a 18 anys, la prevalença d'un possible joc problemàtic va ser del 3,4%. La prevalença va ser més elevada en el cas dels nois, i, pel que fa a l'edat, el percentatge més alt es va observar als 18 anys (taula 115).

Taula 115. Prevalença d'un possible joc problemàtic, estimat a partir de l'escala Lie/Bet, entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Estudiants de 14 a 18 anys amb possible joc problemàtic (Lie/Bet≥1)	3,4	5,0	1,8	2,0	2,0	4,3	3,9	7,4

*Percentatges calculats sobre els casos que van contestar a l'escala Lie/Bet.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, entre els estudiants que van jugar diners a Internet, el 29,2% podrien tenir un possible joc problemàtic, mentre que aquest percentatge disminueix fins al 19,0% entre els estudiants de 14 a 18 anys que havien jugat amb diners de manera presencial (taula 116).

Taula 116. Prevalença d'un possible joc problemàtic, estimat a partir de l'escala Lie/Bet, entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que van jugar amb diners a Internet o de manera presencial en els últims 12 mesos (%)*. Catalunya, 2021

	Estudiants de 14 a 18 anys amb possible joc problemàtic (Lie/Bet≥1)
Estudiants que havien jugat diners a Internet	29,2
Estudiants que havien jugat diners presencialment	19,0

*Percentatges calculats sobre els casos que van contestar a l'escala Lie/Bet.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En general, s'observa que els estudiants que tenien un possible joc problemàtic jugaven una quantitat més gran de diners, tant a través d'Internet (taula 117) com de manera presencial (taula 118).

Taula 117. Quantitat màxima de diners gastada en un sol dia pels estudiants de 14 a 18 anys que va jugar diners a Internet en els últims 12 mesos i en la població d'estudiants que va jugar a Internet en el darrer any amb un possible joc problemàtic (%). Catalunya, 2021

	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners a Internet	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners a Internet i que presentaven un possible joc problemàtic (Lie/Bet≥1)
Menys de 6 euros	41,7	35,8
Entre 6 i 30 euros	35,3	36,1
Entre 31 i 60 euros	12,7	14,4
Entre 61 i 300 euros	5,4	3,9
Més de 300 euros	4,9	9,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 118. Quantitat màxima de diners gastada en un sol dia pels estudiants de 14 a 18 anys que va jugar diners de manera presencial en els últims 12 mesos i en la població d'estudiants que va jugar presencialment en el darrer any amb un possible joc problemàtic (%). Catalunya, 2021

	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners de manera presencial	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners presencialment i que presentaven un possible joc problemàtic (Lie/Bet≥1)
Menys de 6 euros	62,1	44,9
Entre 6 i 30 euros	28,0	28,9
Entre 31 i 60 euros	4,0	5,3
Entre 61 i 300 euros	3,2	9,8
Més de 300 euros	2,6	11,1

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Respecte al tipus de jocs amb diners a Internet, s'observa que, tant els jugadors en línia com els jugadors a Internet que presentaven un possible joc problemàtic, van jugar més freqüentment a videojocs i a apostes esportives, tot i que en els estudiants que presentaven un possible joc problemàtic les apostes esportives van ser el tipus de joc més jugat (taula 119).

Taula 119. Tipus de jocs utilitzats entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners a Internet en els últims 12 mesos i en la població d'estudiants que va jugar a Internet en el darrer any amb un possible joc problemàtic (%)¹. Catalunya, 2021

	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners a Internet	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners a Internet i que presentaven un possible joc problemàtic (Lie/Bet \geq 1)
Videojocs	53,1	42,0
Apostes esportives	42,5	54,6
Esports electrònics	30,4	26,0
Travesses de futbol i/o Quinigol	23,2	30,7
Jocs al casino	20,0	23,5
Loteries, La Primitiva, Bonoloto*	19,7	27,9
Bingo	18,8	26,3
Jocs de cartes amb diners**	17,0	20,4
Loteries instantànies***	15,8	21,1
Slots, màquines d'atzar / escurabutxaques	13,1	17,9
Apostes en les carreres de cavalls	12,7	16,7
Jocs en sales de joc	4,6	4,3

(1) Percentatge calculat entre els estudiants que van assenyalar que jugaven a un o més d'aquests jocs.

* Cupons de l'ONCE, joc actiu Eurojackpot, 7/39, Grossa de Nadal.

** Rasca de l'ONCE.

*** (pòquer, mus, blackjack, Punt i Banca...).

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Respecte al tipus de jocs amb diners de manera presencial, s'observa que, tant els estudiants que van jugar presencialment com els jugadors presencials que presentaven un possible joc problemàtic, van jugar més freqüentment a les loteries i a les loteries instantànies (taula 120).

Taula 120. Tipus de jocs utilitzats entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners de manera presencial en els últims 12 mesos i en la població d'estudiants que va jugar presencialment en el darrer any amb un possible joc problemàtic (%)¹. Catalunya, 2021

	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners presencialment	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar diners presencialment i que presentaven un possible joc problemàtic (Lie/Bet≥1)
Loteries, La Primitiva, Bonoloto*	48,5	58,4
Loteries instantànies**	39,3	54,5
Bingo	34,8	36,1
Jocs de cartes amb diners***	29,2	35,2
Travesses de futbol i/o Quinigol	26,4	34,0
Apostes esportives	25,9	38,0
Jocs en sales de joc	24,5	34,4
Jocs al casino	18,8	31,2
Videojocs	16,7	27,8
Slots, màquines d'atzar / escurabutxaques	16,5	33,2
Esports electrònics	14,6	25,1
Apostes en les carreres de cavalls	10,8	20,3

(1) Percentatge calculat entre els estudiants que van assenyalar que jugaven a un o més d'aquests jocs.

* Cupons de l'ONCE, joc actiu Eurojackpot, 7/39, Grossa de Nadal.

** Rasca de l'ONCE.

*** (pòquer, mus, blackjack, Punt i Banca...).

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar les prevalences del consum d'algunes drogues durant l'últim mes, del consum diari de tabac, dels episodis intensius de consum d'alcohol (*binge drinking*) i de les borratxeres en els darrers trenta dies, es va observar que totes les prevalences eren bastant superiors entre els estudiants que presentaven un possible joc problemàtic quan es comparaven amb la de la totalitat dels estudiants de 14 a 18 anys (taula 121).

Taula 121. Prevalença del consum de tabac, del consum diari de tabac, del consum d'alcohol, dels episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*), de les borratxeres, del consum d'hipnosedants, del consum de cànnabis i del consum de cocaïna (en pols i/o base) en els últims 30 dies entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys en funció de si presentaven o no un possible joc problemàtic (%). Catalunya, 2021

	Estudiants que presentaven un possible joc problemàtic (Lie/Bet ≥ 1)	Total d'estudiants de 14 a 18 anys
Consum de tabac	42,3	24,9
Consum diari de tabac	15,6	8,9
Consum d'alcohol	78,3	51,5
Consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) ⁽¹⁾	46,1	25,2
Borratxeres	43,1	21,5
Consum d'hipnosedants ⁽²⁾	19,7	7,9
Consum de cànnabis	36,2	17,4
Consum de cocaïna ⁽³⁾	7,3	0,9

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gots, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per ocasió quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

(2) Hipnosedants amb recepta mèdica o sense.

(3) Cocaïna en pols i/o base.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

5.3 Ús de videojocs. Trastorn per ús de videojocs

En aquesta enquesta, com en la de l'any 2018, es va tornar a introduir un mòdul sobre l'ús de videojocs. La primera part del mòdul va incloure preguntes generals sobre la prevalença i freqüència de l'ús de videojocs i, en la segona part, es van incloure preguntes basades en els criteris DSM-5 per tal de poder detectar un possible trastorn per ús de videojocs. També s'hi van introduir preguntes sobre l'ús d'esports electrònics (e-sports) com a jugador o bé com a espectador. Tot seguit s'indiquen els principals resultats d'aquesta anàlisi (taula 122).

El 88,0% dels estudiants va declarar que havia jugat a videojocs l'últim any; el 54,8%, a esports electrònics en els últims dotze mesos, i el 43,6% va ser espectador mentre d'altres jugaven. Per sexes, es va observar com les tres activitats van ser més freqüents en el cas dels nois que en el de les noies. Per edats, les prevalences més altes es van registrar als 14 anys (taula 122).

Taula 122. Prevalença de l'ús de videojocs, d'esports electrònics i d'espectador d'esports electrònics en els últims 12 mesos entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Ús de videojocs en els últims 12 mesos	88,0	98,0	77,8	90,3	89,6	86,1	86,8	86,0
Ús d'esports electrònics en els últims 12 mesos	54,8	72,5	36,8	61,8	57,9	47,9	53,2	54,9
Espectador d'esports electrònics en els últims 12 mesos	43,6	63,9	22,9	49,4	45,2	39,5	41,8	41,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar la freqüència de joc entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar a videojocs l'últim any, un 63,7% ho va fer setmanalment o amb més freqüència, mentre que un 15,5% dels alumnes van jugar com a màxim 3 dies a l'any. El percentatge de nois que va jugar setmanalment o amb més freqüència va ser del 84,3%, mentre que en les noies va ser del 35,6% (taula 123).

Taula 123. Freqüència de joc amb videojocs entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que van jugar a videojocs en els últims 12 mesos, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Anualment (d'1 a 3 dies a l'any)	15,5	4,1	31,2	15,2	13,2	17,8	16,0	15,9
Mensualment (d'1 a 3 dies al mes)	20,8	11,6	33,2	18,1	21,6	22,1	20,1	22,4
Setmanalment (d'1 a 4 dies per setmana)	33,4	39,2	25,5	35,2	32,5	32,3	35,6	28,5
Diàriament (de 5 a 7 dies per setmana)	30,3	45,1	10,1	31,5	32,7	27,8	28,3	33,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar el temps de joc amb videojocs entre els estudiants de 14 a 18 anys que van jugar a videojocs l'últim any, es va observar que la major part dels estudiants (55,9%) va dedicar menys de 2 hores al dia a jugar-hi, mentre que un 10,4% dels alumnes van jugar més de 5 hores al dia. Per sexes, s'aprecia que els nois van dedicar un nombre més gran d'hores a jugar amb videojocs que les noies (taula 124).

Taula 124. Temps d'ús de videojocs entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys que van jugar a videojocs en els últims 12 mesos, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Menys de 2 hores per dia	55,9	43,1	77,3	49,4	54,0	59,2	59,7	56,5
De 2 a 5 hores per dia	33,7	42,4	19,0	39,8	34,9	30,5	31,2	32,3
De 6 a 8 hores per dia	7,2	10,1	2,4	8,5	7,2	7,1	6,1	7,0
Més de 8 hores per dia	3,2	4,4	1,3	2,2	3,9	3,2	3,0	4,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Aproximadament, 7 de cada 10 estudiants (72,5%) que van jugar a videojocs en els darrers dotze mesos, ho van fer sense cap despesa de diners associada a millorar la seva posició, el seu personatge, els seus accessoris, la seva imatge, etc., mentre que un 17,9% va indicar que s'havia gastat 50 euros o menys per aquests motius. D'altra banda, una mica menys del 10% s'havia gastat més de 50 euros. Pel que fa al sexe, els nois es van gastar més diners que les

noies i, pel que fa a l'edat, en general, els més joves van fer una despesa més gran de diners (taula 125).

Taula 125. Percentatge d'estudiants de 14 a 18 anys segons el diners gastats en videojocs en els últims 12 mesos per millorar la seva posició, el seu personatge, els accessoris, la imatge, etc., segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Res	72,5	54,3	90,9	66,2	69,7	75,0	77,2	75,5
Entre 1 i 50 euros	17,9	29,4	6,2	20,9	19,0	17,6	15,5	14,8
Entre 51 i 100 euros	4,9	8,1	1,7	6,5	6,5	3,2	3,5	5,4
Més de 100 euros	4,7	8,1	1,1	6,4	4,7	4,1	3,8	4,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Possible trastorn per ús de videojocs en la població d'estudiants de 14 a 18 anys

Entre el total dels estudiants de 14 a 18 anys, el 8,9% va presentar un possible trastorn per ús de videojocs segons l'escala basada en els criteris del DSM-5 (taula 126). Aquest percentatge va ser del 15,2% quan la població de referència era la dels estudiants que havien jugat a videojocs en els últims 12 mesos.

Per sexe, es van apreciar diferències importants: aquest percentatge va ser del 14,7% per als nois mentre que per a les noies va ser del 3,0%. Per edat, les prevalències més elevades es van registrar entre els alumnes de 14 i 15 anys (taula 126).

Taula 126. Prevalença del possible trastorn per ús de videojocs entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys, segons el sexe i l'edat (%). Catalunya, 2021

	Total	Homes	Dones	14 anys	15 anys	16 anys	17 anys	18 anys
Possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5)	8,9	14,7	3,0	12,3	9,7	6,5	8,5	7,0

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La prevalença d'un possible trastorn per ús de videojocs va augmentar 1,1 punts percentuals respecte a la de l'any 2018 (taula 127).

Taula 127. Evolució de les prevalències del possible trastorn per ús de videojocs entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys (%). Catalunya, 2018-2021

	2018	2021
Possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5)	7,8	8,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2018-2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Respecte a la freqüència d'ús de videojocs en els últims 12 mesos, s'observa que va ser molt més elevada entre els estudiants de 14 a 18 anys que van presentar un possible trastorn per ús de videojocs que entre els estudiants de 14 a 18 anys que hi van jugar en els darrers 12 mesos (taula 128).

També es van observar diferències importants en el temps dedicat a jugar a videojocs. Els estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs, van dedicar més temps a aquesta activitat que els estudiants que van jugar a videojocs en els darrers dotze mesos. El 31,9% dels estudiants de 14 a 18 anys amb un possible trastorn per ús de videojocs hi va dedicar més de 5 hores al dia davant el 10,4% dels estudiants de 14 a 18 anys que van jugar a videojocs en els darrers dotze mesos (taula 129).

Taula 128. Freqüència del joc amb videojocs en els últims 12 mesos entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys i entre la població d'estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5) (%). Catalunya, 2021

	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar a videojocs en els darrers 12 mesos	Estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5)
Anualment (d'1 a 3 dies a l'any)	15,5	0,9
Mensualment (d'1 a 3 dies al mes)	20,8	4,3
Setmanalment (d'1 a 4 dies per setmana)	33,4	27,9
Diàriament (de 5 a 7 dies per setmana)	30,3	66,9

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 129. Temps d'ús de videojocs en els últims 12 mesos entre els estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys i entre la població d'estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5) (%). Catalunya, 2021

	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar a videojocs en els darrers 12 mesos	Estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5)
Menys de 2 hores per dia	55,9	19,1
De 2 a 5 hores per dia	33,7	48,9
De 6 a 8 hores per dia	7,2	19,1
Més de 8 hores per dia	3,2	12,8

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

També s'observa que els estudiants de 14 a 18 anys amb un possible trastorn per ús de videojocs van gastar l'últim any molts més diners en videojocs per millorar la seva posició, el seu personatge, els accessoris, la imatge, etc. que els estudiants de 14 a 18 anys que hi van jugar en els darrers 12 mesos (taula 130).

Taula 130. Percentatge d'estudiants de 14 a 18 anys que van jugar a videojocs en els últims 12 mesos i entre la població d'estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5), segons els diners gastats en videojocs en els últims 12 mesos per millorar la seva posició, el seu personatge, els accessoris, la imatge, etc. (%). Catalunya, 2021

	Estudiants de 14 a 18 anys que van jugar a videojocs en els darrers 12 mesos	Estudiants amb un possible trastorn per videojocs (DSM-5 \geq 5)
Res	72,5	36,1
Entre 1 i 50 euros	17,9	31,1
Entre 51 i 100 euros	4,9	12,6
Més de 100 euros	4,7	20,2

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar altres conductes realitzades pels estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs, es va observar que les prevalences de joc amb diners a Internet, de joc amb diners presencial i d'un possible joc problemàtic van ser més elevades en aquest grup d'estudiants que entre el total d'estudiants de 14 a 18 anys (taula 131).

Taula 131. Prevalença del joc amb diners a Internet, de joc amb diners presencial i d'un possible joc problemàtic (Lie/Bet \geq 1) entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys i entre la població d'estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5) (%). Catalunya, 2021

	Joc amb diners a Internet en els darrers 12 mesos	Joc amb diners presencial en els darrers 12 mesos	Possible joc problemàtic (Lie/Bet \geq 1)
Estudiants de 14 a 18 anys	9,1	14,3	3,4
Estudiants amb un possible trastorn per l'ús de videojocs (DSM-5 \geq 5)	19,3	22,3	8,3

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Finalment, no es van observar gaires diferències respecte al consum de substàncies psicoactives legals (tabac i alcohol) entre els estudiants de 14 a 18 anys i els estudiants de la mateixa edat que van presentar un possible trastorn per ús de videojocs (taula 132).

Taula 132. Prevalença de les borratxeres, consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) i consum de tabac en els últims 30 dies entre la població d'estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys i entre la població d'estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5) (%). Catalunya, 2021

	Població d'estudiants de 14 a 18 anys	Població d'estudiants amb un possible trastorn per ús de videojocs (DSM-5 \geq 5)
Borratxeres	21,5	20,9
Consum intensiu d'alcohol (<i>binge drinking</i>) ⁽¹⁾	25,2	30,5
Consum de tabac	24,9	25,0

(1) Ingesta, algun dia durant el darrer mes, de cinc o més gotes, canyes o copes de begudes alcohòliques en la mateixa ocasió. S'entén per *ocasió* quan es prenen de manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

Font: Subdirecció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2021. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Conclusions

6

En l'enquesta de l'any 2021, com en enquestes anteriors, les drogues més consumides pels estudiants d'educació secundària de 14 a 18 anys van ser, en aquest ordre, l'alcohol, el tabac, el cànnabis, els hipnosedants i, a molta més distància, la cocaïna i l'èxtasi.

El consum d'altres substàncies psicoactives, com ara l'ús no mèdic d'analgèsics opioides, els al·lucinògens, les amfetamines/*speed*, els inhalants, l'heroïna, el GHB i els esteroides anabolitzants va ser molt inferior al consum d'alcohol, tabac, cànnabis i hipnosedants.

Prenent com a referència el consum de drogues durant els darrers dotze mesos previs a l'enquesta, es va observar que l'any 2021, en relació amb l'any 2018, el consum de tabac, d'alcohol i de cànnabis van experimentar una reducció bastant important. El consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) i el d'hipnosedants sense recepta es va mantenir estable. El consum de la resta de drogues va experimentar un lleuger augment (com la cocaïna, el GHB i els esteroides anabolitzants), un petit descens (com els analgèsics opioides i els al·lucinògens) o es van mantenir estables (com l'èxtasi, les amfetamines/*speed*, l'heroïna i els inhalants) en la freqüència de consum.

Les substàncies que es van començar a consumir més aviat van ser els esteroides anabolitzants, els hipnosedants (amb recepta mèdica o sense), el tabac i l'alcohol. Les edats mitjanes d'inici de consum d'aquestes drogues es van situar entre els 13,0 i els 13,9 anys. Els van seguir l'heroïna, els hipnosedants sense recepta, el GHB, els inhalants i el cànnabis (amb unes edats mitjanes d'inici entre els 14,1 i els 14,7 anys). Les amfetamines/*speed*, els analgèsics opioides, els al·lucinògens, la cocaïna i l'èxtasi van ser les substàncies que es van començar a consumir a una edat més tardana, amb unes edats mitjanes d'inici entre els 15,0 i els 15,5 anys.

L'edat mitjana d'inici de consum diari de tabac va ser de 14,7 anys i la de consum setmanal d'alcohol, de 14,8 anys.

L'extensió del consum de drogues entre els estudiants de 14 a 18 anys va variar segons el sexe. Les noies van consumir més freqüentment tabac i alcohol, excepte en el cas del consum diari d'aquesta substància; i els nois, més freqüentment totes les drogues il·legals, els analgèsics opioides i els esteroides anabolitzants. No obstant això, cal assenyalar que, en aquesta enquesta, la prevalença del consum de cànnabis va ser lleugerament superior en les noies en tots els trams temporals, excepte en el cas del consum diari durant els darrers trenta dies. El consum d'hipnosedants, com ha passat en enquestes anteriors, va ser més freqüent en el cas de les noies.

L'edat és una variable que va influir en l'extensió del consum de drogues en aquesta població. En general, el percentatge de persones consumidores de les drogues amb prevalences més altes de consum (alcohol, tabac, cànnabis i hipnosedants amb recepta mèdica o sense, o només sense recepta mèdica) tendien a augmentar amb l'edat i, habitualment, assolien el màxim entre els estudiants de 18 anys.

Les prevalences del consum de tabac en tots els trams temporals (alguna vegada a la vida, alguna vegada en els darrers dotze mesos, alguna vegada en els últims trenta dies i diari durant els darrers trenta dies) van ser inferiors a les de l'any 2018 i, cal remarcar que van ser les més baixes, excepte la del consum algun cop a la vida (39,6% l'any 2016 i 40,2% l'any 2021), de tot el període 1994-2021.

En aquest sentit, l'any 2021 es va recuperar la tendència descendent del consum diari de tabac que es va iniciar uns anys abans. L'any 2004 un 23,0% dels estudiants havien fumats diàriament en els darrers trenta dies. Aquest percentatge va anar disminuint progressivament fins a l'any 2016, moment en què es va registrar una prevalença del 9,2%, tot i que l'any 2018 va augmentar lleugerament, mentre que en aquesta enquesta el consum diari de tabac va disminuir fins al 8,9% —la prevalença més baixa que s'ha registrat des de 1994.

La prevalença del consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida va ser molt superior a la dels anys 2014 i 2016, tot i que va disminuir 4,4 punts percentuals respecte a l'any 2018. Les prevalences del consum en els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies també van presentar una reducció respecte a l'any 2018 (11,7 i 4,3 punts percentuals, respectivament).

L'alcohol, com s'ha esmentat, va ser la droga més consumida pels estudiants de 14 a 18 anys a Catalunya.

Globalment, els tipus de begudes alcohòliques consumides en els darrers set dies van ser, en ordre descendent, els combinats/cubates (20,1%), la cervesa/sidra (18,9%), els licors forts (11,8%), el vi/cava/xampany (9,1%), els licors de fruita (6,7%) i el vermut/xerès/finó (2,6%).

En analitzar l'evolució de les prevalences de les borratxeres durant els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies, es va observar que, en aquesta enquesta, van ser de les més baixes de tota la sèrie històrica 2006-2021. D'altra banda, en analitzar l'evolució de les prevalences dels episodis de consum intensiu d'alcohol (*binge drinking*) durant els darrers trenta dies, es va observar que, en aquesta enquesta, va ser la prevalença més baixa de tota la sèrie històrica 2006-2021.

Les prevalences del consum d'alcohol alguna vegada a la vida, alguna vegada els darrers dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies, previs a l'enquesta, van ser inferiors a les de l'any 2018, mentre que la prevalença del consum diari en els últims trenta dies es va mantenir estable. També cal remarcar que, en aquesta enquesta, les prevalences del consum d'alcohol van ser de les més baixes de tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021.

El consum de begudes energètiques i de begudes energètiques barrejades amb alcohol s'ha mantingut bastant estable des de l'any 2014, tot i que cal assenyalar que, en aquesta

enquesta, es va produir un ascens del consum de begudes energètiques respecte a l'any 2018. En canvi, les begudes energètiques barrejades amb alcohol van experimentar un petit descens.

L'any 2021 les prevalences del consum dels hipnosedants, amb recepta o sense, alguna vegada a la vida i durant els darrers dotze mesos van ser lleugerament inferiors a les de l'any 2018, mentre que les dels últims trenta dies i la del consum diari durant els últims trenta dies van augmentar respecte de l'any 2018.

En termes evolutius, el consum d'hipnosedants, amb recepta o sense, en general, ha experimentat una tendència ascendent. En aquest sentit, les prevalences del consum en els últims trenta dies i la del consum diari durant els últims trenta dies, en aquesta enquesta, són les més elevades de tota la sèrie històrica 2006-2021.

Les prevalences del consum alguna vegada a la vida i en els darrers dotze mesos dels hipnosedants sense recepta es van mantenir estables respecte de l'any 2018, mentre que la de l'últim mes i la del consum diari, durant els darrers trenta dies, van augmentar. Cal destacar que la prevalença del consum durant els darrers trenta dies i la del consum diari van ser les més elevades de tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021.

El cànnabis va ser la droga il·legal consumida per un nombre més gran d'estudiants de 14 a 18 anys, amb molta diferència sobre les altres.

En aquesta enquesta es van tornar a introduir les preguntes de l'escala CAST (Cannabis Abuse Screening Test). L'escala CAST és un instrument de cribratge dissenyat per detectar consumidors problemàtics de cànnabis. Els resultats van permetre estimar que, entre els estudiants que havien consumit cànnabis l'últim any i havien contestat l'escala CAST, el 12,6% presentava un consum problemàtic. Si es considerava la totalitat del conjunt d'estudiants de 14 a 18 anys d'educació secundària, els consumidors problemàtics de cànnabis representaven el 2,5% dels alumnes.

En termes evolutius, les prevalences del consum problemàtic de cànnabis entre els estudiants que en van consumir en els darrers dotze mesos i entre la totalitat de la població van ser de les més baixes de tota la sèrie 2014-2021.

L'any 2021 les prevalences del consum de cànnabis en els trams temporals alguna vegada a la vida, alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies van ser inferiors a les de l'any 2018, amb la qual cosa es recupera la tendència decreixent del consum d'aquesta droga que s'havia observat durant el període 2004-2012 i 2014-2016. La prevalença del consum diari durant els darrers trenta dies també va ser inferior a la de l'any 2018. Cal remarcar que les prevalences del consum de cànnabis en tots els trams temporals van ser de les més baixes de tota la sèrie històrica d'enquestes 1994-2021.

L'any 2021, la prevalença del consum de cocaïna —en pols i/o base— alguna vegada a la vida va augmentar 1,2 punts percentuals respecte de l'any 2018, tot i que continua mantenint-se per sota del 4,0%, com passa des de l'any 2016. D'altra banda, les prevalences del consum alguna vegada en els últims dotze mesos i alguna vegada en els últims trenta dies van ser

lleugerament superiors a les de l'any 2018, encara que prenent com a referència l'any 2016, es continuen mantenint per sota del 3,0% i de l'1,0%, respectivament, amb la qual cosa sembla que s'estabilitza la tendència descendent del consum d'aquesta substància.

L'any 2021, com en l'any 2018, es va tornar a preguntar als estudiants si havien consumit substàncies estimulants amb la finalitat de millorar el rendiment en l'estudi.

Inicialment, es va preguntar si havien consumit alguna vegada a la vida productes o substàncies estimulants per millorar el rendiment en l'estudi, de manera genèrica, sense recepta mèdica. La prevalença del consum alguna vegada a la vida d'aquestes substàncies, de manera genèrica (sense especificar cap nom), va ser del 7,7%.

Posteriorment, de manera addicional, en el qüestionari es va incloure una sèrie de substàncies per les quals es preguntava de manera específica (cocaïna, metilfenidat, amfetamines/*speed*, Elvanase/Adderall, piracetam/aniracetam, donepezil, modafinil, durvitan). Es va observar que les substàncies estimulants més consumides per compte propi pels estudiants a fi de millorar el rendiment en l'estudi van ser la cocaïna, el piracetam o aniracetam, el metilfenidat i les amfetamines o *speed*. Se n'excloïen els refrescs de cola, cafè o te i, a diferència de l'enquesta de l'any 2016, també se n'excloïen els complexos vitamínics, les begudes energètiques (Red Bull, Burn, Monster, etc.), i els productes que contenen: *Ginkgo biloba*, guaranà, àcids grassos omega-3, gelea reial, acetil-L-carnitina (ALC) i fosfatidilserina.

En aquesta enquesta, es va tornar a introduir una pregunta que avaluava el consum de noves substàncies psicoactives. Inicialment, es va preguntar als estudiants si havien consumit «noves substàncies» de manera genèrica. Al qüestionari es definien com a «Noves substàncies que imiten l'efecte de drogues il·legals, com el cànnabis, la cocaïna, l'èxtasi... Aquestes noves substàncies (keta, spice, miau-miau, flakka, superman) es poden presentar en forma d'herbes, pastilles, pols, líquids, encensos, etc. ».

La prevalença del consum d'aquestes noves substàncies alguna vegada a la vida va ser del 2,3%; durant els darrers dotze mesos, de l'1,6%, i durant els darrers trenta dies, de l'1,1%. En general, es va observar un desconeixement bastant important sobre aquest tipus de drogues: un 53,0% dels estudiants va manifestar que no n'havia sentit a parlar mai.

Posteriorment, de manera addicional, les substàncies que es van analitzar van ser les següents: ketamina, spice, mefedrona Salvia divinorum i ayahuasca.

El consum de totes aquestes substàncies va ser minoritari: presentaven prevalences del consum «alguna vegada a la vida» inferiors a l'1,2%. Els percentatges més elevats van ser els relatius al consum de ketamina i de spice (1,1% i 1,0%, respectivament), mentre que, la Salvia divinorum, l'ayahuasca i la mefedrona van ser les substàncies amb un consum menys freqüent entre els estudiants (0,6%, 0,6% i 0,4%, respectivament).

El policonsum de drogues (legals i il·legals) va ser freqüent entre els estudiants que havien consumit substàncies psicoactives.

El policonsum fa referència al consum de diverses substàncies psicoactives en un mateix període de temps. Considerant els dotze mesos previs a la realització de l'enquesta, el 38,0% dels estudiants va realitzar algun tipus de policonsum de substàncies legals e il·legals, és a dir, va consumir dues substàncies diferents o més en aquest període, mentre que el 36,3% va consumir una única substància. Els estudiants que no van realitzar cap consum de drogues van representar el 25,7% dels alumnes.

En relació amb la percepció de risc, l'any 2021, les conductes de consum de drogues que els estudiants van associar a un risc percebut menys important (percentatge dels estudiants que pensava que podien ocasionar menys problemes) van ser prendre's una o dues canyes o copes d'alcohol cada dia i el consum esporàdic de cànnabis (una vegada al mes o menys freqüentment). El consum esporàdic de cànnabis va ser la conducta que es va associar a un risc percebut menys important (38,2%). No obstant això, i només fent referència al consum esporàdic de cigarretes electròniques, tan sols el 16,6% dels estudiants va considerar que podia ocasionar bastants o molts problemes.

Les conductes que els estudiants van associar a un risc més gran (percentatge dels estudiants que consideraven que podien ocasionar més problemes) van ser prendre's cinc o sis canyes o copes de begudes alcohòliques el cap de setmana, el consum diari de tabac (fumar un paquet de tabac diari), el consum habitual (una vegada per setmana o més freqüentment) de cànnabis, d'èxtasi, d'heroïna i de cocaïna en pols. El consum diari de tabac (fumar un paquet de tabac al dia) va ser una de les conductes que es va associar a un risc percebut més important (84,0%).

En analitzar el consum habitual de les diverses drogues, el consum d'1 o 2 canyes o copes de begudes alcohòliques cada dia, va ser una de les conductes que es va percebre com a menys perillosa.

En comparar el risc percebut de l'any 2021 amb el de l'any 2018, gairebé totes les conductes de consum de drogues van experimentar una disminució de la percepció de risc. Les reduccions més importants es van produir davant del consum esporàdic de GHB, d'èxtasi, d'amfetamines/*speed*, d'al·lucinògens, d'heroïna i de cocaïna base. El consum habitual d'hipnosedants i l'esporàdic de cocaïna en pols també van experimentar una disminució del risc percebut, tot i que menys important. En relació amb la resta de conductes, el risc percebut va disminuir més lleugerament. No obstant això, dues conductes de consum de substàncies van experimentar un lleuger augment del risc percebut: el fet de fumar d'1 a 5 cigarretes de tabac al dia i el consum esporàdic de cigarretes electròniques. La percepció de risc davant del consum esporàdic de cànnabis es va mantenir estable.

Pel que fa a la disponibilitat percebuda, l'any 2021, com en enquestes anteriors, les substàncies psicoactives percebudes pels estudiants com les més disponibles o accessibles van ser les de comerç legal (tabac, alcohol i hipnosedants —tranquil·litzants/somnífers) i el cànnabis. Cal assenyalar, també, que un 14,2% dels estudiants consideraven que seria fàcil o molt fàcil aconseguir cocaïna en pols.

En comparar l'any 2021 amb l'any 2018, es va observar una disminució de la disponibilitat percebuda de totes les substàncies estudiades, excepte en el cas l'èxtasi i dels hipnosedants. Les reduccions més importants van correspondre al cànnabis, al tabac, a la cocaïna en pols i a les begudes alcohòliques. La resta de substàncies, com la cocaïna base, l'heroïna, el GHB, els al·lucinògens i les amfetamines/*speed*, van mostrar una disminució de la disponibilitat percebuda menys important. L'augment de la percepció de disponibilitat corresponent a l'èxtasi i als hipnosedants va ser molt poc important.

Un 57,3% dels estudiants es considerava suficientment o perfectament informat sobre les drogues.

En aquesta enquesta, es va tornar a demanar als estudiants que indiquessin els temes específics sobre els quals havien rebut informació o els que s'havien tractat a classe. Un 71,6% dels estudiants va declarar que havia rebut informació o s'havien tractat a classe els efectes i problemes associats a les drogues legals (tabac, alcohol, hipnosedants); un 59,3% ho va afirmar sobre els efectes i els problemes associats a les drogues il·legals (haixix/marihuana, cocaïna, drogues de síntesi, etc.); un 69,0%, sobre els efectes i els problemes associats al mal ús de les noves tecnologies (mòbils, Internet, xarxes socials, ciberassetjament escolar), i un 37,3%, sobre els efectes i els problemes associats al joc en línia i a les apostes.

Pel que fa al consum de drogues entre el grup d'iguals, els resultats d'aquesta enquesta van mostrar que un 30,5% dels estudiants va afirmar que, durant l'últim mes, tots els seus amics o companys, o la majoria, havien pres begudes alcohòliques i un 20,9% havia consumit tabac. El consum d'alcohol en el grup d'amics no tan sols va ser freqüent, sinó també intens, ja que el 19,1% dels entrevistats va declarar que tots o la majoria dels components del seu grup s'havien emborratxat durant els darrers trenta dies. D'altra banda, un 22,1% havia fet *botellot*. Entre les drogues il·legals, només el consum de cànnabis semblava que estava estès entre els grups d'amistats dels joves: el 7,0% va declarar que tots o la majoria dels seus amics o companys n'havien consumit durant l'últim mes.

Es va analitzar el consum de determinades substàncies (tabac, alcohol, hipnosedants, cànnabis, cocaïna) en funció de la presència que tenia entre el grup d'amics o companys de l'estudiant, i es va observar que el percentatge de consumidors era molt més elevat en el cas dels alumnes que tenien amics o companys que consumien substàncies psicoactives de manera majoritària (tots els amics o companys o la majoria d'ells).

L'any 2021, els estudiants de 14 a 18 anys van considerar, com en enquestes anteriors, que l'educació sobre les drogues a les escoles era la mesura més important per resoldre el problema de les drogues il·legals. Aquesta mesura era seguida, en ordre descendent d'importància, pel tractament voluntari dels consumidors perquè abandonin les drogues, el control policial i de les duanes, el tractament obligatori dels consumidors perquè abandonin les drogues, les campanyes de publicitat que expliquin els riscos de les drogues, les lleis estrictes contra les drogues, l'administració mèdica de metadona als consumidors d'heroïna i l'administració mèdica d'heroïna als consumidors que han fracassat en altres tractaments. Les

mesures considerades menys importants van ser la legalització del cànnabis (haixix o marihuana) o de totes les drogues.

En aquesta enquesta, es van tornar a introduir les preguntes de l'escala CIUS (The Compulsive Internet Use Scale). Es tracta d'una escala per a la detecció precoç de possibles casos de risc i que consta d'un total de 56 punts, en la que una puntuació de 28 punts o més indica un risc elevat per a un possible ús compulsiu d'Internet. Els resultats van permetre estimar que, entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys que van contestar l'escala CIUS, un 27,1% presentava un possible ús compulsiu d'Internet. La prevalença en el cas de les noies va ser més alta que en el dels nois i, pel que fa a l'edat, no es van observar diferències importants, i es va detectar la màxima prevalença als 15 anys.

En aquest estudi es va tornar a analitzar el joc amb diners, a Internet i presencial (fora d'Internet), alguna vegada en els últims dotze mesos dels estudiants de 14 a 18 anys.

El 9,1% dels estudiants de 14 a 18 anys va jugar amb diners a Internet alguna vegada en els darrers dotze mesos. La prevalença en el cas dels nois va ser molt més elevada que en el de les noies i, pel que fa a l'edat, el percentatge d'estudiants que jugaven amb diners a Internet tendia a incrementar-se a mesura que augmentava l'edat. La màxima prevalença es va observar als 18 anys.

El 14,3% dels estudiants de 14 a 18 anys va jugar amb diners de manera presencial (fora d'Internet) alguna vegada durant els darrers dotze mesos. La prevalença en el cas dels nois va ser més elevada que en el de les noies i, pel que fa a l'edat, el percentatge d'estudiants que jugava amb diners de manera presencial tendia a incrementar-se a mesura que n'augmentava l'edat. La màxima prevalença es va observar als 18 anys.

En relació amb el joc problemàtic, en aquesta enquesta es va tornar a avaluar basant-se en l'escala Lie/Bet. La resposta afirmativa a una o a les dues preguntes d'aquesta escala (que indaga si el subjecte ha sentit la necessitat d'apostar cada vegada més o si ha mentit a persones significatives per a ell sobre quants diners gasta en el joc) representa un mètode de cribratge útil per a la detecció d'un possible joc problemàtic.

Entre el total de la població d'estudiants de 14 a 18 anys, la prevalença d'un possible joc problemàtic va ser del 3,4%. La prevalença va ser més elevada en el cas dels nois i, pel que fa a l'edat, el percentatge més alt es va observar als 18 anys.

En aquesta enquesta, com en la de l'any 2018, es va tornar a introduir un mòdul sobre l'ús de videojocs. El 88,0% dels estudiants va declarar que havia jugat a videojocs l'últim any; el 54,8%, a esports electrònics en els últims dotze mesos, i el 43,6% va ser espectador mentre d'altres jugaven. Per sexes, es va observar com les tres activitats van ser més freqüents en el cas dels nois que en el de les noies. Per edats, les prevalences més altes es van registrar als 14 anys.

Entre el total dels estudiants de 14 a 18 anys, el 8,9% va presentar un possible trastorn per ús de videojocs segons l'escala basada en els criteris del DSM-5. Per sexe, es van apreciar diferències importants: aquest percentatge va ser del 14,7% per als nois mentre que per a les

noies va ser del 3,0%. Per edat, les prevalences més elevades es van registrar entre els alumnes de 14 i 15 anys.

